

RAPORT O STANIE GMINY ZA 2021 ROK

W raporcie o stanie Gminy za rok 2021 wykorzystano zdjęcia pochodzące z archiwum prywatnego oraz internetowego serwisu o mazurach <https://mazury24.eu/> .

W raporcie o stanie Gminy za 2021 rok, w celu przygotowania informacji dotyczących miejscowości położonych na terenie gminy Kętrzyn wykorzystano materiały udostępnione na stronie <https://pl.wikipedia.org> , <http://jerysikorski.pl/baza-artikulow/historia-miejscowosci-na-obszarze-gminy-ketrzyn/> oraz informacje zawarte w publikacji „ Dziedzictwo kulturowe powiatu kętrzyńskiego – dwory i pałace” Tadeusz Korowaj (wyd. Centrum Biblioteczno-Kulturalne Powiatu Kętrzyńskiego w Kętrzynie 2020 r.)

Szanowni mieszkańcy,

Za nami kolejny rok, który minął pod znakiem pandemii wirusa COVID-19. Powoli nauczyliśmy się żyć w nowej rzeczywistości i wg nowych zasad.

Praca wielu samorządów skupiła się na pomocy w walce z pandemią organizując masowe punkty szczepień. Budżet na 2021 rok nadal był przygotowywany oszczędnie i ostrożnie pod względem planowania wydatków. Mimo niesprzyjających warunków postanowiliśmy jednak „tchnąć nowe życie” zarówno w dzieci i młodzież, która przez lockdown uwięziona była w domach oraz powoli ruszyć „maszynę inwestycyjną” zamrożoną w roku 2020 poprzez wybuch pandemii. Dzięki naszym działaniom powoli

budziliśmy do życia aktywność naszych mieszkańców jak i środowisk lokalnych. Wszystko to odbywało się oczywiście z uwzględnieniem aktualnie panujących obostrzeń sanitarnych obowiązujących na terenie całego kraju.

Od momentu wprowadzenia obowiązku przedstawiania raportu o stanie gminy przykładamy szczególną uwagę do tego, by raport o stanie gminy był dla państwa przejrzystym dokumentem, ukazującym jakie decyzje były podejmowane w bieżącym roku i jaka jest kondycja finansowa Gminy Kętrzyn, z uwzględnieniem dochodów i wydatków w roku bieżącym.

Tegoroczny raport o stanie gminy wzbogacony zostaje tym razem o wartość historyczną naszej gminy. Aby umilić analizę tego dokumentu proponujemy Państwu powrót do przeszłości, gdzie można odnaleźć ciekawostki historyczne dotyczące miejscowości z terenu całej naszej gminy.

Życzymy miłej lektury.

Z poważaniem

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Tomasz Błachowski'.

Spis treści

Dział I Gmina Kętrzyn i jej mieszkańcy	9
I. 1 Położenie	11
I. 2 Demografia	19
I. 3 Jubileusz pożycia małżeńskiego	23
Dział II Zarządzanie gminą	25
II. 1 Wójt Gminy Kętrzyn	27
II. 2 Rada Gminy Kętrzyn	29
II. 3 Sołectwa jako jednostki pomocnicze Gminy Kętrzyn	33
II. 4 Jednostki organizacyjne Gminy Kętrzyn	34
Dział III Finanse Gminy Kętrzyn	35
III. 1 Budżet Gminy	37
III. 2 Dochody Gminy Kętrzyn	37
III. 3 Wydatki Gminy Kętrzyn	41
III. 4 Informacja o deficycie i zadłużeniu Gminy Kętrzyn	45
III. 5 Pozyskiwanie środków zewnętrznych	47
III. 6 Inwestycje w Gminie Kętrzyn	48
Dział IV Gospodarka Komunalna	53
IV. 1 Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne	55
IV. 2 Gminna sieć wodociągowa i kanalizacyjna	57
IV. 3 Gospodarka odpadowa	63
IV. 4 Gospodarka mieszkaniowa	67
Dział V Oświata i wychowanie	69
V. 1 Oferta edukacyjna Gminy Kętrzyn	71
V. 2 Finansowanie oświaty	72
V. 3 Zarządzanie oświatą na poziomie przedszkoli	75
V. 4 Zarządzanie oświatą na poziomie szkół podstawowych	75
V. 5 Dowożenie do placówek oświatowych	78

Dział VI Kultura , sport i rekreacja	79
VI. 1 Wydarzenia kulturalne na terenie Gminy Kętrzyn.....	81
VI. 2 Gminny Ośrodek Kultury	83
VI. 3 Działalność Świetlic Wiejskich	86
VI. 4 Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn	94
VI.5. Koła Gospodyń Wiejskich	100
VI. 6 Sport i rekreacja na terenie Gminy Kętrzyn	101
VI.6.1 Ścieżka edukacyjna nad Jeziorem Mój	103
VI.6.2 Kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy nad Jeziorem Mój	105
Dział VII Pomoc społeczna	107
VII. 1 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	109
Dział VIII Zdrowie	113
VIII. 1 Działalność Gminy Kętrzyn w zakresie zapobiegania pandemii rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19	115
VIII.2 Działalność Gminy Kętrzyn w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomani	115
VIII. 3 Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	118
VIII. 4 Ośrodek konsultacyjno – psychoedukacyjny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	118
VIII. 5 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	119

A photograph of a forest floor. The foreground is dominated by a dense patch of small, white, five-petaled flowers with green leaves, growing through a layer of brown, fallen leaves. A large, weathered log lies horizontally across the bottom of the frame. The background consists of numerous tall, slender, light-colored tree trunks, mostly without leaves, suggesting a late autumn or winter setting. The sky is a pale, overcast grey.

DZIAŁ I

**GMINA KĘTRZYN
I JEJ MIESZKAŃCY**

I. 1. POŁOŻENIE

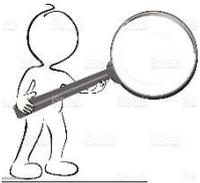
Gmina Kętrzyn położona jest w północnej części województwa warmińsko- mazurskiego w powiecie kętrzyńskim. Gmina Kętrzyn otacza swoim obszarem Miasto Kętrzyn. W sąsiedztwie Gminy zlokalizowane są Gminy; Barciany, Giżycko, Korsze, Mrągowo, Reszel, Ryn, Srokowo i Węgorzewo.

Gmina Kętrzyn zajmuje obszar 285,73 km², co stanowi 23,5% powierzchni powiatu kętrzyńskiego oraz niespełna 1,2% powierzchni województwa warmińsko- mazurskiego.

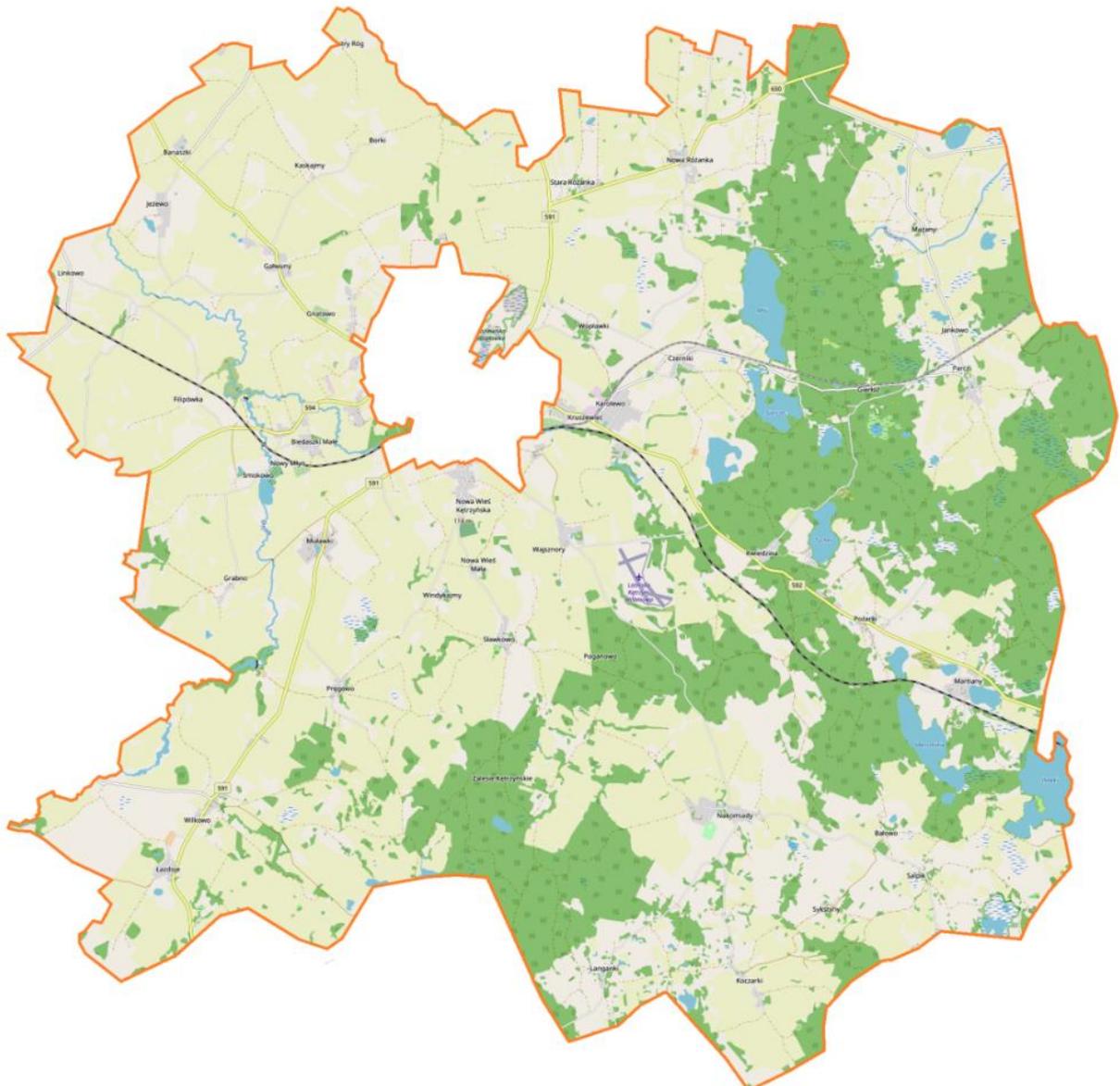
Na terenie Gminy Kętrzyn położonych jest 79 miejscowości , z czego największe z nich to Karolewo (814 mieszkańców) oraz Wopławki (582 mieszkańców).

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Duża część obszaru gminy jest objęta różnymi formami ochrony przyrody. Nie mamy rezerwatów przyrody, ale występują u nas obszary chronionego krajobrazu.

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Guber**
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Bagien Mażańskich**
- **Użytek ekologiczny Rozlewisko Wopławka**
- **Użytek ekologiczny Jezioro Salpik**
- **Specjalny Obszar Ochronny Gierłoż**

HISTORYCZNIE O

MIEJSCOWOŚĆ BAŁOWO (SOŁECTWO SALPIK)

MIEJSCOWOŚĆ BAŁOWO (BALLAU OD PRUSKIEGO IMIENIA PIERWSZEGO LOKATORA BALAKO) POWSTAŁA W LATACH 1391-1400.

PIERWOTNIE, BYŁO TO ZAŁOŻONE PRZEZ ZAKON KRZYŻACKI, PRUSKIE DOBRO SŁUŻEBNE OBEJMUJĄCE RÓWNIEŻ MŁYN NA RZECIE GUBER, ZBUDOWANY W 1401 R.

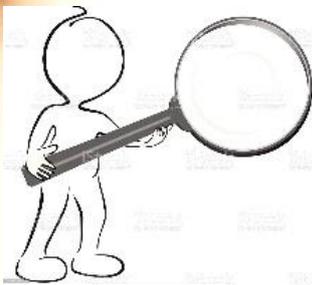
W 1484 R. MAJĄTEK BAŁOWO OTRZYMAŁ HANS SIEXTIN. OD NAZWISKA JEGO ÓWCZESNYCH WŁAŚCICIELI BAŁOWO ZWANO WTEDY CZĘŚCIEJ SYKSTYNAMI (BALLAU ODER SIXTIN). MIEJSCOWOŚĆ OKREŚLANA BYŁA TYLKO JEDNĄ NAZWĄ DOPIERO W XIX WIEKU, GDY W POŁUDNIOWEJ CZĘŚCI DÓBR ZAŁOŻONO FOLWARK, O NAZWIE SYKSTYNY.

POD KONIEC XVII W. MAJĄTEK WRAZ Z MŁYNEM PRZESZEDŁ W RĘCE RODZINY POCHODZĄCEJ ZE SZLACHTY ŚLĄSKIEJ, A KOLEJNY WŁAŚCICIEL MAJĄTKU - SYLWIUSZ VON WOISKY - ZBUDOWAŁ (LUB PRZEBUDOWAŁ) DWÓR W BAŁOWIE, KTÓRY OSTATECZNIE NIESTETY I TAK ZOSTAŁ ROZEBRANY PO 1970 R.

NA PRZEŁOMIE LAT MAJĄTEK POSIADAŁ WIELU WŁAŚCICIELI. W 1922 ROKU JEDEN Z NICH ZAPOCZĄTKOWAŁ HODOWLĘ OWIEC-MARYNOSÓW, KTÓRE STAŁY SIĘ SPECJALNOŚCIĄ MAJĄTKU DO 1945 ROKU.

PO WOJNIE MAJĄTEK PRZEKSZTAŁCONO W PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO ROLNE. OBECNIE MAJĄTEK STANOWI WŁASNOŚĆ PRYWATNĄ.

W 2021 ROKU MIEJSCOWOŚĆ ZAMIESZKIWAŁO 88 MIESZKAŃCÓW.

*NA PÓŁNOCNYM SKRAJU DAWNEJ WSI FOLWARCZNEJ ZACHOWANY ZOSTAŁ CMENTARZ Z KOŃCA XIX WIEKU

*W 1897 ROKU W BAŁOWIE URUCHOMIONO PRZYSTANEK KOLEI WĄSKOTOROWEJ.

OBSZARY LEŚNE

Dzisiejsze kompleksy leśne to pozostałości wielkiej puszczy pruskiej (Wildniss). Z biegiem lat puszcza została niemalże wytrzebiona a las utrzymał się na gruntach bagnistych i ilastych. Dominuje jednak las świeży z przewagą sosny, dębu, brzozy i świerku. Lasy są bogate w leszczynę, maliny, jeżyny, poziomki oraz grzyby. Krajobraz gminy ma charakter falisty, pagórkowaty z nachyleniem w kierunku północnozachodnim. Bogata rzeźba terenów zalesionych, liczne wzniesienia i trudno dostępne oczka wodne stwarzają doskonałe warunki schronienia dla wielu gatunków zwierząt: dzików, jeleni, saren, lisów, bobrów. Gnieźdzą się tu rzadkie gatunki ptactwa, takie jak : orły bieliki, orliki krzykliwe, sokoły wędrowne, kanie czarne.

OBSZARY WODNE

Okolo 600 ha powierzchni gminy znajduje się pod wodami. Malownicze, niewielkie i czyste jeziora otoczone lasami, bogate w ptactwo wodne i ryby są atrakcyjne dla miłośników przyrody, dzikiej natury, a także dla wędkarzy. Dodatkowo przez obszar gminy Kętrzyn przepływają dwie rzeki – Dajna oraz Guber.

Jeziora na położone na terenie naszej gminy:

- Jezioro Hławki (ok. 123 ha),
- Jezioro Mój (ok. 117 ha),
- Jezioro Wersminia (ok. 112 ha),
- Jezioro Siercze (ok. 57 ha),
- Jezioro Kwiedzińskie (19.50ha)
- Jezioro Tuchel (42.70 ha)
- Jezioro Kierstynówko (14.30ha)
- Jezioro Martiany (18.00 ha)
- część Jeziora Guber (228 ha)
- część Jeziora Mażańskiego (15,6 ha)

Jezioro Hławki

Jezioro położone w lasach między Sterławkami, Salpikiem i Martianami, o powierzchni 123,4 ha i maksymalnej głębokości 6,5 m. Poziom lustro wody jest wyniesiony na wysokość 122,2 m n.p.m. Jezioro ma długość ok. 2,5 km, a jego najszerszy punkt wynosi ok. 1 km.

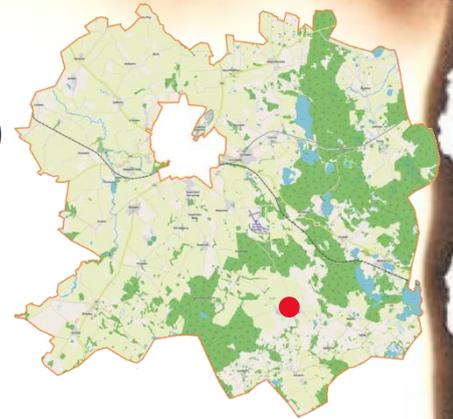
Jezioro Mój

Jezioro położone na wschód od Kętrzyna o powierzchni 116,3 ha i maksymalnej głębokości 4,1 m. Powierzchnia tafli wody wyniesiona jest 121 m n.p.m. Jezioro ma kształt wydłużony z południa na północ o długości ok. 2,3 km. Najszerszy punkt jeziora wynosi około 1,0 km. Brzegi jeziora porośnięte są pasem trzciny, gdzie ukryte są żeremia bobrów i gnieździ się błotniak stawowy. Jezioro jest też siedliskiem łabędzi.

Jezioro Wersminia

Jezioro położone tuż przy wsi Martiany o powierzchni 88,8 ha i maksymalnej głębokości 8,4 m. Poziom lustro wody jest wyniesiony na wysokość 124,8 m n.p.m. Jezioro ma wydłużony kształt o nieregularnych brzegach. Jego długość to ok. 2 km, a największą szerokość wynosi ok. 1 km. Brzegi od zachodu, południa i częściowo wschodu znajdują się na terenie lasu. Jest to jedyne jezioro w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie obowiązuje zasada „catch & realise” (złów i wypuść) odnośnie do szczupaka, oraz jako jedno z nielicznych nie jest grodzony sieciami rybackimi.

HISTORYCZNIE O MIEJSCOWOŚĆ NAKOMIADY (SOŁECTWO NAKOMIADY)

W MIEJSCU, GDZIE GUBER PRZEPŁYWAŁ NIEGDYŚ PRZEZ WIELKIE JEZIORO WSRÓD PUSZCZY(DZIŚ JUŻ NIE ISTNIEJĄCE), W NIECO WIĘKSZYM ODDALENIU OD ZAMKU KĘTRZYŃSKIEGO, W OKOLICY, W KTÓREJ ŻADNEJ JESZCZE WSI NIE BYŁO - ZAKON KRZYŻACKI ZDECYDOWAŁ SIĘ ZAŁOŻYC WIEŚ CZYNSZOWĄ O NAZWIE NAKOMIADY (NIEM: EICHMEDIEN). OKOŁO 1394 ROKU W MOMENCIE ZAKŁADANIA WSI BYLI W NIEJ SAMI PRUSOWIE I OD NICH TEŻ POCHODZI CZĘŚĆ NAZWY: MEDIAN = "LAS". DRUGA CZĘŚĆ DOPISALI NIEMCY: EICHE – "DAB".

W 1402 ROKU ÓWCZESNEMU SOŁTYSOWI PRYZNANO 7 ŁANÓW, A KOŚCIOŁOWI 4 ŁANY.

W 1539 ROKU MIESZKAŃCAMI TEJ WSI BYLI SAMI POLACY, KTÓRZY PŁACILI CZYNSZ Z 56 ŁANÓW (940,8 HA). PONIEWAŻ WIEŚ LEŻAŁA NA UCZĘSZCZANYM SZLAKU, RYCHŁO ZAŁOŻONO W NIEJ DWIE KARCZMY. KOŚCIOŁ, POD WEZWANIEM ŚW. ANTONIEGO, ZBUDOWANO OD RAZU, JESZCZE PRZED KOŃCEM XIV WIEKU.

W 1517 ROKU BYŁO TU 25 GOSPODARSTW CHŁOPSKICH. AŻ DO KOŃCA XIX WIEKU POLSKIE NABOŻEŃSTWA ODBYWAŁY SIĘ TUTAJ NA RÓWNI Z NIEMIECKIMI. JESZCZE W 1785 R. FUNKCJONOWAŁY DWIE NAZWY: NIEMIECKA EICHMEDIEN I POLSKA NAKOMIADY.

W LATACH 1664-1680 WYBUDOWANO TU PIERWSZY PAŁAC BAROKOWY, KTÓRY W 1705 ROKU ZOSTAŁ PRZEBUDOWANY.

W 1789 ROKU WIEŚ LICZYŁA 24 CHAŁUPY I POSIADAŁA MŁYN WODNY.

W 1889 ROKU NAKOMIADY, WRAZ Z GODZIKOWEM, PRZEJĄŁ NOWY WŁAŚCICIEL. MAJĄTEK LICZYŁ ŁĄCZNIE 956 HA (W TYM 266 HA LASU).

W 1928 ROKU WIEŚ I FOLWARK LICZYŁY ŁĄCZNIE 694 MIESZKAŃCÓW. ISTNIAŁA TU CZTEROKLASOWA SZKOŁA, PUNKT BIBLIOTECZNY, BYŁ TAKŻE OŚRODEK ZDROWIA.

PO 1945 ROKU MAJĄTEK PRZEJĘTY ZOSTAŁ PRZEZ PGR. W PAŁACU UTWORZONO NAJPIERW SZKOŁĘ Z MIESZKANIAMI, A POTEM PRZEDSZKOLE, ŚWIETLICE, BIURA PGR ORAZ MIESZKANIA PRACOWNIKÓW.

*NAKOMIADY POŁOŻONE SĄ DOKŁADNIE W TEJ SAMEJ ODLEGŁOŚCI OD KĘTRZYNA, CO DWA WSPIERAJĄCE GO ZAMKI – W BEZŁAWKACH I W GARBNIIE.

*PRZY WSI ZNAJDUJE SIĘ CMENTARZ Z 1825 ROKU ORAZ DRUGI, TAKŻE DZIEWIĘTNASTOWIECZNY.

Jeziro Siercze

Jeziro położone na wschód od Kętrzyna o powierzchni 57,3 ha, oraz głębokości przekraczającej 2 m. Powierzchnia tafli wody wyniesiona jest 120 m n.p.m. Jeziro ma kształt wydłużony z południa na północ o długości ok. 1,5 km, a jego szersze miejsce sięga 0,8 km. Z ptaków wodnych występujących na jeziorze najbardziej widoczne są łabędzie, a na wyspie kormorany. Na brzegach jeziora widać też ślady działalności bobrów. Do jeziora Siercze dopływa woda z jeziora Mój podziemnym rurociągiem pod drogą Czerniki – Giertoż.

Jeziro Kwiedzińskie

Jeziro położone na wschód od Kętrzyna o powierzchni 19,50 ha oraz maksymalnej głębokości 1,8 m. Powierzchnia tafli wody wyniesiona jest 145.0 m.n.p.m. Długość jeziora to około 700.0 m, a jego najszerszy punkt mierzy 350.0 m.

Jeziro Tuchel

Jeziro położone tuż przy miejscowości Kwiedzina o powierzchni 42,70 ha oraz maksymalnej głębokości około 5 m. Jest to zbiornik o długości ok. 1,2 km i maksymalnej szerokości 600 m. Posiada średnio rozwiniętą linię brzegową, łagodną rzeźbę misy jeziornej oraz brzegi wysokie, miejscami strome. Położone jest w otoczeniu pól i łąk, a na krańcach północnych i południowych lasów. Roślinność zanurzona prawie nie występuje, Znaczną powierzchnię zajmuje roślinność o liściach pływających.

Jeziro Kierstynówko

Jeziro położone tuż przy miejscowości Pożarki o powierzchni 14,30 ha oraz maksymalnej głębokości około 6 m. Jego maksymalna długość wynosi 600m, a maksymalna szerokość 400m. Południowa część jest wyłaconą i z bujną roślinnością podwodną - jej średnia głębokość to około 1,5m z przegłębieniem do 2,5m. Północna część jeziora jest szersza i głębsza, miejscami sięga nawet 6 m. Malownicze otoczenie jeziora stanowią łąki, pastwiska i nie użytki rolne.

Jeziro Martiany

Linowo-szczupakowe jeziro położone około 10 km na południowy wschód od Kętrzyna o powierzchni 18 ha i maksymalnej głębokości 3 m. Zbiornik posiada mało rozwiniętą linię brzegową, otoczony jest polami i łąkami oraz zabudowaniami sąsiadującej wsi. Lustro wody znajduje się na wysokości 126,6 m n.p.m. Maksymalna długość jeziora to 650 m a szerokość 350 m. Długość linii brzegowej wynosi 1 800 m.

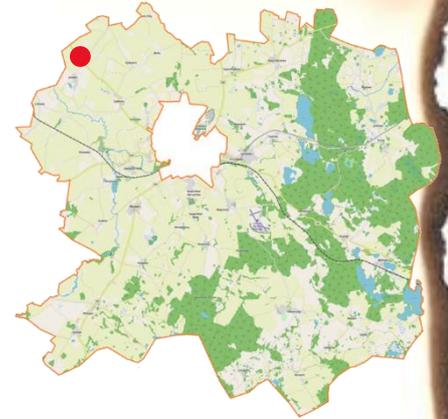
Część Jeziora Guber (Salpik)

Jeziro położone na południowy wschód od miejscowości Salpik, o bardzo urozmaiconej linii brzegowej z wieloma zatokami i półwyspami o powierzchni około 228 ha. Kształt mocno wydłużony, oś podłużna przebiega z północy na południe. Na powierzchni zbiornika leży aż 18 wysp. Otoczenie jeziora stanowią podmokłe i trudno dostępne łąki, szczególnie w części południowej. W kilku miejscach przylegają do jeziora również uprawne pola.

Część Jeziora Mażańskiego

Jeziro położone w odległości około 10 km w kierunku północno-wschodnim od Kętrzyna i 2 km na północ od wsi Mażany. Zbiornik wodny ma charakter linowo-szczupakowy, bezodpływowy. Leży w otoczeniu pól i łąk. Powierzchnia zwierciadła wody jeziora wynosi 15,6 ha. Średnia głębokość zbiornika wodnego to 1,2 m, a maksymalna – 2,5 m. Lustro wody znajduje się na wysokości 117,4 m n.p.m. Maksymalna długość jeziora to 550 m, a szerokość 400 m.

HISTORYCZNIE O MIEJSCOWOŚĆ BANASZKI (SOŁECTWO JEŻEWO)

OSADA POWSTAŁA W 1339 ROKU JAKO MAŁE DOBRO SŁUŻEBNE LICZĄCE 4 ŁANY (WIELKOŚĆ DWÓCH GOSPODARSTW CHŁOPSKICH) NADANE PRZEZ WIELKIEGO MISTRZA KRZYŻACKIEGO NA RZECZ DWÓCH PRUSKICH BRACI. OD JEDNEGO Z NICH POCHODZI NAZWA POWSTAŁEJ WSI, KTÓRA W DOKUMENTACH PIERWSZY RAZ WYMIENIONO W 1411 R. JAKO BANNASKEIM.

PO WOJNIE TRZYNASTOLETNEJ OPUSTOSZAŁĄ WIEŚ WŁADZE KRZYŻACKIE NADAŁY W LENNO BARONOWI VON EGLOFFSTEINOWI, JAKO REKOMPENSATĘ ZA NIWYPŁACONY ŻÓŁD.

WEDŁUG DANYCH Z 1785 R., FOLWARK BĘDĄCY WŁASNOŚCIĄ BARONA LICZYŁ 5 CHAŁUP I 64 MIESZKAŃCÓW.

FOLWARK PRZEZ LATA PRZECHODZIŁ DO RĄK WIELU WŁAŚCICIELI. JEDNYM Z NICH BYŁ MAUERHOFF - PRAWDOPODOBNIEM TEŻ BYŁ ON RÓWNOCZEŚNIE PIERWSZYM REZYDENTEM W BANASZKACH. ZBUDOWAŁ DWÓR STYLIZOWANY NA PODMIEJSKĄ WILLE I ZAŁOŻYŁ PARK.

W 1905 R. POSIADŁOŚĆ LICZYŁA JUŻ 203 HA. FOLWARK SPECJALIZOWAŁ SIĘ W TUCZU ŚWIŃ (100 SZT.), HODOWLI KRÓW (71 SZT.), OWIEC (67 SZT.) I KONI (25 SZT.). PRZY FOLWARKU ZNAJDOWAŁA SIĘ RÓWNIEŻ KUŹNIA.

W 1939 R. WIEŚ LICZYŁA 432 MIESZKAŃCÓW. PO WOJNIE ZAŁOŻONO TU PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO ROLNE, W KTÓRYM ZAMIESZKIWAŁO W 1970 ROKU 85 OSÓB.

*OBOK WSI ZNAJDUJE SIĘ XIX-WIECZNY CMENTARZ

*ZABYTKOWY DWÓR W BANASZKACH OBECNIE STANOWI WŁASNOŚĆ PRYWATNĄ.

OBSZARY ROLNICZE

Obszar Gminy Kętrzyn w największej swojej części obejmuje tereny rolnicze. W 2021 roku na naszym terenie znajdowały się 692 gospodarstwa rolne opodatkowane podatkiem rolnym o łącznej powierzchni 14 853,5812 ha . Najwięcej właścicieli posiada grunty rolne znajdujące się w przedziale od 1 do 2 ha (powierzchnia fizyczna gruntów).

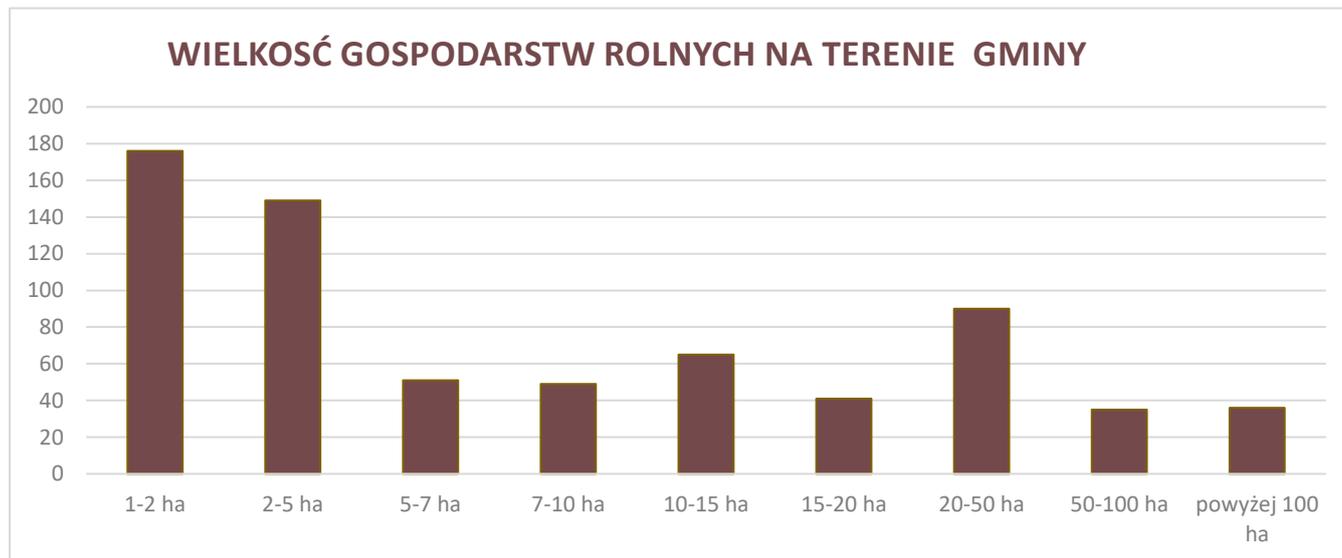
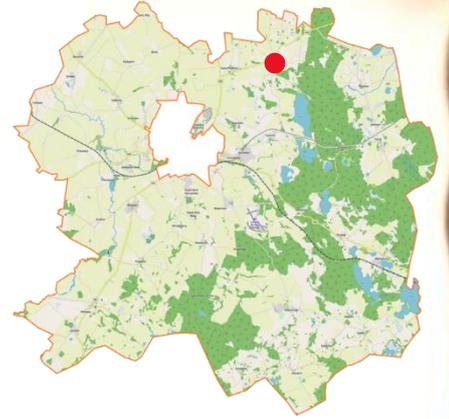

Tabela : Gospodarstwa rolne położone na terenie gminy Kętrzyn

	ILOŚĆ KARTOTEK /GOSPODARSTW ROLNYCH	POWIERZCHNIA FIZ. GRUNTÓW	POWIERZCHNIA FIZ. OPODATKOWANA
1-2 ha	176	248,5263	242,5190
2-5 ha	149	469,9819	469,3008
5-7 ha	51	303,5158	304,0869
7-10 ha	49	405,2943	400,8871
10-15 ha	65	804,5854	808,4781
15-20 ha	41	705,0749	706,9616
20-50 ha	90	2 774,6921	2 705,4076
50-10 ha	35	2 510,4090	2 486,4910
pow.100 ha	36	6 631,5029	6 071,9232

HISTORYCZNIE O MIEJSCOWOŚĆ NOWA RÓŻANKA (SOŁECTWO NOWA RÓŻANKA)

W 1399 ROKU ZAKON KRZYŻACKI ZAŁOŻYŁ SĄSIADUJĄCE ZE SOBĄ DWIE WSIE RÓWNOCZEŚNIE – STARĄ I NOWĄ RÓŻANKĘ.

SCHYŁEK XVII WIEKU UJAWNIA TU OBECNOŚĆ LUDNOŚCI POLSKIEJ, POCHODZĄCEJ Z KURPIOWSZCZYZNY.

NA PRZEŁOMIE XVIII/XIX WIEKU WE WSI BYŁY 42 CHAŁUPY I 348 MIESZKAŃCÓW. Z TEGO CZASU POCHODZIŁ TEŻ WIATRAK HOLENDERSKI.

W 1890 ROKU PRZY WSI ZAŁOŻONO CMENTARZ, A W 1880 ROKU ZBUDOWANO DWUKLASOWĄ SZKOŁĘ.

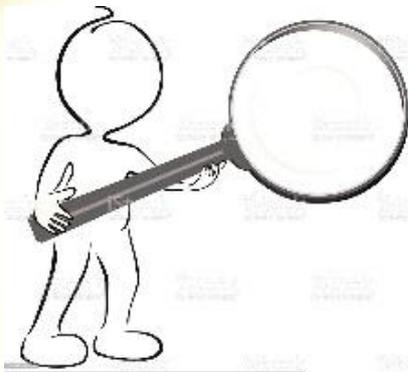
W 1914 ROKU BYŁO TU JUŻ 38 GOSPODARSTW CHŁOPSKICH ORAZ 5 CHAŁUP ZAGRODNIKÓW, DO KTÓRYCH NALEŻELI KOWAL, KOŁODZIEJ I DWÓCH SZEWCÓW.

W 1927 ROKU WZNIESIONO BUDYNEK POCZTY. KILKA LAT PÓZNIJ, BO W 1939 ROKU WIEŚ LICZYŁA 628 MIESZKAŃCÓW – O JEDNĄ TRZECIĄ WIĘCEJ, NIŻ STARA RÓŻANKA.

W 1945 ROKU URUCHOMIONO NAUCZANIE SZKOLNE, A W 1946 ROKU ODDANO DO UŻYTKU NAPRAWIONY WIATRAK.

W 1948 ROKU ZAŁOŻONO WE WSI BIBLIOTEKĘ. W LATACH PIĘCDZIESIĄTYCH TUTEJSZY ZESPÓŁ RECYTATORSKI REPREZENTOWAŁ WOJEWÓDZTWO NA CENTRALNEJ IMPREZIE W KOSZALINIE.

W 1970 R. BYŁO TU 461 MIESZKAŃCÓW.

*W NOWEJ RÓŻANCE ISTNIAŁA SZKOŁA PRZYSPOBIENIA ROLNICZEGO, PEŁNOKLASOWA SZKOŁA PODSTAWOWA ORAZ SALA KINOWA NA 100 MIEJSC.

I.2. DEMOGRAFIA

Dla porównania stanu rzeczywistego wskazujemy zarówno dane z poprzednich lat. Działanie takie zobrazuje obecną sytuację demograficzną panującą w naszej gminie oraz jej kształt na przestrzeni ostatnich lat.

Na dzień 31.12.2021 roku według danych zgromadzonych w prowadzonych ewidencjach w Gminie Kętrzyn :

MIESZKAŃCY GMINY OGÓŁEM

8085

3985 Kobiet

4100 Mężczyzn

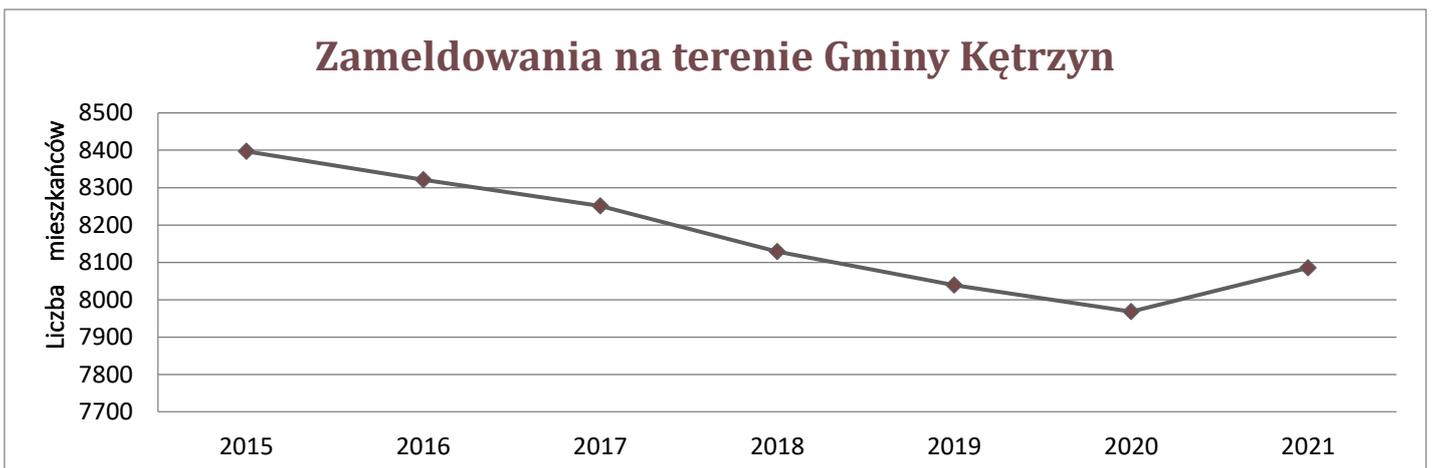
TABELA : DEMOGRAFIA GMINY KĘTRZYN NA PRZEŁOMIE LAT 2019 - 2021

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
mieszkańcy	8039	7968	8085
kobiety	3987	3944	3985
mężczyźni	4052	4024	4100
zawarte małżeństwa	48	52	50
urodzenia	69	71	67
zgony	107	109	99

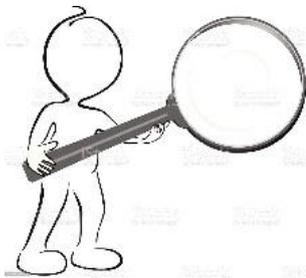
Tabela : Liczba zameldowanych mieszkańców w poszczególnych sołectwach na przełomie lat 2018-2021

Nazwa sołectwa	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Tendencja
Biedaszki	1076	1148	1127	1105	↓
Czerniki	287	283	281	279	↓
Filipówka	108	105	105	102	↓
Gaławuny	292	289	284	269	↓
Gnatowo	180	148	187	189	↑
Jeżewo	142	137	142	148	↑
Koczarki	262	261	257	258	↑
Kruszewiec	944	933	936	1088	↑
Langanki	118	121	117	124	↑
Linkowo	269	257	255	260	↑
Mażany	420	409	403	391	↓
Muławki	192	118	119	120	↑
Nakomiady	544	536	518	513	↓
Nowa Różanka	311	312	312	317	↑
Nowa Wieś kętrzyńska	373	369	362	361	↓
Požarki	357	357	356	365	↑
Pręgowo	129	130	129	122	↓
Salpik	213	207	206	211	↑
Sławkowo	348	335	331	323	↓
Stara Różanka	182	186	182	187	↑
Wajsznory	142	141	139	136	↓
Wilkowo	648	642	637	635	↓
Wopławki	592	586	583	582	↓
ogółem	8129	8039	7968	8085	

Tabela : Tendencja meldunkowa na terenie Gminy Kętrzyn

Statystyki Ewidencji Ludności w okresie 2015-2021 przedstawiające liczbę osób zameldowanych na terenie Gminy Kętrzyn podobnie jak w 2019 i 2020 roku wskazują wzrost w stosunku do dwóch ostatnich lat.

Tereny Gminy Kętrzyn mają bardzo duże walory przyrodnicze i krajobrazowe. W ostatnim roku zauważono znaczny wzrost zainteresowania budownictwem mieszkaniowym . W 2021 roku wydano 349 decyzji o warunkach zabudowy, w tym aż 132 decyzje dotyczące budownictwa mieszkaniowego.

Dodatkowo w 2021 roku nadano aż 24 numery dla nowo wybudowanych budynków mieszkalnych!!

Tabela : Dokładna liczba zameldowanych mieszkańców Gminy Kętrzyn

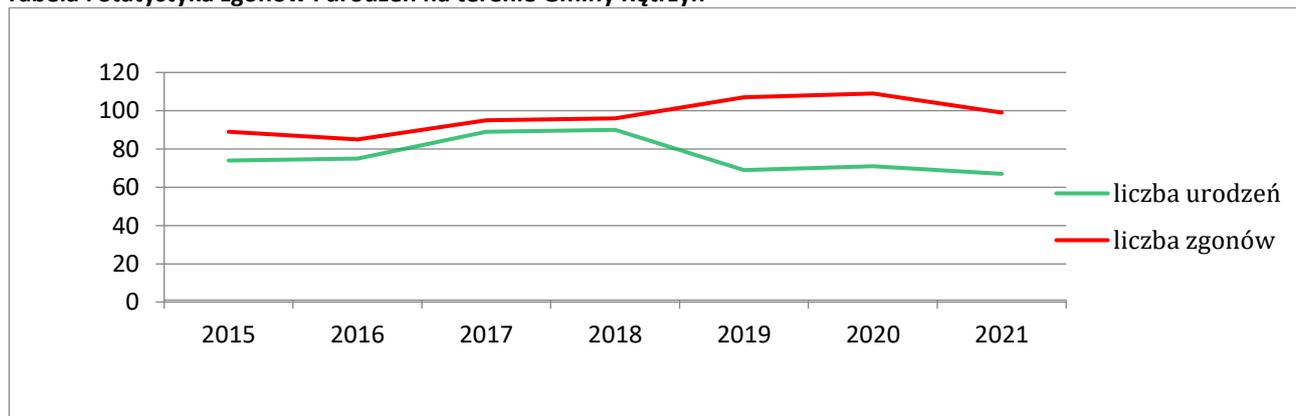
Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób zameldowanych	8397	8321	8251	8129	8039	7968	8085

Tabela : Liczba mieszkańców z uwzględnieniem podziału wiekowego na przełomie lat 2018-20201 na dzień 31 grudnia każdego roku

wg stanu

Przedział wiekowy	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021
0 - 6 lat	605	573	553	523
7 - 18 lat	1121	1131	1107	1148
19-59 lat	4863	4730	4644	4852
60 +	1540	1605	1664	1562

Tabela : Statystyka zgonów i urodzeń na terenie Gminy Kętrzyn

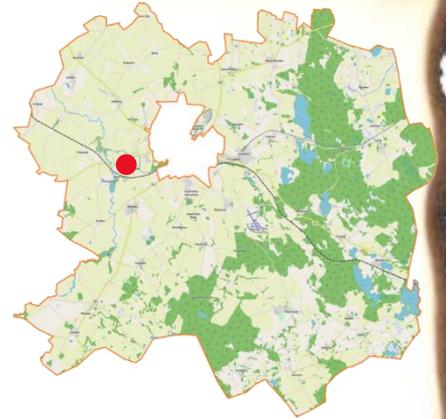

HISTORYCZNIE O ...

MIJSCOWOŚĆ BIEDASZKI (SOŁECTWO BIEDASZKI)

NAZWA BIEDASZKI (NIEM. BIEDASKEN, NEUHOF) DOTYCYŁA OSADY WIEJSKIEJ, ZAŁOŻONEJ PRZEZ PRZYBYSZY Z MAZOWSZA.

W 1458 ROKU ZAKON KRZYŻACKI ZAŁOŻYŁ TU MAJĄTEK LENNY WIELKOŚCI 18 ŁANÓW (402,4 HA).

PO WOJNIE TRZYNASTOLETniej ,GDY PO ZNISZCZENIACH NASTĘPOWAŁA W PRUSACH ODBUDOWA STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH, POJAWIŁA SIĘ NAZWA NEUHOF ("NOWY DWÓR"), KTÓRA W XVII WIEKU ZNALAZŁA KONKURENCJĘ W NAZWIE. OD TEJ PORY FUNKCJONOWAŁY OBIE NAZWY – NAWET WTEDY, GDY ULEGŁ LIKWIDACJI MAJĄTEK. JESZCZE W 1820 ROKU PISANO RÓWNOLEGLE: NEUHOF – BIEDASKEN.

W 1820 ROKU WIEŚ LICZYŁA 20 CHAŁUP I 145 MIESZKAŃCÓW, ZAŚ W 1939 ROKU – AŻ 803 MIESZKAŃCÓW.

W 1934 ROKU BUDOWANO TU NOWĄ, TRZYKLASOWĄ SZKOŁĘ, DO KTÓREJ DOCHODZIŁY TAKŻE DZIECI Z FILIPÓWKI.

WE WSI ISTNIAŁO 20 GOSPODARSTW CHŁOPSKICH, NADTO KOWAL I WIELU INNYCH RZEMIEŚLNİKÓW. NA ROZWÓJ WSI MIAŁA WPŁYW BLISKOŚĆ KĘTRZYNA, GDZIE WIELU TUTEJSZYCH MIESZKAŃCÓW ZNAJDOWAŁO ZATRUDNIENIE.

* W 1945 R. URUCHOMIONO NAUKĘ W MIEJSCOWEJ SZKOLE, JAKO JEDNEJ Z PIERWSZYCH W POWIECIE.

* W 1950 R. POWSTAŁA BIBLIOTEKA, PÓŹNIEJ TEZ WIEJSKI DOM KULTURY, Z ODNOSZACYM SUKCESY AMATORSKIM ZESPOŁEM TEATRALNYM.

* W 1953 R. ZAŁOŻONO PANSTWOWY OŚRODEK MASZYNOWY (POM), KTÓRY ULEGAŁ PÓŹNIEJ RÓŻNYM PRZEKSZTAŁCENIOM ORGANIZACYJNYM

* W 1970 R. WIEŚ LICZYŁA 503 MIESZKAŃCÓW .

Urodzenia/zgony	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
urodzenia	74	75	89	90	69	71	67
zgony	89	85	95	96	107	109	99

Tabela : Bezrobotni mieszkańcy Gminy zarejestrowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy

Rejon	Bezrobotni zarejestrowani		Z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Gmina Kętrzyn	532	267	66	29

I. 3. JUBILEUSZ POŻYCIA MAŁŻENSKIEGO

Tabela : Liczba par obchodzących jubileusz pożycia małżeńskiego w Gminie Kętrzyn

Jubileusz pożycia małżeńskiego	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
50 - lecie	7	5	9	8	13	21	15
55 - lecie	5	3	3	11	6	5	5
60 - lecie	1	2	-	4	2	5	3
65 - lecie	-	-	1	2	-	1	3
70-lecie	-	-	-	-	-	-	1

W 2021 roku na terenie całego kraju odbywał się powszechny spis ludności i mieszkań. W Gminie Kętrzyn funkcjonowało gminne biuro spisowe oraz tzw. mobilne biura spisowe, które pojawiały się w każdej części naszej gminy tak, by każdy mieszkaniec miał możliwość dokonania spisu.

Wyniki spisu powszechnego dla Gminy Kętrzyn będą udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny już we wrześniu 2022 roku.

DZIAŁ II ZARZĄDZANIE GMINĄ

II. 1. WÓJT GMINY KĘTRZYN

Wójt Gminy Wójt Gminy Kętrzyn jest organem wykonawczym, którego kadencja trwa 5 lata. Wykonuje on uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań wójta należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie projektów uchwał rady gminy;
- 2) opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 3) określanie sposobu wykonywania uchwał;
- 4) gospodarowanie mieniem komunalnym;
- 5) wykonywanie budżetu;
- 6) zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

W 2021 roku do Wójta Gminy Kętrzyn na indywidualne spotkania umówiło się 238 interesantów z terenu gminy. Należy podkreślić, iż nie jest to jednak ostateczna liczba, a jedynie niewielka jej część, gdyż Wójt Gminy przyjmował interesantów również w miarę możliwości w inne dni niż wyznaczone w urzędzie.

Z prowadzonej w 2021 roku ewidencji wynika, iż tematyka zaplanowanych przez interesantów spotkań dotyczyła najczęściej :

Tabela : Najczęstsze tematy poruszane przez mieszkańców podczas indywidualnych spotkań z Wójtem Gminy

Tematyka spotkania	Ilość umówionych mieszkańców w 2019 roku	Ilość umówionych mieszkańców w 2020 roku	Ilość umówionych mieszkańców w 2021 roku
mieszkanie	46	22	40
zatrudnienie	29	24	14
praktyka/staż	5	6	1
nieruchomości/grunty	25	28	25
drogi	20	15	29
wodociągi/kanalizacja	15	25	22
Sprawy inne	113	45	107
Suma	253	165	238

Ponadto w 2021 roku Wójt Gminy Kętrzyn wydał 107 zarządzeń oraz wziął udział w :

- 36 spotkaniach z przedstawicielami instytucji, organizacji i władz samorządowych
- 17 zebraniach wiejskich i spotkaniach z mieszkańcami gminy Kętrzyn
- 32 uroczystościach
- 3 wydarzeniach sportowych
- 12 posiedzeniach komisji Rady Gminy
- 12 sesjach Rady Gminy Kętrzyn

HISTORYCZNIE O MIEJSCOWOŚĆ MUŁAWKI (SOŁECTWO MUŁAWKI)

MUŁAWKI (NIEM. MUHLACK) BYŁY WSIĄ CZYNSZOWĄ NA PRAWIE CHEŁMIŃSKIM, ZAŁOŻONĄ PRZEZ ZAKON KRZYŻACKI W OKRESIE 1370-1373, POD OSŁONĄ ZAMKU KĘTRZYŃSKIEGO. MIESZKAŃCY WSI BYLI PRUSAMI, TOTEŻ I NAZWA WSI POCHODZIŁA OD NICH- WIEŚ ZWAŁA SIĘ MULLAUKS, CZYLI "BAGNISTE POLE".

PO WOJNIE TRZYNASTOLETniej, ZGODNIE ZE STOSOWANĄ WÓWCZAS PRAKTYKĄ, WIELKI MISTRZ KRZYŻACKI ODDAŁ W 1469 ROKU WIEŚ W ZASTAW DWÓM SWOIM WIERZYCIEŁOM, BYŁYM ZACIĘŻNYM ROTMISTRZOM.

W PIERWSZEJ POŁOWIE XVIII WIEKU WŁAŚCIELEM WSI BYŁ TAJNY RADCA HANDLOWY PRZY DWORZE KRÓLEWIECKIM. Z CZASEM WIEŚ ZOSTAŁA WYKUPIONA I FUNKCJONOWAŁA W CIĄGU NASTĘPNYCH STULECI JAKO WIEŚ CZYNSZOWA. W 1785 ROKU WIEŚ LICZYŁA AŻ 30 CHAŁUP.

W 1820 ROKU, OBOK "WSI KRÓLEWSKIEJ", WYMIENIA SIĘ TAKŻE MAJĄTEK SZLACHECKI – ŁĄCZNIE 38 CHAŁUP I 265 MIESZKAŃCÓW. ZEBRANE STĄD CZYNSZE SŁUŻYŁY JAKO UPOSAŻENIE PRZYTUŁKU DLA UBOGICH W KĘTRZYŃNIE.

W 1871 ROKU MAJĄTEK ZMIENIŁ WŁAŚCICIELA.

W 1880 ROKU WERNEROWIE POBUDOWALI TU DWÓR, OTOCZONY PARKIEM. DWÓR BYŁ PARTEROWY Z UŻYTKOWYM PODDASZEM, Z CENTRALNIE USYTUOWANYM PŁYTKIM, 3-OSIOWYM RYZALITEM I Z PÓŁOKRAGŁYM OKIENKIEM W SZCZYCIE. W DWORZE MIESZKAŁO KILKA RODZIN.

W 1884 ROKU DOBUDOWANO NOWE ZABUDOWANIA FOLWARCZNE.

W 1939 R. WIEŚ LICZYŁA 363 MIESZKAŃCÓW.

PO 1945 ROKU MAJĄTEK PRZEKSZTAŁCONO W PGR, A PO 1956 ROKU W ROLNICTWA INDYWIDUALNE .

W 1939 R. WIEŚ LICZYŁA 363 MIESZKAŃCÓW, A W 1970 ROKU - 193 MIESZKAŃCÓW

*W DRUGIEJ POŁOWIE XIX WIEKU PRZY WSI ZAŁOŻONO CMENTARZ.

* W MUŁAWKACH PIERWOTNIE ISTNIAŁA JEDNOKLASOWA SZKOŁA WIEJSKA. PO WOJNIE ZAŁOŻONO SZKOŁĘ CZTEROKLASOWĄ, PUNKT BIBLIOTECZNY I SALĘ KINOWA NA 40 MIEJSC.

II. 2. RADA GMINY KĘTRZYN

Rada Gminy Kętrzyn jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy też podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącą Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podawany jest do wiadomości mieszkańców. Radę Gminy Kętrzyn tworzy 15 radnych.

Tabela : Członkowie Rady Gminy sklasyfikowani wg wieku - stan na 31.12.2021 rok

Wyszczególnienie	ogółem	Wiek					
		24 lata i mniej	25-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60 lat i więcej
Radni (ogółem)	15	-	-	1	7	2	5
mężczyźni	4	-	-	0	2	0	2
kobiety	11	-	-	1	5	2	3

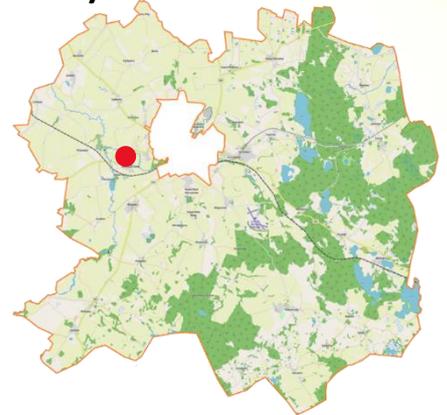
Tabela: Radni Gminy Kętrzyn sklasyfikowani w/g grup zawodów - stan na dzień 31.12.2021 rok

	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług i sprzedawcy	Rolnicy ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy wykonujący prace proste	Siły zbrojne	Pozostali niesklasyfikowani
Radni (ogółem)	15	3	0	3	1	3	2	0	1	0	2
mężczyźni	4	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0
kobiety	11	3	0	3	0	2	1	0	0	0	2

W 2021 roku Rada Gminy Kętrzyn obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia na sesjach oraz posiedzeniach komisji stałych. W sprawach należących do jej kompetencji podejmowała uchwały, apele, stanowiska i oświadczenia. W posiedzeniach Rady Gminy czynnie uczestniczył Wójt Gminy Kętrzyn, Skarbnik Gminy, pracownicy merytoryczni urzędu oraz w zależności od omawianych tematów inne zaproszone osoby, w tym dyrektorzy i kierownicy jednostek organizacyjnych. Protokoły ze wszystkich posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały udostępniano publikując je w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kętrzyn.

HISTORYCZNIE O MIEJSCOWOŚĆ BIEDASZKI MAŁE (SOŁECTWO BIEDASZKI)

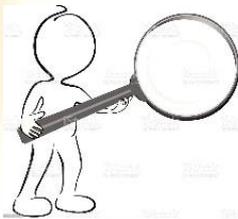
Z OBSZARU GRUNTÓW MIEJSKICH NALEŻĄCYCH DO WSI BIEDASZKI, W 1781 ROKU WYDZIELONO MAJĄTEK WIELKOSCI 160 HA, KTÓRY OD 1824 ROKU UZYSKAŁ ODRĘBNĄ NAZWĘ URZĘDOWĄ BIEDASZKI MAŁE (NIEM KLEIN NEUHOF).

ZAŁOŻYCIELEM MAJĄTKU BYŁ NIEJAKI REINHOLD.

Z KART HISTORII WYNIKA, IŻ KOLEJNYMI WŁAŚCICIELAMI BYLI W 1871 THORUN, W 1889 QUEHL, ZAŚ W 1913 ROKU PAUL JANZ. OD NIEGO NABYŁ POSIADŁOŚĆ GUSTAW BLOCK, KTÓRY SCALIŁ JĄ Z POSIADANYM PRZEZ SIEBIE POBLISKIM FOLWARKIEM MUŁAWKI. ŁĄCZNIE JEGO MAJĄTEK LICZYŁ 320 HA. ON TEŻ ROZBUDOWAŁ W BIEDASZKACH MAŁYCH STARY DWÓR, UZUPEŁNIŁ ZABUDOWĘ MIESZKALNĄ WSI ORAZ ZABUDOWĘ GOSPODARCZĄ FOLWARKU. HODOWAŁ W SUMIE 220 SZTUK BYDŁA I 58 KONI. OSTATNIM DO WOJNY WŁAŚCICIELEM BYŁ LICHTENBERG.

W 1928 ROKU WE WSI FOLWARCZNEJ, W DOBRYCH WARUNKACH ZAMIESZKIWAŁO 68 OSÓB. PAMIĘĆ TAMTYCH CZASÓW PRZECHOWUJE ZABYTKOWY CMENTARZ WIEJSKI Z 1900 R.

*W ROKU 1928 PRZENIESIONO TU LUTERANSKIE SEMINARIUM KAZNODZIEJSKIE Z KAROLEWA. SEMINARIUM ZLIKWIDOWANO W 1940, A W BUDYNKU UMIESZCZONO RADIOSTACJĘ PRACUJĄCĄ NA POTRZEBY WILCZEGO SZANCA.

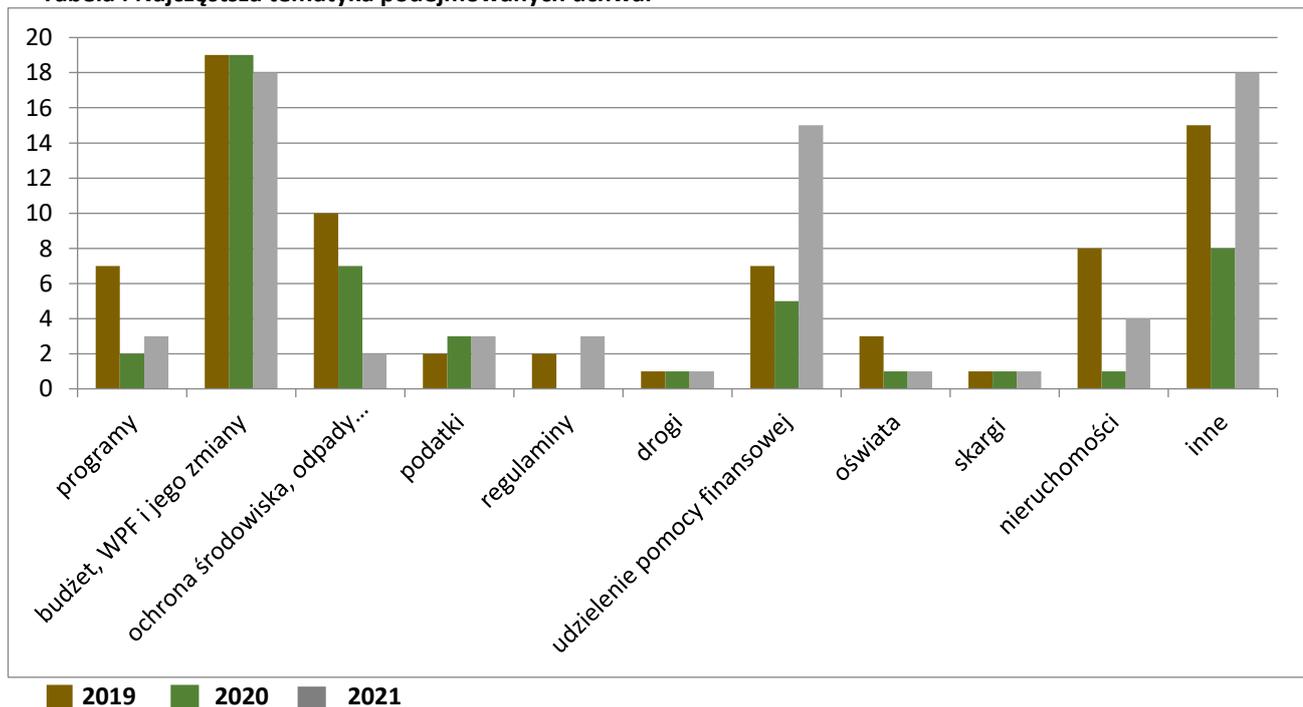
RADIOSTACJĘ ZLOKALIZOWANO W PEWNYM ODDALENIU OD KWATERY HITLERA, ABY ANTENY NIE DEMASKOWAŁY JEJ POŁOŻENIA

Wszystkie uchwały podejmowane na sesjach Rady Gminy były przekazywane wg właściwości rzeczowej i miejscowej odpowiednio Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Akty prawa miejscowego, oprócz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej przekazywano również do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

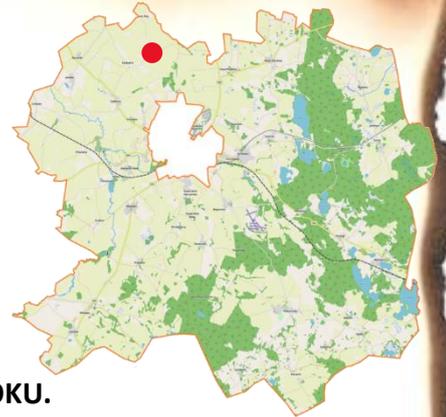
Tabela : Działalność Rady Gminy Kętrzyn w latach 2019-2021

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Odbyte sesje (ogółem)	13	11	12
Zwyczajne	7	10	10
Nadzwyczajne	5	1	2
Podjęto :			
Uchwały	76	46	67
Stanowiska	2	0	1
Apele	-	0	0
Oświadczenia	2	2	0
Odbyte posiedzenia Komisji			
Wspólne posiedzenia wszystkich komisji (ogółem)	9	8	12
Komisja Rewizyjna	13	14	20
Komisja Skarg Wniosków i Petycji	18	13	19
Komisja Budżetu i Uchwał	15	9	13
Komisja Rolnictwa i Usług	15	8	12
Komisja Rozwoju Gospodarczego i Ochrony Środowiska	15	8	12
Komisja Oświaty Zdrowia Kultury i Turystyki	17	10	15

Tabela : Najczęstsza tematyka podejmowanych uchwał

HISTORYCZNIE O MIEJSCOWOŚĆ BORKI (SOŁECTWO GAŁWUNY)

POLSKI RODOWÓD NAZWY MIEJSCOWOŚCI BORKI (NIEM. BORKEN) WSKAZUJE NA TO, ŻE PIERWOTNIE BYŁA TO OSADA LEŚNA, NA POCZĄTKU XVI WIEKU ZASIEDLONA PRZEZ PRZYBYSZY Z MAZOWSZA. PRAWDOPODOBNIEMIE U SCHYŁKU XVI WIEKU POWSTAŁ W JEJ MIEJSCIE MAJĄTEK SZLACHECKI Z FOLWARKIEM, O KTÓRYM MOWA JEST W 1785 ROKU.

W 1820 ROKU WE WSI FOLWARCZNEJ BYŁO 9 CHAŁUP I 68 MIESZKAŃCÓW. WEDŁUG DANYCH Z 1871 ROKU, MAJĄTEK LICZYŁ 279 HA I JUŻ OD JAKIEGOŚ CZASU NALEŻAŁ DO LEKARZA ZE SROKOWA, RADCY SANITARNEGO, KTÓRY TO WZNIÓSŁ DWÓR . MAJĄTEK SKŁADAŁ SIĘ Z DWÓCH FOLWARKÓW - W BORKACH I SZATACH MAŁYCH. KAŻDY Z TYCH FOLWARKÓW POSIADAŁ OSOBNEGO DZIERZAWCĘ.

PO 1907 R. KAŻDA Z DWÓCH CZĘŚCI MAJĄTKU ZOSTAŁA SPRZEDANA INNEMU NABYWCY. BORKI NABYŁ SYN WŁAŚCICIELA SĄSIEDNIEGO MAJĄTKU KASKAJMY. W 1913 R. OBSZAR MAJĄTKU USTALONY ZOSTAŁ NA 197 HA, Z CZEGO POD UPRAWĄ ZNAJDOWAŁO SIĘ 171 HA, W FOLWARKU ZAŚ HODOWANO 75 SZTUK BYDŁA I 80 ŚWIŃ.

MAJĄTEK KILKAKROTNIEMIE ZMIENIAŁ WŁAŚCICIELA. OSTATECZNIE W 1945 ROKU MAJĄTEK ZOSTAŁ SPLĄDROWANY I PRZEZ 2 LATA BYŁ NIEZAMIESZKAŁY.

W 1947R. W RAMACH „AKCJI WISŁA” ZOSTAŁY TAM PRZESIEDLONE RODZINY UKRAIŃSKIE, KTÓRE MIESZKAŁY W DWORZE DO KOŃCA LAT 80. XX WIEKU. OBECNIE ZRUJNOWANY DWÓR JEST WŁASNOŚCIĄ PRYWATNĄ . DZIŚ MIEJSCOWOŚĆ BORKI MA CHARAKTER PRZYSIÓŁKA.

- * OD 1732 ROKU W BORKACH ISTNIAŁA SZKOŁA, ZAŁOŻONA PRZEZ SUPEINTENDENTA KĘTRZYŃSKIEGO ANDREASA SCHUMANNA.
- * PRZED PIERWSZĄ WOJNĄ ŚWIATOWĄ ZBUDOWANO TU SZKOŁĘ DWUKLASOWĄ, KTÓRĄ PODDANO ROZBUDOWIE W 1935 ROKU
- * W BORKACH ISTNIAŁ TEŻ WIATRAK HOLENDERSKI, ROZEBRANY W POŁOWIE LAT TRZYDZIESTYCH.
- * PRZY WSI ZACHOWAŁ SIĘ ZABYTKOWY CMENTARZ, ZAŁOŻONY W 1848 R., Z CZYTELNYMI NAGROBKAMI Z 1876 R., OTOCZONY KAMIENNYM MUREM

Tabela : Kontrola i nadzór prawny nad uchwałami Rady Gminy Kętrzyn

Organ nadzoru	Ilość przekazanych uchwał 2019	Ilość przekazanych uchwał 2020	Ilość przekazanych uchwał 2021
Regionalna Izba Obrachunkowa	29	21	36
Wojewoda Warmińsko- Mazurski	47	19	30
Redakcja Dziennika Urzędowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego	37	24	22

II. 3. SOŁECTWA JAKO JEDNOSTKI POMOCNICZNE GMINY KĘTRZYN

Gmina Kętrzyn posiada 23 jednostki pomocnicze - sołectwa, które swoim zasięgiem najczęściej obejmują kilka miejscowości. Poniższy wykaz szczegółowo wskazuje obszar działania każdego z nich.

Tabela : Wykaz sołectw i miejscowości wchodzących w ich skład

Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
Sołectwo Linkowo	Kotkowo, Linkowo, Owczarki
Sołectwo Filipówka	Filipówka, Porębek
Sołectwo Gałwuny	Borki, Gałwuny, Kaskajmy, Katkajmy, Olchowo, Ostry Róg
Sołectwo Gnatowo	Bałtrucie, Działki, Gnatowo, Gnatowo Kolonia, Marszewo
Sołectwo Jeżewo	Banaszki, Gromki, Jeżewo, Nowy Mikielnik
Sołectwo Biedaszki	Biedaszki, Biedaszki Małe, Nowy Młyn, Smokowo, Trzy Lipy
Sołectwo Muławki	Grabno, Muławki, Wymiary
Sołectwo Pręgowo	Pręgowo
Sołectwo Sławkowo	Muławski Dwór, Sławkowo, Windykajmy, Wólka
Sołectwo Wilkowo	Henrykowo, Łazdoje, Stachowizna, Stadniki, Wilkowo
Sołectwo Nowa Wieś Kętrzyńska	Brzeźnica, Nowa Wieś Kętrzyńska, Nowa Wieś Mała
Sołectwo Wajsznory	Jurki, Wajsznory, Wilamowo
Sołectwo Koczarki	Koczarki
Sołectwo Langanki	Langanki
Sołectwo Nakomiady	Godzikowo, Nakomiady, Poganowo, Poganówko, Zalesie Kętrzyńskie
Sołectwo Salpik	Bałowo, Przeczniak, Salpik, Sykstyny, Ugiertowo
Sołectwo Kruszewiec	Cegielnia, Karolewo, Kruszewiec
Sołectwo Pożarki	Kwiedzina, Martiany, Osewo, Owczarnia
Sołectwo Czerniki	Czerniki, Gierłoż, Góry, Rybniki, Strzyże
Sołectwo Wopławki	Wopławki
Sołectwo Mażany	Dąbrowa, Gryźławki, Jankowo, Mażany, Parcz, Suchodoły
Sołectwo Nowa Różanka	Nowa Różanka
Sołectwo Stara Różanka	Stara Różanka, Wymiarki

W 2021 roku sołectwo Nowa Wieś Kętrzyńska wzięło udział w konkursie „Czysta i piękna zagroda- estetyczna wieś 2021”. W konkursie rywalizowało 40 wsi i miejscowości z terenu całego województwa warmińsko - mazurskiego.

Nowa Wieś Kętrzyńska zajęła III miejsce i otrzymała nagrodę pieniężną w wysokości 10 000,00 zł !!!!

Tabela : Sołtysi Gminy Kętrzyn sklasyfikowani wg wieku i płci

Wyszczególnienie	ogółem	Wiek					
		24 lata i mniej	25-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60 lat i więcej
sołtysi (ogółem)	23	-	-	3	5	5	10
mężczyźni	13	-	-	1	3	2	7
kobiety	10	-	-	2	2	3	3

II. 4. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY KĘTRZYN

Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym w celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi. Gmina oraz inna gminna osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą wykraczającą poza zadania o charakterze użyteczności publicznej wyłącznie w przypadkach określonych w odrębnej ustawie. Formy prowadzenia gospodarki gminnej, w tym wykonywania przez gminę zadań o charakterze użyteczności publicznej, określa odrębna ustawa.

Zadaniami użyteczności publicznej, w rozumieniu ustawy, są to zadania własne gminy, określone w art. 7 ust. 1, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

W Gminie Kętrzyn wyodrębniono następujące jednostki organizacyjne :

- Gminny Ośrodek Kultury w Kętrzynie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn
- Szkoła Podstawowa w Biedaszkach
- Szkoła Podstawowa w Nakomiadach
- Szkoła Podstawowa w Kruszewcu
- Szkoła Podstawowa w Wilkowie

A photograph of a heart-shaped rock formation in a frozen lake at sunset. The sun is low in the sky, casting a warm, golden glow over the scene. The rock formation is the central focus, with its surface reflecting the sunlight. The surrounding ice is textured and blue-tinted. In the background, there is a line of bare trees.

DZIAŁ III
FINANSE GMINY

III.1. BUDŻET GMINY KĘTRZYN

Rada Gminy Kętrzyn uchwałą Nr XXVIII/142/2021 z dnia 28 stycznia 2021 roku ustaliła dochody gminy na rok 2021 w wysokości 50 248 485,00 zł i wydatki w wysokości 51 514 833,00 zł. W 2021 roku zaplanowano deficyt w wysokości 1 266 348,00 zł.

Przychody budżetu zaplanowano w kwocie 3 156 006 zł, w tym : z tytułu kredytów w kwocie 1 889 658,00 zł, z tytułu środków pochodzących z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 1 266 348,00 zł. Rozchody budżetu z tytułu spłat kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych w wysokości 1 889 658,00 zł.

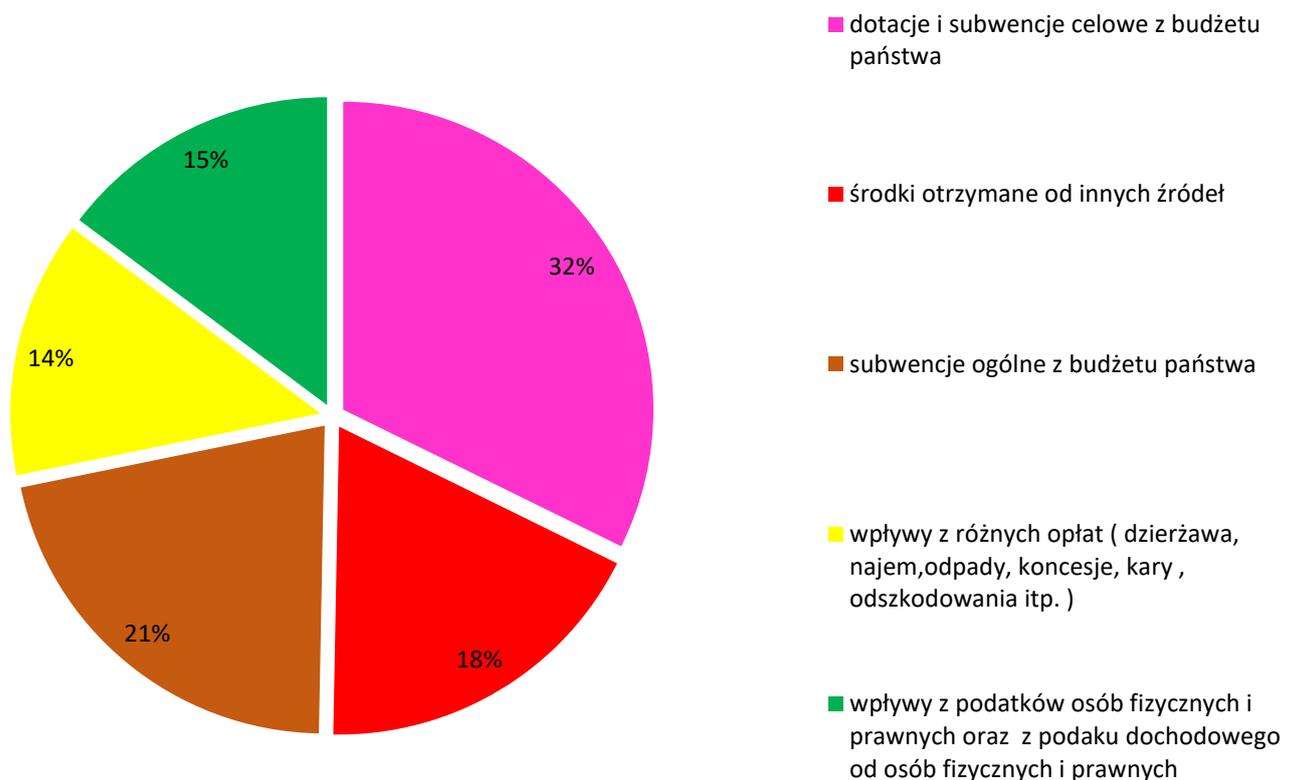
W toku realizacji budżetu, uchwałami Rady Gminy wprowadzano do niego zmiany, a zarządzeniami Wójta dokonywano przeniesień planu wydatków w działach między paragrafami. W wyniku wprowadzonych zmian plan dochodów budżetu gminy na dzień 31.12.2021 r. wynosił 59 302 346,29 zł, zaś wydatków 60 568 694,29 zł.

III. 2. DOCHODY GMINY KĘTRZYN

Dochody budżetu gminy na dzień 31.12.2021 roku przedstawiały się następująco :

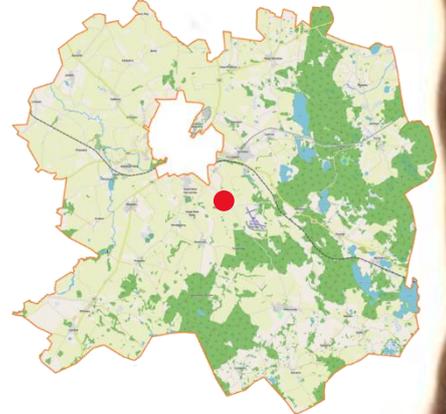
- plan po zmianach - 59 302 346,29 zł
- dochody wykonane – 52 899 341,67 zł

Tabela : Struktura planu dochodów Gminy Kętrzyn w 2020 roku

HISTORYCZNIE O MIEJSCOWOŚĆ WAJSZNORY (SOŁECTWO WAJSZNORY)

POD BOKIEM DREWNIANO–ZIEMNEJ STRAŻNICY PUSZCZAŃSKIEJ – POPRZEDNICZKI PÓŹNIEJSZEGO ZAMKU KĘTRZYŃSKIEGO, W 1343 ROKU WIELKI MISTRZ ZAŁOŻYŁ DUŻY MAJĄTEK SŁUŻEBNY O NAZWIE WAJSZNORY (NIEM: WEISCHNUREN.), KTÓREGO CELEM BYŁO OSTRZEGAĆ W PORĘ STRAŻNICĘ PRZED LITWINAMI, KTÓRZY OD TEJ WŁAŚNIE STRONY PRZEDZIERALI SIĘ PRZEZ PRZESMYKI, POMIĘDZY WIELKIMI JEZIORAMI ORAZ RABAĆ PUSZCZĘ NA PRZEDPOLACH KĘTRZYNA.

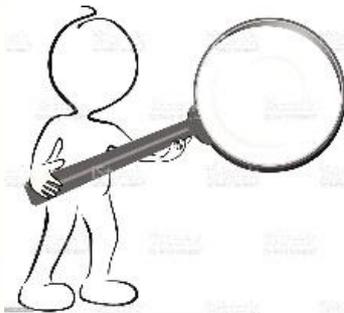
POSIADACZ MAJĄTKU OTRZYMAŁ 33 ŁANY (554,4 HA) DZIEWICZEJ PUSZCZY I 20 LAT WOLNYCH OD PŁACENIA PODATKÓW – TYL DANO CZASU, BY SPROSTAĆ ZADANIOM , KTÓRE Z PEWNOŚCIĄ NIE BYŁY ŁATWE - JUŻ W 1346 ROKU LITWINI OBRÓCILI W POPIÓŁ WSZYSTKO, COKOLWIEK W TYCH OKOLICACH ZBUDOWANO.

NA PRZESTRZENI WIEKÓW WŁAŚCICIELE MAJĄTKU SIĘ ZMIENIALI. W 1820 ROKU W ZWIĄZKU Z UWŁASZCZENIEM CHŁOPÓW, OBOK WSI FOLWARCZNEJ, UKSZTAŁTOWAŁA SIĘ WIEŚ CHŁOPSKA, NIEZALEŻNA OD MAJĄTKU. ŁĄCZNIE BYŁO TU 16 CHAŁUP I 182 MIESZKAŃCÓW. WIEŚ JEDNAK NIGDY NIE BYŁA DUŻA, PONIEWAŻ ZABRAKŁO DLA NIEJ GRUNTÓW.

KOLEJNI WŁAŚCICIELE MAJĄTKU W 1871 ROKU ZBUDOWALI TUTAJ ROZLEGŁĄ REZYDENCJĘ DWORSKĄ, KTÓRĄ OTOCZYLI PARKIEM, UNOWOCZEŚNILI ZABUDOWĘ FOLWARCZNĄ I DOKUPILI FOLWARK BOREK, TUŻ NA POŁUDNIE OD WAJSZNOR. W TEN SPOSÓB, W 1889 ROKU MAJĄTEK LICZYŁ JUŻ 404 HA (W TYM 50 HA LASU). W 1900 R. WE WSI, BYŁO 5 GOSPODARSTW CHŁOPSKICH,

OKOŁO 1918 ROKU MAJĄTEK LICZYŁ 473 HA. BYŁO W NIM 150 SZTUK BYDŁA, A ZATEM I WŁASNE PRZETWÓRSTWO MLECZNE, STADNINA LICZYŁA 96 KONI, OWCZARNIA – 200 OWIEC, A TUCZARNIA 150 ŚWIŃ.

W 1938 ROKU NA RÓWNINIE PO WSCHODNIEJ STRONIE WAJSZNOR ZBUDOWANE ZOSTAŁO LOTNISKO WOJSKOWE DLA GŁÓWNEJ KWATERY HITLERA.

*W 1900 ROKU W WAJSZNORACH ZBUDOWANO JEDNOKLASOWĄ SZKOŁĘ. W TYM CZASIE ULEGŁ TEŻ DESTRUKCJI TUTEJSZY WIATRAK.

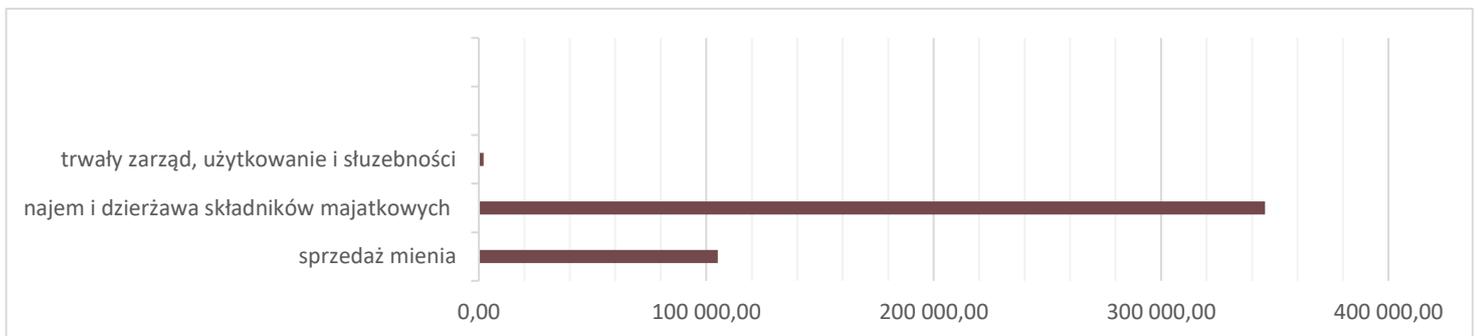
*Z POCZĄTKU XIX WIEKU POCHODZI STARSZY CMENTARZYK, PÓŹNIEJSZY ZAŁOŻONO W 1850 ROKU

Poniższe zestawienie przedstawia realizację planów dochodów sklasyfikowaną wg działów klasyfikacji budżetowej. Szczegółowa realizacja planu dochodów wg. działów, rozdziałów i paragrafów przedstawiona została w sprawozdaniu z wykonania budżetu udostępnionym na stronie internetowej gminy Kętrzyn.

Tabela : Realizacja planu dochodów w 2021 roku wg działów

Dział	Plan dochodów po zmianach na dzień 31.12.2021 r.	Dochody wykonane na dzień 31.12.2021 r.	% wykonania
010 Rolnictwo i łowiectwo	3 055 533,88	1 691 576,32	55,36 %
600 Transport i łączność	1 003 879,00	280 556,44	27,95 %
630 Turystyka	1 803 697,50	1 803 151,81	99,97 %
700 Gospodarka mieszkaniowa	527 963,50	477 315,87	90,41 %
710 Działalność usługowa	18 000,00	16 800,00	93,33 %
750 Administracja publiczna	464 787,00	72 321,66	15,56 %
751 Urzędy naczelnych organów	1 649,00	1 649,00	100 %
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	785 804,00	0,00	0,00 %
756 Dochody od osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	13 714 491,00	12 861 175,19	93,78 %
758 Różne rozliczenia	17 229 857,00	17 229 357,15	100 %
801 Oświata i wychowanie	2 697 740,41	818 694,53	30,35 %
851 Ochrona zdrowia	36 820,00	286 730,00	778,73 %
852 Pomoc społeczna	2 370 278,00	2 371 000,68	100,03 %
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	214 720,00	138 051,60	64,29 %
855 Rodzina	13 195 239,00	12 974 336,04	98,33 %
900 Gospodarka komunalna i ochrona Środowiska	2 177 037,00	1 872 070,18	85,99 %
921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4350,00	4 255,20	97,82 %
926 Kultura fizyczna i sport	500,00	300,00	60%
Razem	59 302 346,29	52 899 341,67	89,20 %

Tabela : Dochody z majątku Gminy Kętrzyn w 2021 roku

HISTORYCZNIE O MIEJSCOWOŚĆ CZERNIKI(SOŁECTWO CZERNIKI)

WIEŚ CZERNIKI (NIEM. SCHWARZSTEIN) OPISYWANA JEST JAKO WIEŚ KOŚCIELNA, ZAŁOŻONA PRZEZ ZAKON KRZYŻACKI OKOŁO 1370 ROKU NA OBSZARZE 41 ŁANÓW (688,8 HA).

CZERNIKI JAKO WIEŚ CZYNSZOWA POSIADAŁY KARCZMĘ I MŁYN WODNY, KTÓRY ZNAJDOWAŁ SIĘ W POBLIŻU KOŚCIOŁA PRZY STRUMIENIU ODPROWADZAJĄCYM WODĘ Z JEZIORA SIERCZE DO GUBRA. MŁYN W TYM MIEJSCU FUNKCJONOWAŁ JESZCZE W XX WIEKU.

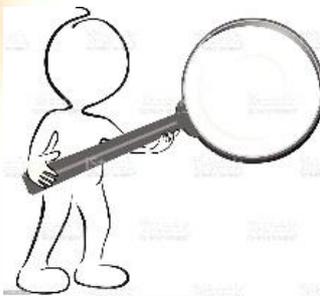

POD KONIEC XIV WIEKU, NA MIEJSCU „ŚWIETEGO GAJU PRUSÓW” WYBUDOWANO KOŚCIÓŁ. W LATACH 1749–1750 I 1771–1772 BYŁ ON PRZEBUDOWYWANY, A W ROKU 1886 DOBUDOWANO DO NIEGO WIEŻĘ.

W 1710 ROKU DŻUMA POCHŁONĘŁA TU 19 OFIAR. W 1785 ROKU WE WSI BYŁO 31 CHAŁUP, W 1820 – 34 CHAŁUPY I 240 MIESZKAŃCÓW. NA KONIEC XIX WIEKU ZBUDOWANO TU DWUKLASOWĄ SZKOŁĘ, ROZBUDOWANĄ W 1929 ROKU O DWA MIESZKANIA DLA NAUCZYCIELI. LEKCJE W MIEJSCOWEJ SZKOLE ODBYWAŁY SIĘ JUŻ W 1945 ROKU.

W LATACH DWUDZIESTYCH NIEMAL WSZYSCY GOSPODARZE ROZEBRALI STARE I ZBUDOWALI NOWE BUDYNKI MIESZKALNE I ZAGRODY.

W 1928 PRZY KOŚCIELE USTAWIONO GRANITOWY GŁAZ Z NAPISEM UPAMIĘTNIAJĄCYM POLEGŁYCH ŻOŁNIERZY W CZASIE I WOJNY ŚWIATOWEJ. GŁAZ TEN ZOSTAŁ USUNIĘTY W KOŃCU LAT DZIEWIĘDZIESIĄTYCH XX WIEKU. PRZY WSI ZNAJDUJE SIĘ STARY CMENTARZ PARAFIALNY, ZAŁOŻONY W 1850 ROKU. W 1939 ROKU WIEŚ LICZYŁA 159 MIESZKAŃCÓW, ALE ZAGRÓD CHŁOPSKICH BYŁO TYLKO 20. W 1970 ROKU LICZEBNOŚĆ WSI WZROSŁA DO 420 MIESZKAŃCÓW.

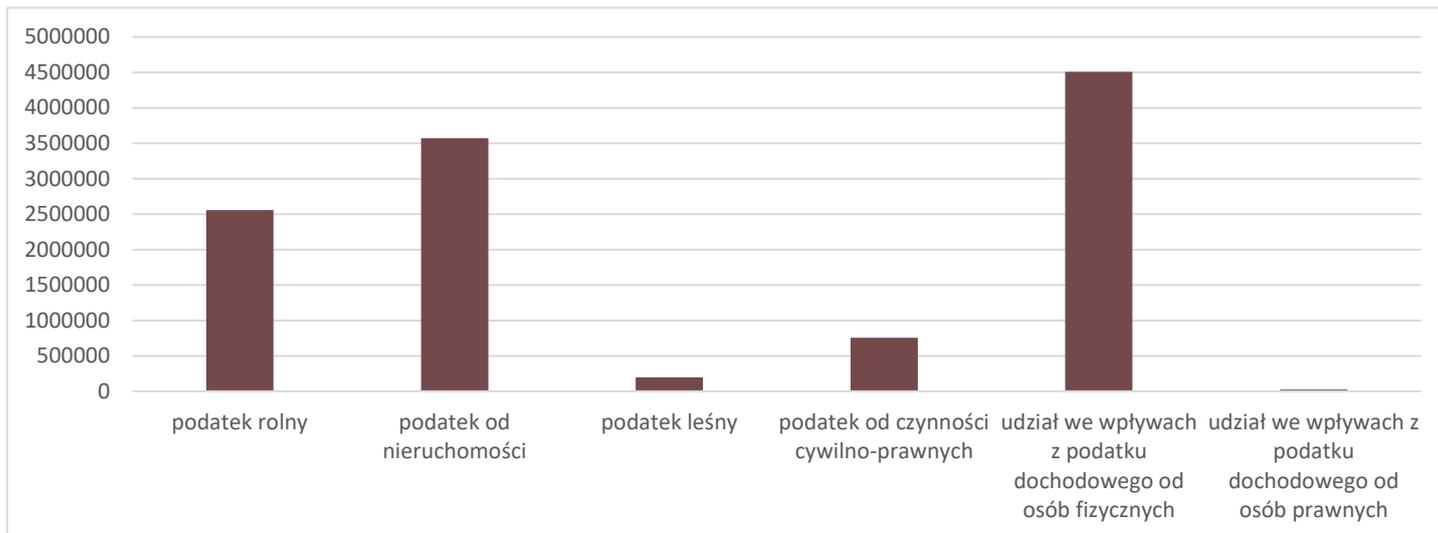

*CZERNIKI POSIADAŁY KIEDYŚ SALĘ KINOWĄ NA 100 MIEJSC.

*W LIPCU 1907 URUCHOMIONO LINIĘ KOLEJOWĄ NA TRASIE KĘTRZYN–WĘGORZEWO. POCIĄGI OSOBOWE KURSOWAŁY NA TEJ LINII DO 30 MAJA 1992, A TOWAROWE DO ROKU 2000. OBECNIE LINIA JEST NIECZYNNA.

* DO DRUGIEJ WOJNY ŚWIATOWEJ NAD WEJŚCIEM DO KOŚCIOŁA WISIAŁA PODKOWA. PODKOWĘ TE WIAZANO Z LEGENDĄ O KARCZMARCE Z NAKOMIAD, KTÓRĄ DIABEŁ ZAMIENIŁ W KONIA. NAJPRAWDOPODOBNIEJ BYŁA TO JEDNAK PAMIĄTKA PO TATARACH, KTÓRZY OGRABILI CZERNIKI W 1657 ROKU.

Tabela : Dochody z tytułu podatków i opłat w 2021 roku

III. 3. WYDATKI GMINY KĘTRZYN

Wydatki budżetu Gminy Kętrzyn na dzień 31.12.2021 roku przedstawiały się następująco:

- plan po zmianach – 60 568 694,29 zł
- wydatki wykonane – 46 366 097,25 zł

Szczegółowa realizacja planu wydatków wg. działów, rozdziałów i paragrafów przedstawiona została w sprawozdaniu z wykonania budżetu udostępnionym również wszystkim zainteresowanym na stronie internetowej gminy Kętrzyn.

Tabela: Udział wybranych działów klasyfikacji budżetowej w wydatkach Gminy Kętrzyn w 2021 roku

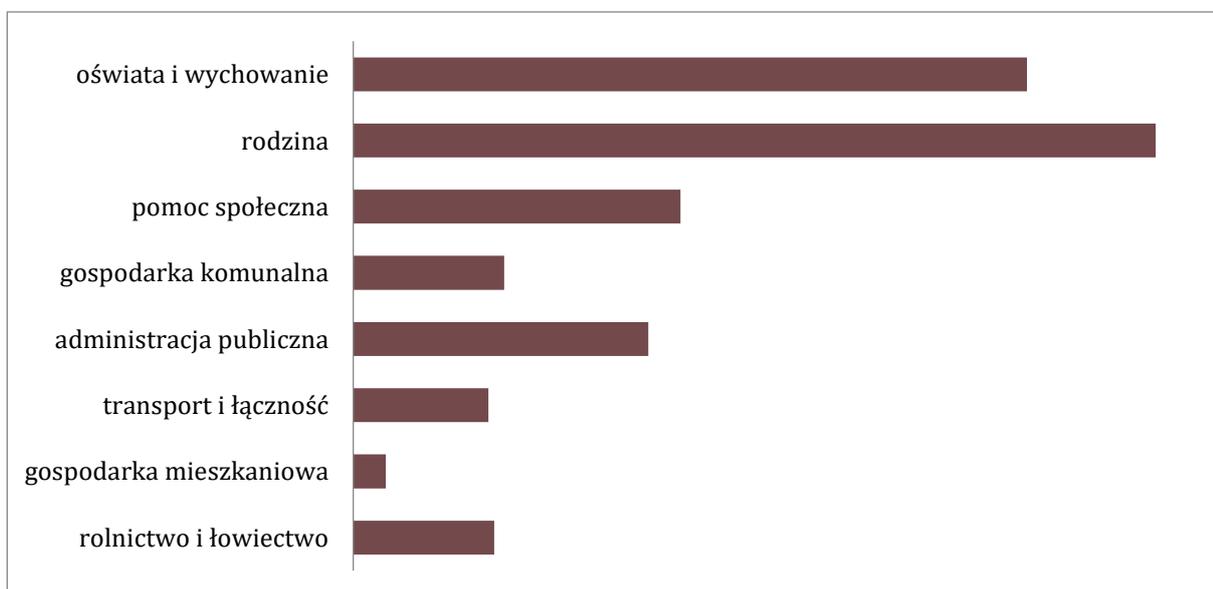

Tabela : Realizacja planu wydatków w 2021 roku wg działów

Dział	Plan wydatków na dzień 31.12.2021 r.	Wydatki wykonane na dzień 31.12.2021 r.	% wykonania
010 Rolnictwo i łowiectwo	6 187 679,88 zł	2 330 673,50 zł	37,67 %
400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	340 000,00 zł	305 102,63 zł	89,74 %
600 Transport i łączność	4 795 570,00 zł	2 233 833,19 zł	46,58 %
630 Turystyka	2 215 938,00 zł	2 098 037,16 zł	94,68 %
700 Gospodarka mieszkaniowa	609 358,00 zł	537 485,95 zł	88,21 %
710 Działalność usługowa	18 000,00 zł	4 500,00 zł	25,00 %
750 Administracja publiczna	6 772 831,00 zł	4 883 684,52 zł	72,11 %
751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 649,00 zł	1 649,00 zł	100,00 %
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 386 524,00 zł	433 355,62 zł	31,25 %
757 Obsługa długu publicznego	308 800,00 zł	307 595,18 zł	99,61 %
758 Różne rozliczenia	132 442,00 zł	0,00 zł	0 %
801 Oświata i wychowanie	14 823 870,41 zł	11 143 681,89 zł	75,17 %
851 Ochrona zdrowia	118 853,00 zł	104 007,66 zł	87,51 %
852 Pomoc społeczna	5 547 904,00 zł	5 414 582,55 zł	97,60 %
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	251 320,00 zł	172 564,50 zł	68,66 %
855 Rodzina	13 395 410,00 zł	13 272 226,26 zł	99,08 %
900 Gospodarka komunalna	2 984 195,00 zł	2 496 853,93 zł	83,67 %
921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	455 850,00 zł	447 862,51 zł	98,25 %
926 Kultura fizyczna i sport	222 500,00 zł	178 401,20 zł	80,18 %
Razem	60 568 694,29 zł	46 366 097,25 zł	76,55 %

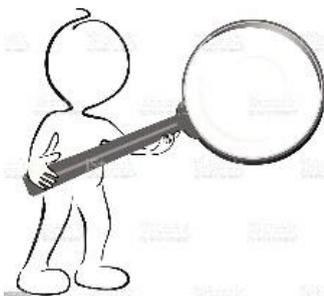
W 2021 roku Gmina Kętrzyn na realizację zadań publicznych udzieliła dotacji w łącznej kwocie 695 577,50 zł.

Tabela : Dotacje udzielone przez Gminę Kętrzyn w 2021 roku

Podmiot otrzymujący dotację	Wysokość dotacji	Przeznaczenie
Organizacje pozarządowe	83 000,00 zł	Realizacja zadań publicznych
Powiat Kętrzyński	242 577,50 zł	Wydatki inwestycyjne związane z infrastrukturą drogową
Gminny Ośrodek Kultury w Kętrzynie	270 000,00 zł	Dotacja podmiotowa
Biblioteka Publiczna w Czernikach	100 000,00 zł	Dotacja podmiotowa

Tabela : Pomoc finansowa udzielona przez Gminę Kętrzyn dla Powiatu Kętrzyńskiego w 2021 roku

Przeznaczenie	Wysokość
Realizacja zadania inwestycyjnego : wykonanie chodnika w pasie drogi powiatowej Nr 1733N działka Nr 98 w miejscowości Nakomiady	23 985,00 zł
Realizacja zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego na linii komunikacyjnej Kętrzyn – Kętrzyn przez Sławkowo	3 000,00 zł
Opracowanie dokumentacji projektowej Pn. poprawa parametrów techniczno-użytkowych drogi powiatowej Nr 1727N na odcinku Nowa Różanka do granicy gminy w kierunku miejscowości Winda	50 000,00 zł
Opracowanie dokumentacji projektowej pn. Poprawa parametrów techniczno-użytkowych drogi powiatowej Nr 1733N na odcinku Nakomiady - Salpik	31 000,00 zł
Opracowanie dokumentacji projektowej pn. Poprawa parametrów techniczno-użytkowych drogi powiatowej Nr 1799N na odcinku od DW650 do granicy gminy w kierunku miejscowości Dłużec	42 127,50 zł
Opracowanie dokumentacji projektowej pn. Poprawa parametrów techniczno-użytkowych drogi powiatowej Nr 1968N na odcinku Wilkowo- Stachowizna	18 000,00 zł
Realizacja zadania inwestycyjnego – wykonanie (budowa) przejścia dla pieszych w obrębie skrzyżowania drogi powiatowej Nr 1735 N Kętrzyn-Sławkowo-Nakomiady z drogą podporządkowaną	14 115 ,12 zł
Poprawa pomocy finansowej powiatowi kętrzyńskiemu na poprawę parametrów techniczno-użytkowych drogi powiatowej Nr 1737N, drogi Nr 1618N Koczarki - Krzyżany	87 000,00 zł
Realizacja zadania inwestycyjnego pn. Przebudowa drogi powiatowej Nr 1608N Wopławki- Czerniki	32 942,48 zł

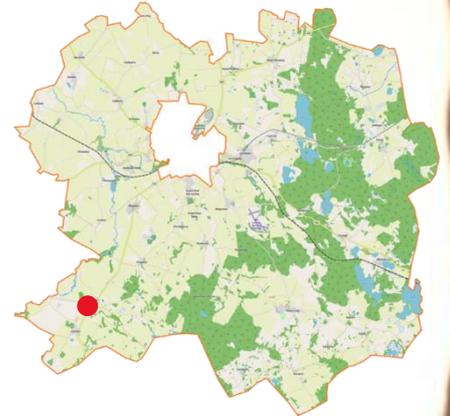

REALIZUJĄC ZAŁOŻENIA BUDŻETU GMINY, W RAMACH PRZYGOTOWANIA DO PRZYSZŁYCH INWESTYCJI GMINA KĘTRZYN PRZYGOTOWUJE DOKUMENTACJE TECHNICZNE.

JEŻELI KTOŚ UWAŻA, ŻE CZAS „OD POMYSŁU DO REALIZACJI INWESTYCJI” JEST BARDZO KRÓTKI, TO JEST W DUŻYM BŁĘDZIE. NIESTETY PROCEDURY TRWAJĄ OD KILKU MIESIĘCY DO NAWET KILKU LAT I ZALEŻĄ OD WIELU CZYNNIKÓW: ŚRODKÓW FINANSOWYCH, UZGODNIEŃ Z RÓŻNYMI INSTYTUCJAMI CZY TEŻ SKOMPLIKOWANEJ SYTUACJI W ZAKRESIE WŁASNOŚCI GRUNTU .

HISTORYCZNIE O MIEJSCOWOŚĆ WILKOWO (SOŁECTWO WILKOWO)

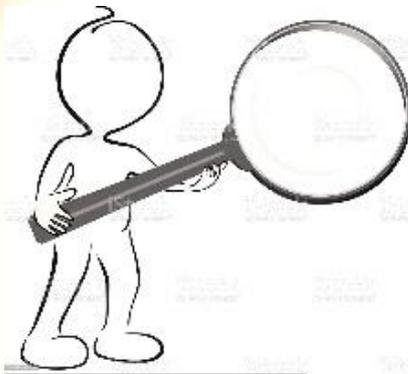
W MIEJSCU, GDZIE DZISIAJ JEST WILKOWO (NIEM. WIKENDORF) W 1369 ROKU ZAŁOŻONO 5 MAJĄTKÓW RYCERSKICH, Z KTÓRYCH KAŻDY LICZYŁ 12 ŁANÓW (201,6 HA), Z 15 LETNIĄ WOLNIZNĄ PODATKOWĄ.

PO WOJNIE POLSKO-KRZYŻACKIEJ Z LAT 1519-1521, GDY SZCZEGÓLNICIE UCIERPIAŁY I WYLUDNIŁY SIĘ OKOLICE KĘTRZYNA, W DAWNYCH MAJĄTKACH RYCERSKICH CZĘSTOKROĆ OSADZANO CHŁOPÓW – PRZYBYSZÓW Z MAZOWSZA.

POLACY ZBUDOWALI W WILKOWIE KOŚCIÓŁEK WIEJSKI, KTÓRY MUSIAŁ BYĆ JEDNAK WĄTŁEJ KONSTRUKCJI, GDYŻ NIE MA PO NIM ŚŁADU. NIE BYŁ TO KOŚCIÓŁ PARAFIALNY - KATOLICY UDAWALI SIĘ STĄD DO ŚWIETEJ LIPKI, A EWANGELICY – DO BEZŁAWEK. NA KONIEC MAJA 1937 R., UTWORZONO W WILKOWIE SAMODZIELNĄ PARAFIĘ KATOLICKĄ I ZBUDOWANO KOŚCIÓŁ, A PRZY NIM ZAŁOŻONO CMENTARZ.

WILKOWO BYŁO SPOREJ WIELKOŚCI WSIĄ, KTÓRA JUŻ W 1820 ROKU LICZYŁA 25 CHAŁUP I 299 MIESZKAŃCÓW, A W 1939 R. – 574 MIESZKAŃCÓW. ZAGRÓD CHŁOPSKICH BYŁO 17, A PRZECIĘTNICIE WIELKOŚĆ GOSPODARSTW WYNOŚIŁA 80 HA. W 14 DOMACH ZAMIESZKIWALI M. IN. SZEWC, STOLARZ, KRAWIEC, CIEŚLA, KOŁODZIEJ, KOWAL, RZEŹNIK I MURARZ. ISTNIAŁ TEŻ WIATRAK – KOŹLAK.

*W 1870 ROKU ZBUDOWANO TU DWUKLASOWĄ SZKOŁĘ.

* W WILKOWIE ISTNIAŁA DUŻA CEGIELNIA, WYKORZYSTUJĄCA MIEJSCOWE POKŁADY GLINY. NIESTETY SUROWIEC TEN NIE BYŁ NAJLEPSZEJ JAKOŚCI, BO Z DUŻĄ PRZEMIESZKĄ WAPŃA. ROCZNA PRODUKCJA WYNOŚIŁA 6 MLN CEGIEŁ.

* W WILKOWIE ISTNIAŁ TEŻ WIATRAK TYPU KOŹLAK.

W każdym roku budżetowym ważną rolę odgrywają również koszty poniesione na realizowane przedsięwzięcia. Według danych zawartych w sprawozdaniu z wykonania budżetu, w 2021 roku Gmina Kętrzyn poniosła następujące wydatki inwestycyjne :

Tabela: Wydatki inwestycyjne Gminy Kętrzyn w 2021 roku

Rodzaj wydatków	Wydatkowane kwoty		
	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Sieci wodociągowe	1 669 427,29 zł	392 797,45 zł	862 703,91 zł
Dokumentacje techniczne	67 340,00 zł	56 370,13 zł	61 453,00 zł
Termomodernizacje	2 884 415,45 zł	30 105,00 zł	820 605,00 zł
Budowy i przebudowy chodników	76 531,75 zł	38 000,00 zł	81 014,97 zł
Przebudowy dróg	997 867,24 zł	1 230 882,44 zł	1 287 019,60 zł
Place zabaw i obiekty rekreacyjne	305 243,34 zł	22 761,86 zł	2 142 796,55 zł
Zakup systemów, urządzeń, maszyn, pojazdów	147 393,29 zł	996 896,55 zł	104 703,91 zł
Remonty nieruchomości i instalacji	-	11 290,96 zł	-
Zakup nieruchomości i ich modernizacja	15 455,92 zł	6 709,00 zł	40 026,72 zł
Suma	6 588 250,77 zł	2 785 813,39 zł	5 400 323,66 zł

Szczegółowy wykaz wydatków inwestycyjnych zawiera sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy za 2021 rok.

III. 4. INFORMACJA O DEFICYCIE I ZADŁUŻENIU GMINY KĘTRZYN

Całkowita kwota długu na dzień 31.12.2021 roku wyniosła 20 020 780,00 zł. Na niniejszą kwotę składają się pożyczki i kredyty długoterminowe zaciągnięte w latach ubiegłych .

W 2021 roku w/g danych zawartych w sprawozdaniu wynik budżetu gminy zamknął się nadwyżką w wysokości 6 533 244,42 zł

Tabela : Wysokość deficytu Gminy Kętrzyn w latach 2010-2020

ROK	Budżet	Wysokość deficytu	Wysokość długu	% zadłużenia w stosunku do budżetu gminy
2010 rok	26.076.526,01	2.049.078,34	5 783 775,76	22 %
2011 rok	25 198 014,76	5 771 987,33	9 898 538,12	39 %
2012 rok	31 171 370,82	1 313 383,82	11 398 800,00	37 %
2013 rok	31 987 581,19	+ 2 874 705,52	8 926 013,00	28 %
2014 rok	31 555 197,33	+ 706 666,04	7 700 213,00	25 %
2015 rok	29 774 250,54	+ 284 593,10	7 312 463,00	24 %
2016 rok	35 625 420,26	933 111,19	8 363 053,00	23 %
2017 rok	40 279 890,82	4 569 026,87	12 690 760,00	31 %
2018 rok	42 148 778,38	6 322 843,46	18 881 542,00	44 %
2019 rok	46 370 953,24	4 486 710,59	23 257 158,00	50 %
2020 rok	47 131 472,14	+ 4 775 213,38	21 910 598,99	46 %
2021 rok	59 302 346,29	+6 533 244,42	20 020 780,00	34 %

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ STARA RÓŻANKA(SOŁECTWO STARA RÓŻANKA)

STARA RÓŻANKA(NIEM. ALT ROSENTHAL) BYŁA WSIĄ CZYNSZOWĄ, ZAŁOŻONĄ PRZEZ ZAKON KRZYŻACKI W 1399 ROKU, NA OBSZARZE WYNOŚĄCYM 50 ŁANÓW (840 HA). WE WSI ZAŁOŻONO KOŚCIÓŁ I ZARAZ TEŻ POWSTAŁA KARCZMA.

W 1482 ROKU WIELKI MISTRZ ODNOWIŁ SPALONY W CZASIE WOJNY TRZYNASTOLETniej (1454-1466) PRZYWILEJ LOKACYJNY WSI, POWIEKSZAJĄC PRZY TEJ OKAZJI JEJ OBSZAR O 10 ŁANÓW (168 HA).

W CZASIE WOJNY W 1520 ROKU MAZOWIECKIE POSPOLITE RUSZENIE WZIĘŁO STĄD, CO SIĘ DAŁO, A WIEŚ PUŚCIŁO Z DYMEM.

PO LIKWIDACJI ZAKONU KRZYŻACKIEGO W 1525 ROKU MIESZKANCY WSI Z MUSU PRZYJMOWALI WIARĘ LUTERAŃSKĄ, A TUTEJSZY KOŚCIÓŁ BYŁ KOŚCIOŁEM EWANGELICKIM. W XVIII W. MIESZKAŃCÓW MIEJSCOWOŚCI ZDZIESIĄTKOWAŁA DŻUMA.

W 1785 ROKU STARA RÓŻANKA LICZYŁA 10 CHAŁUP, A W 1820 ROKU – 9 CHAŁUP I 109 MIESZKAŃCÓW. W PÓŹNIEJSZYCH CZASACH WE WSI BYŁO 11 GOSPODARSTW, Z KTÓRYCH JEDNO LICZYŁO 127 HA, DWA INNE PO 65 I 64 HA, NAJMNIEJSZE ZAŚ 26,5 HA. GOSPODARZE CI ZBUDOWALI SWE SOLIDNE ZAGRODY W LATACH DWUDZIESTYCH. OPRÓCZ GOSPODARZY BYLI TU TAKŻE ZAGRODNICY.

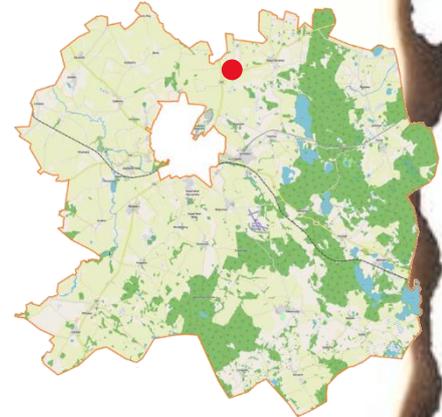
W 1939 R. WIEŚ LICZYŁA 418 MIESZKAŃCÓW, A W 1970 ROKU ZAMIESZKIWAŁO TU 236 OSÓB.

W STAREJ RÓŻANCE ZACHOWAŁ SIĘ MUROWANY WIATRĄK TYPU HOLENDERSKIEGO Z XIX WIEKU. WIATRĄK TEN W LATACH 70. XX W. ADAPTOWANY ZOSTAŁ PRZEZ KĘTRZYŃSKI „AGROKOMPLES” – KĘTRZYŃSKIE ZJEDNOCZENIE ROLNICO-PRZEMYSŁOWE NA ZAJAZD O NAZWIE „BELJE”. OBECNIE ZAJAZD JEST WŁASNOŚCIĄ PRYWATNĄ.

* W MIEJSCOWOŚCI W 1729 ROKU POWSTAŁA SZKOŁA PUBLICZNA (PRZYPUSZCZALNIE WCZEŚNIEJ BYŁA TAM SZKOŁA BRACI POLSKICH).

* W 1944 R. W POLU, NA ZACHÓD OD STAREJ RÓŻANKI, URUCHOMIONA ZOSTAŁA STACJA RADAROWA TYPU „WÜRZBURG” CELEM ZABEZPIECZEŃ ZWIĄZANYCH Z EWENTUALNYM ATAKIEM LOTNICTWA NA POBLISKĄ KWATERĘ GŁÓWŃĄ HITLERA W WILCZYM SZANCU LUB KTÓRĄŚ Z KWATER POMOCNICZYCH. PO STACJI RADAROWEJ W STAREJ RÓŻANCE POZOSTAŁY RUINY WYSADZONEGO SCHRONU DLA OBSŁUGI ORAZ BETONOWE POSTUMENTY DO UMOCOWANIA URZĄDZEŃ TECHNICZNYCH STACJI.

III. 5. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

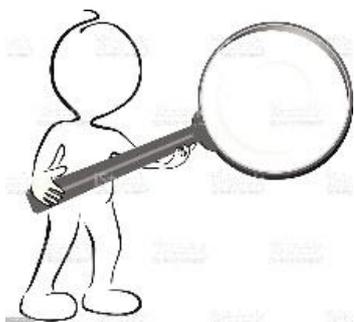
W 2021 roku Gmina Kętrzyn kontynuowała realizację szeregu projektów i inwestycji przy udziale środków pochodzących m.in. z Unii Europejskiej. Niektóre z nich rozpoczęto w latach wcześniejszych, a w 2020 roku kontynuowano ich dalszą realizację. Środki na te cele pozyskiwano z różnych programów, co szczegółowo wskazuje poniższe zestawienie.

Tabela: Środki pozyskane z poszczególnych programów na realizację inwestycji i projektów w 2021 roku

Nazwa Programu	Pozyskane środki
Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020	5 462 443,97 zł
Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	1 722 810,00 zł
Fundusz Dróg Samorządowych	485 355,87 zł
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	1 130 147,00 zł
Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład Edukacja I	9 582 000,00 zł
Suma	18 382 756,84 zł

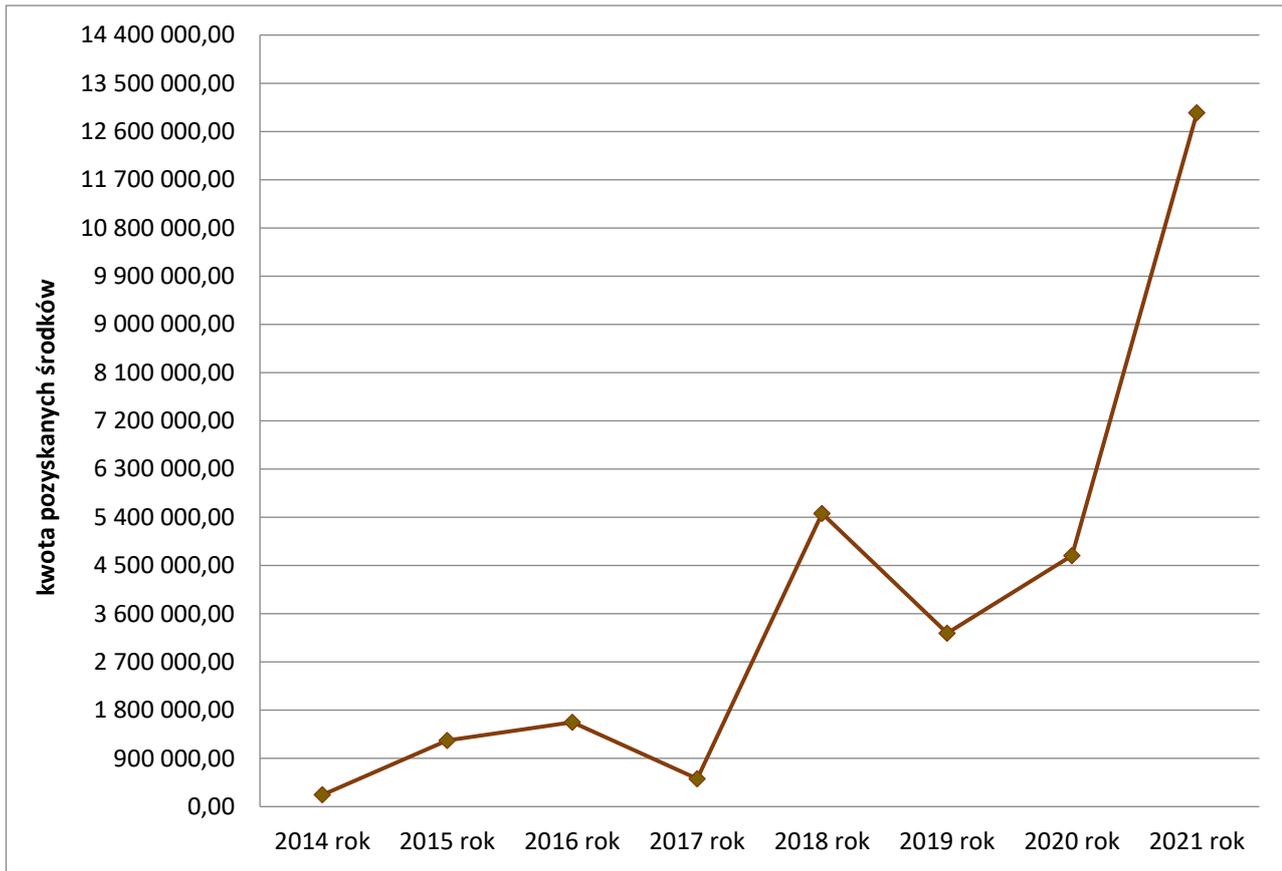
Tabela : Pozyskiwanie środków zewnętrznych na inwestycje w latach 2019-2021

	Ogólne koszty inwestycji realizowanych w danym roku	Ogólne dofinansowanie realizowanych inwestycji	% dofinansowania
2019	14 840 772,76	10 929 295,76 zł	73 %
2020	9 876 491,94	7 443 064,50 zł	75 %
2021	10 379 701,62	7 324 756,84	70 %

Gmina Kętrzyn realizując projekty i inwestycje często korzysta ze środków zewnętrznych i różnego rodzaju programów pomocowych łącznie od 2014 roku z budżetu Unii Europejskiej pozyskano aż 28 725 885,84 zł !

Tabela : Pozyskiwanie środków zewnętrznych przez Gminę Kętrzyn

III. 6 .INWESTYCJE W GMINIE KĘTRZYN

W 2021 roku nadal realizowano szereg inwestycji dla mieszkańców Gminy Kętrzyn. Nie wszystkie zaplanowane zadania udało się zrealizować . Poniższe zestawienie przedstawia zarówno zrealizowane, jak i te zadania, których nie udało się wykonać.

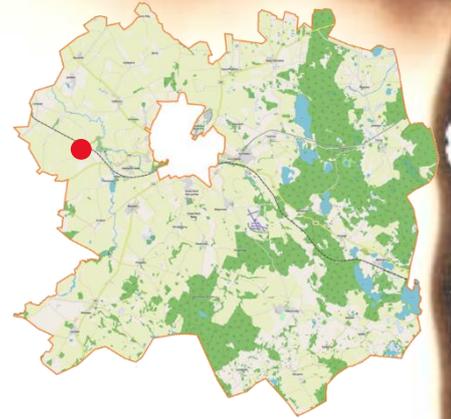
Tabela : Wydatki inwestycyjne i ich wykonanie na dzień 31.12.2021 rok

	Zaplanowane środki	Wydane środki	Inwestycja zrealizowana
Infrastruktura wodociągowa i sanitarna			
Budowa sieci wodociągowej Karolewo – Kruszewiec, etap I	28 000,00	28 000,00	TAK
Budowa sieci wodociągowej Nowa Wieś Kętrzyńska	53 617,00	51 810,68	TAK
Rozbudowa sieci wodociągowej Nowa Wieś Kętrzyńska	59 665,00	57 906,97	TAK
Sieć wodociągowa Nowa Wieś Kętrzyńska	7 938,00	7 875,81	TAK
Przebudowa studni na sieci kanalizacyjnej w msc. Karolewo	5 500,00	4 900,00	TAK
Zakup pomp do hydroforni i oczyszczalni ścieków	40 000,00	27 203,91	W CZĘŚCI
Sieć wodociągowa i kanalizacyjna obręb Gnatowo	60 000,00	926,00	W TRAKCIE
Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej Obręb Nowa Wieś Kętrzyńska	378 521,00	1 161,00	W TRAKCIE
Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków na potrzeby Świątlicy wiejskiej oraz budowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Nowa Różanka	1 813 957,00	710 123,45	W TRAKCIE

Drogi publiczne gminne			
Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Kaskajmy	45 312,00	45 312,00	TAK
Modernizacja drogi w msc. Nowa Wieś	20 000,00	19 188,00	TAK
Remont chodnika w msc. Karolewo	38 000,00	35 702,97	TAK
Dokumentacja na remont drogi w msc. Wopławki	6 000,00	6 000,00	TAK
Przebudowa drogi w msc. Wopławki	37 000,00	36 935,92	TAK
Dokumentacja na przebudowę drogi w msc. Kruszewiec	26 000,00	25 953,00	TAK
Przebudowa drogi gminnej z włączeniem do drogi Powiatowej Nr 1735N w msc. Nowa Wieś Mała	222 240,00	221 657,98	TAK
Przebudowa drogi gminnej Nr 126025N do drogi Wojewódzkiej Nr 592 do miejscowości Owczarnia	695 700,00	695 698,88	TAK
Dokumentacja projektowa przebudowy drogi gminnej na działce Nr 146/1 obręb Czerniki wraz ze zjazdem na drogę dz. Nr 139 oraz wykonaniem odwodnienia	29 500,00	29 500,00	TAK
Doprowadzenie do należytego stanu technicznego ciągu komunikacyjnego, zlokalizowanego w granicach działki Nr 17 obręb Bałowo oraz działki 14,22	310 000,00	307 648,82	TAK
Zadania w zakresie upowszechniania turystyki			
Dokumentacja – budowa ścieżki rowerowej na działkach obręb Czerniki oraz Parcz	15 000,00	4 920,00	W CZĘŚCI
Utworzenie ścieżki edukacyjnej w Czernikach	2 197 248,00	2 093 117,16	TAK
Gospodarka gruntami i nieruchomościami			
Plan zabaw w msc. Jankowo	12 000,00	12 000,00	TAK
Budowa altany w msc. Bałowo	10 000,00	10 000,00	TAK
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez utworzenie miejsca spotkań na świeżym powietrzu oraz ogrodzenie stawu w miejscowości Muławki	22 800,00	22 759,39	TAK
Ochotnicze straże pożarne			
Termomodernizacja budynku OSP w Karolewie oraz Budynku Urzędu Gminy w Kętrzynie	925 804,00	335 576,86	W TRAKCIE
Szkoły podstawowe			
Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynkach użyteczności publicznej w msc. Karolewo , Biedaszki	300 197,00	300 196,36	TAK
Termomodernizacja SP w Wilkowie	1 829 395,00	178 066,78	W TRAKCIE
Pozostała działalność			
Likwidacja barier transportowych w Gminie Kętrzyn poprzez zakup mikrobusa 9 osobowego przystosowanego do przewozu osób na wózkach inwalidzkich	157 500,00	77 500,00	TAK
Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby			
Utwardzenie terenu przed świetlicą w msc. Koczarki	28 000,00	27 384,72	TAK

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ FILIPOWKA (SOŁECTWO FILIPOWKA)

NIESTETY BRAK JEST SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI O HISTORII MIEJSCOWOŚCI FILIPOWKA (NIEM . PHILIPPSDORF). PIERWSZA INFORMACJA POCHODZI Z 1488 ROKU., KIEDY WIELKI MISTRZ ZAKONU NADAŁ MARTINOWI TYLKO 3 WŁÓKI (50,3 HA) ZIEMI. ZAPEWNE W PÓŹNIEJSZYM OKRESIE ZOSTAŁA WŁASNOŚCIĄ RODZINY SZLACHECKIEJ OSIADŁEJ NA TYM TERENIE, BOWIEM ZYSKAŁA STATUS MAJĄTKU SZLACHECKIEGO.

W XVIII WIEKU WŁAŚCICIEL MAJĄTKU WOPŁAWKI ZAŁOŻYŁ TAM FOLWARK. W 1785 ROKU WIEŚ FOLWARCZNĄ LICZYŁA 5 CHAŁUP, A W 1820 ROKU 8 CHAŁUP I 80 MIESZKAŃCÓW.

W POŁOWIE LAT 60. XIX WIEKU FOLWARK PRZEKSZTAŁCONO W MAJĄTEK RYCERSKI, KTÓREGO WŁAŚCICIEL ROZPOCZĄŁ BUDOWĘ BUDYNKÓW GOSPODARCZYCH I DWORU.

W 1898 ROKU WŁAŚCIELEM MAJĄTKU RYCERSKIEGO BYŁ WALTER SCHWARZ KTÓRY DOKOŃCZYŁ BUDOWĘ ZESPOŁU DWORSKO-FOLWARCZNEGO. ÓWCZESNY WŁAŚCICIEL GOSPODAROWAŁ NA TYM MAJĄTKU DO KOŃCA LAT 20. XX WIEKU I POSIADAŁ LICZĄCĄ SIĘ W SKALI PRUS WSCHODNICH HODOWLĘ KONI- GŁÓWNIEM POCIĄGOWYCH ORAZ WŁASNY TARG KOŃSKI.

NA POCZĄTKU LAT 30. XX WIEKU OBSZAR MAJĄTKU ZOSTAŁ PODDANY PARCELACJI. POWSTAŁA W TEN SPOSÓB WIEŚ CHŁOPIJSKA LICZĄCA 17 GOSPODARSTW (BYŁ TEŻ KOWAŁ). TUTEJSI MIESZKAŃCY POSYŁALI SWE DZIECI DO SZKOŁY W BIEDASZKACH

PO 1956 ROKU MAJĄTEK PODZIELONY ZOSTAŁ MIĘDZY MIESZKAŃCÓW. OBECNIE DWÓR STANOWI WŁASNOŚĆ PRYWATNĄ .

* W FOLWARKU ZNAJDOWAŁ SIĘ MŁYN , NATOMIAST N POCZĄTKU LAT 30 XX WIEKU WIEŚ MIAŁA KOWAŁA, CO BYŁO UZNAWANE ZA RZADKOŚĆ.

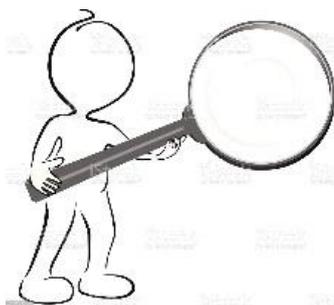
* PO 1945 ROKU W FILIPOWCE UTWORZONO SPÓŁDZIELNIE ROLNICZĄ, PROWADZONĄ PRZEZ POLSKICH PRZESIEDLEŃCÓW. SPÓŁDZIELNIA ZOSTAŁA ROZWIĄZANA W 1975 ROKU

*NIEDALEKO ZNAJDUJE SIĘ CMENTARZ WIEJSKI Z ZACHOWANYM NAGROBKIEM Z 1862 ROKU.

Tabela: Projekty realizowane w 2021 roku (trwające oraz zakończone) w ramach poszczególnych programów unijnych

Program/projekt	Kwota całkowita	Kwota dofinansowania	Wkład własny	Realizacja
Fundusz Dróg Samorządowych				
Przebudowa drogi gminnej z włączeniem do drogi powiatowej Nr 1735N w miejscowości Mała Nowa Wieś	210 252,05	126 151,23	84 100,82	2021 (zakończono)
Przebudowa drogi gminnej Nr 126025N od drogi wojewódzkiej Nr 592 do miejscowości Owczarnia	696 199,88	359 204,64	336 995,24	2020-2021 (zakończono)
Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020				
Utworzenie ścieżki edukacyjnej w Czernikach, gmina Kętrzyn w ramach ochrony miejsca różnorodności biologicznej na obszarze pozamiejskim	2 077 348,86	1 663 909,47	413 439,39	2020/2021 (zakończono)
Termomodernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Karolewie oraz budynku Urzędu Gminy w Kętrzynie	2 093 352,76	1 328 161,97	765 190,79	2021/2023 (trwa)
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Wilkowie	2 658 559,27	2 259 775,38	398 783,89	2021/2022 (trwa)
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020				
Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków na potrzeby świetlicy wiejskiej oraz budowa Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Nowa Różanka	2 149 417,44	1 130 147,00	1 019 270,44	2022 (trwa)
Regionalny Program Operacyjny Polska – Cyfrowa 2014-2020				
Wsparcie dzieci i wnuków z rodzin popegeerowskich w sprzęt komputerowy	1 476 000,00	1 476 000,00	0,00	2022 (trwa)
Cyfrowa gmina	246 810,00	246 810,00	0,00	2023 (trwa)
Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład- Edycja I				
Poprawa infrastruktury drogowej poprzez przebudowę i remont dróg gminnych o łącznej długości 5,41 km w 11 miejscowościach w Gminie Kętrzyn	12 600 000,00	7 160 000,00	3 240 000,00	2022/2023 (trwa)
Uporządkowanie sieci wodno-kanalizacyjnej w Gminie Kętrzyn	2 550 000,00	2 422 000,00	128 000,00	2022/2023 (trwa)

Dodatkowe środki pozyskano również z Powiatowego Urzędu Pracy na zatrudnienie pracowników w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społeczno-użytecznych . W 2021 roku ramach prac interwencyjnych zatrudniono 18 osób, w ramach robót publicznych - 65 , w ramach prac społeczno-użytecznych- 23.

W RAMACH REFUNDACJI ZATRUDNIENIA W 2021 ROKU Z URZĘDU PRACY OTRZYMANO AŻ 726 795,54 ZŁ !!!

DZIAŁ IV
GOSPODARKA
KOMUNALNA

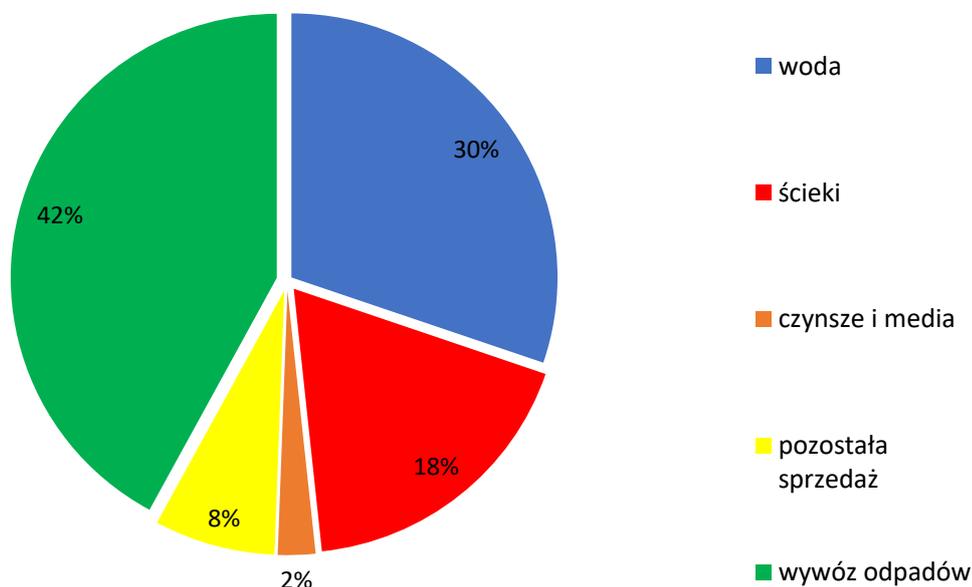
IV. 1. GMINNE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE

Gmina Kętrzyn realizuje zadania nałożone ustawą o samorządzie gminnym w zakresie wodociągów, zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku, urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, a także gminnego budownictwa mieszkaniowego. W tym celu uchwałą Nr XIII/69/2007 z dnia 7 listopada 2007 roku Rada Gminy Kętrzyn powołała Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne z siedzibą w Karolewie, które oprócz wykonywania zadań statutowych świadczy również usługi w zakresie :

- budowy sieci i przyłączy wodno-kanalizacyjnych
- budowy , naprawy i udroźniania kanalizacji deszczowej
- budowy , naprawy i udroźniania urządzeń melioracji wodnej
- doradztwa w dziedzinie wodnej, kanalizacyjnej i melioracyjnej (projektowanie, budowa, wydanie warunków technicznych)
- budowy oraz remontów ciągów komunikacyjnych (chodniki, drogi, ścieżki rowerowe, podjazdy)
- wywozu nieczystości płynnych oraz usług beczkowozem
- usług pojazdem asenizacyjnym (pompowanie szamba, mycie, udroźnianie sieci kanalizacyjnej)
- usług podnośnikiem koszowym
- usług koparko-ładowarką JCB
- usług związanych z utrzymaniem terenów zielonych (wycinka drzew, wykaszanie itp.)
- wywozu odpadów komunalnych

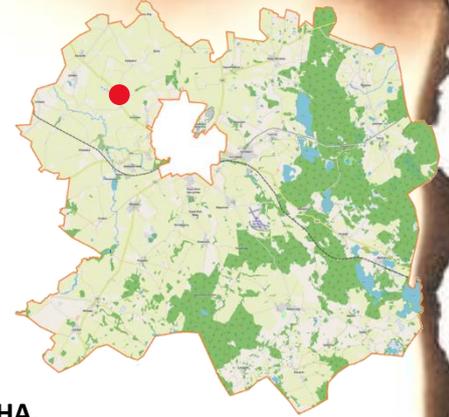
Siedzibą Gminnego Przedsiębiorstwa Komunalnego jest miejscowość Karolewo.

Tabela : Struktura przychodów Gminnego Przedsiębiorstwa Komunalnego

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ GAŁWUNY (SOŁECTWO GAŁWUNY)

ARCHEOLODZY ODNOTOWALI ISTNIENIE TU GRODZISKA Z CZASÓW STAROŻYTNICH ORAZ GRODZISKA Z OKRESU WCZESNEGO ŚREDNIOWIECZA. Z MIEJSCEM TYM WIĄŻE SIĘ ZATEM TRADYCJA OSADNICZA PRUSÓW, KTÓRA ZNAJDUJE SWOJE ODZWIERCIEDLENIE W PIERWOTNEJ, STAROPRUSKIEJ NAZWIE OSADY GAŁWUNY - GALWUNAI (NIEM. GROSS GALBUHNEN.)

ZA CZASÓW KRZYŻACKICH BYŁA TU OSADA, LOKOWANA NA OKOŁO 151 HA, O KTÓREJ PIERWSZA WZMIANKA POCHODZI Z 1368 ROKU. Wbrew niektórym autorom, nie mogła to być wieś, lecz zapewne osada, złożona z paru pruskich dóbr służeńnych, jakie zakładano wokół zamku Kętrzyńskiego, z obowiązkiem służby zbrojnej.

SAMĄ WIEŚ ZAŁOŻONO DOPIERO PÓZNIJ, BO OKOŁO POŁOWY XV WIEKU. OBOK WSI STALE JEDNAK ISTNIAŁ MAJĄTEK, A W NIM FOLWARK. WEDŁUG NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ W XVIII WIEKU BYŁY TU TRZY WSI: GAŁWUNY DUŻE (GROSS GALBUHNEN), GAŁWUNY MAŁE (KLEIN GALBUHNEN) I GAŁWUNY NOWE (NEU GALBUHNEN).

W 1785 ROKU BYŁO TU W SUMIE 20 CHAŁUP, ZAŚ W 1820 ROKU ZAMIESZKIWAŁY TU 132 OSOBY. NA KONIEC XIX WIEKU ZBUDOWANO BUDYNEK SZKOLNY, JEDNAKŻE 24 SIERPNIĄ 1914 ROKU WPADŁA TU SOTNIA KOZAKÓW, KTÓRA CAŁĄ WIEŚ PUŚCIŁA Z DYMEM.

W 1928 ROKU MIEJSCOWOŚĆ LICZYŁA 387 MIESZKAŃCÓW. W 1935 ROKU PONOWNIE ZBUDOWANO DWUKLASOWĄ SZKOŁĘ. DO TUTEJSZEGO MAJĄTKU OD KOŃCA XIX WIEKU NALEŻAŁ FOLWARK OLCHOWO – ŁĄCZNIE BYŁO TO 229 HA. DO 1945 ROKU BYŁA TO WŁASNOŚĆ KĘTRZYŃSKIEJ CEGIELNI PAROWEJ, KTÓRA ODDAWAŁA MAJĄTEK W DZIERZAWĘ.

WE WSI, OPRÓCZ DOMÓW ZAGRODNIKÓW, ISTNIAŁO 7 GOSPODARSTW CHŁOPSKICH. PO WOJNIE MAJĄTEK ZLIKWIDOWANO. W 1970 R. WIEŚ LICZYŁA 225 MIESZKAŃCÓW.

*W 1957 ROKU POWSTAŁO TU KÓŁKO ROLNICZE, JEDNO Z PIERWSZYCH W POWIECIE.

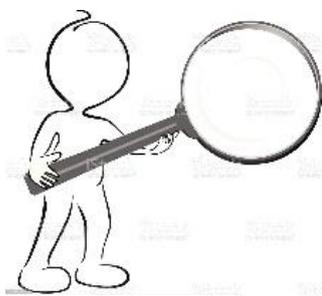
*KĘTRZYŃSKI PUŁK PIECHOTY POSIADAŁ TUTAJ SWÓJ PLAC ĆWICZEŃ I STRZELNICĘ. W LATACH 1915-1917 OBOK WSI ISTNIAŁO TEŻ LOTNISKO DLA PIERWSZYCH NIEMIECKICH SAMOLOTÓW WOJSKOWYCH. W 1915 R. PRZEZ NIEUWAGĘ ZDETONOWANO TUTAJ DWIE BOMBY.

* W GAŁWUNACH ZNAJDOWAŁ SIĘ KIEDYŚ WIATRĄK HOLENDERSKI

Rodzaj przychodu	Przychody	Koszty	Wynik
Woda	1 416 546,26	1 260 818,47	155 727,79 ↑
Ścieki	847 171,19	1 033 261,62	- 186 090,43 ↓
Czynsze i media	106 648,55	71 247,45	35 401,10 ↑
Pozostała sprzedaż	344 627,63	360 537,36	- 15 909,73 ↓
Wywóz odpadów	1 970 878,08	1 903 805,75	67 072,33 ↑
Usługi gastronomiczne	78 165,45	50 576,15	27 589,31 ↑

CZY WIESZ ŻE ?

W 2021 roku prowadzono szereg prac związanych z usuwaniem bieżących awarii na sieciach. Głównymi przyczynami awarii był zły stan sieci wodociągowych, mechaniczne uszkodzenia, awarie pomp czy brak energii elektrycznej. Wszystkie awarie spółka usuwała własnymi siłami oraz środkami. Właściwa organizacja pracy i gotowość techniczna wpływają na pozytywną ocenę działalności spółki wobec odbiorców usług.

Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w swojej działalności przede wszystkim koncentruje się na wykonywaniu zadań użyteczności publicznej polegającej na zaspokojeniu potrzeb mieszkańców gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę, odbiór ścieków, utrzymaniu i eksploatacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych. Głównymi odbiorcami są klienci indywidualni, a także instytucje i firmy mające swoją siedzibę w granicach administracyjnych gminy.

IV. 2. GMINNA SIĘĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należą m.in. kwestie związane z wodociągami, kanalizacją, zaopatrzeniem w wodę oraz odprowadzaniem ścieków. Szczegółową regulację prawną

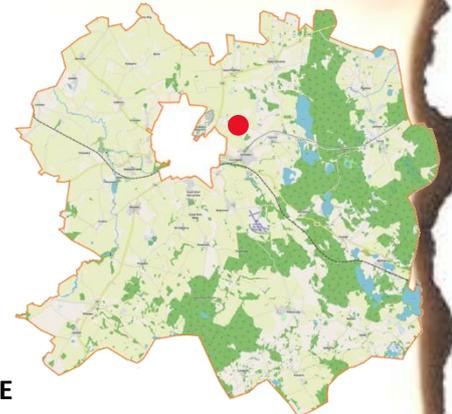
w tym zakresie wprowadza ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, która w art. 3. powtarza, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy.

HISTORYCZNIE O ...

MIEJSCOWOŚĆ WOPŁAWKI (SOŁECTWO WOPŁAWKI)

PIERWOTNA NAZWA WSI WOPŁAWKI (NIEM. WOPELANKEN) WYWODZI SIĘ Z JEZYKA PRUSKIEGO, GDZIE WOPE OZNACZA IMIĘ WŁASNE, A LANKEN POLE.

PIERWOTNE WOPŁAWKI BYŁY WSIA PRUSKĄ PRZENIESIONĄ NA PRAWO CHEŁMIŃSKIE W KOŃCU XIV WIEKU. W 1437 ROKU WIEŚ ZAJMOWAŁA 51 WŁÓK, PŁACĄC Z NICH 27,5 GRZYWNY CZYN SZU. WKRÓTCE OBSZAR WOPŁAWEK WZRÓSŁ, GDYŻ W 1480 ROKU DOBRA TE WIELKOŚCI 60 WŁÓK OTRZYMAŁ NA PRAWIE MAGDEBURSKIM SZLACHCIC POLSKI JAKUSZ MILEWSKI (VON DER MILWE). RÓD TEN TRZYMAŁ WOPŁAWKI DO ROKU 1745, PO CZYM PRZESZŁY ONE W POSIADANIE RODZINY VON SCHMIDTSECKÓW. NEOGOTYCKA, MUROWANA KAPLICZKA GROBOWA TEGO RODU ZBUDOWANA W XIX WIEKU ZACHOWAŁA SIĘ NA STARYM CMENTARZU OPODAL DROGI DO KAROLEWA.

W KONCU XVIII WIEKU WIEŚ LICZYŁA 30 BUDYNKÓW MIESZKALNYCH I MŁYN.

W 1817 ROKU WOPŁAWKI MIAŁY 24 DOMY I 211 MIESZKAŃCÓW. WEDŁUG SPISU MAJOWEGO Z 1939 ROKU ŻYŁO TU 217 OSÓB.

PO DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ WIEŚ ZASŁYŃĘŁA Z HODOWLI. MIEJSCOWY PAŃSTWOWY OŚRODEK HODOWLI ZARODOWEJ ZRZESZAŁ PIĘĆ GOSPODARSTW, POSIADAŁ TEŻ FERMĘ DROBIU.

W 1970 ROKU WOPŁAWKI ZAMIESZKIWAŁO 307 OSÓB. DZIAŁAŁ TU PUNKT BIBLIOTECZNY ORAZ BYŁA SALA KINOWA NA 60 MIEJSC.

W 1973 ROKU PGR WOPŁAWKI NALEŻAŁ DO SOŁECTWA CZERNIKI. DZISIAJ WOPŁAWKI TO SAMODZIELNE SOŁECTWO.

*WE WSI PRZETRWAŁ MUROWANY DWÓR Z DRUGIEJ POŁOWY XVII WIEKU, PRZEBUDOWANY W XIX STULECIU. W 1848 ROKU DOBUDOWANO NOWE SKRZYDŁO. WE WNĘTRZU ZNAJDUJE SIĘ STYLOWY DZIEWIĘTNASTOWIECZNY KOMINEK Z SZAREGO MARMURU. MUROWANĄ BRAMĘ WJAZDOWĄ ZBUDOWANO RÓWNIEŻ W XVII WIEKU. DWÓR OTACZA PARK KRAJOBRAZOWY W STYLU ANGIELSKIM, ZE STARYM MIESZANYM DRZEWOSTANEM, ZAŁOŻONY W XIX WIEKU. OBECNIE STANOWI ON WŁASNOŚĆ PRYWATNĄ.

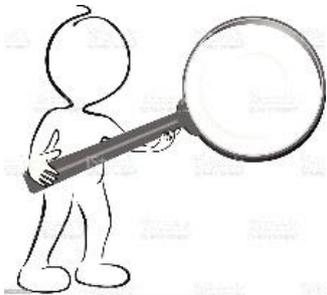
*NA PÓŁNOC OD WSI, W ODLEGŁOŚCI JEDNEGO KILOMETRA, ZNAJDUJE SIĘ WZGÓRZE (141 M N.P.M.) Z KĘPĄ DRZEW NA WIERZCHOŁKU- TU W 1311 ROKU TOCZYŁ SIĘ KRWAWE BÓJ Z KRZYŻAKAMI.

Tabela : Informacje dotyczące sieci wodociągowej

Sieć wodociągowa	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Długość w km	115,1	115,7	138	138
Ilość awarii	32	29	43	51
Ilość wykonanych remontów	-	-	13	2
Liczba budynków podłączonych do sieci wodociągowej	857	878	919	933
Koszty utrzymania sieci	1 149 000,00 zł	1 222 000,00 zł	1 273 000,00 zł	1 260 818,00 zł

CZY WIESZ ŻE ?

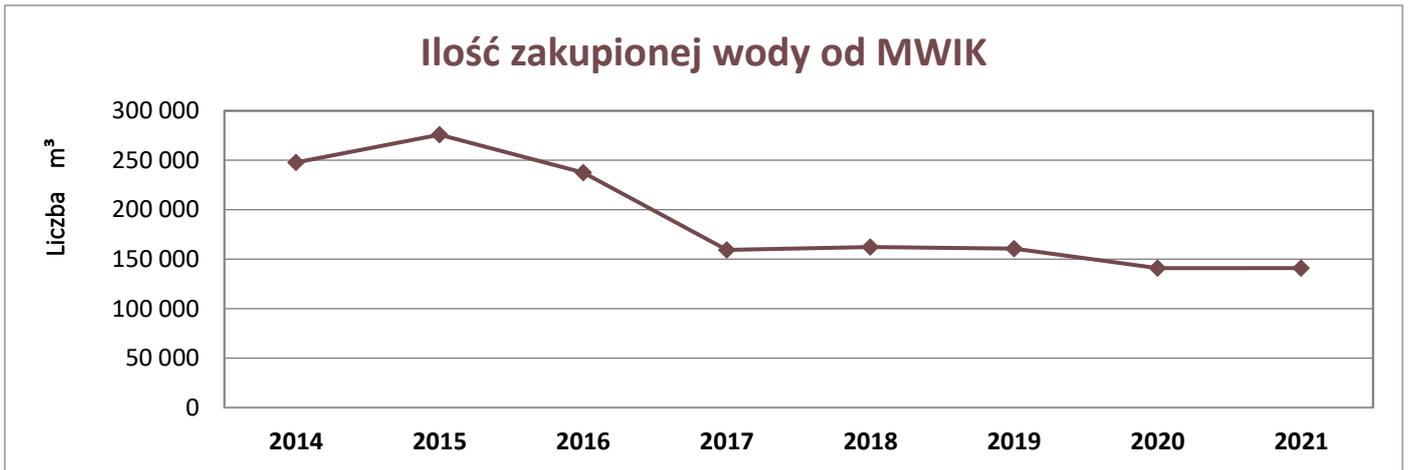
Gminna sieć wodociągowa – kanalizacyjna na bieżąco jest rozbudowywana i modernizowana. W 2021 roku wykonano 2018 nowych przyłączy do sieci wodociągowej oraz 1059 nowych przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej.

W wyniku procesu likwidacji gminnych stacji uzdatniania wody, który miał miejsce w latach 2002 – 2014 Gmina Kętrzyn w większej części korzystała z wody zakupowanej od Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Kętrzynie tj. od Miasta Kętrzyn. Takie działania spowodowały, iż Gmina Kętrzyn ponosiła znaczne koszty na utrzymanie sieci, mimo iż studnie miejskie były położone na terenach gminnych.

Tabela : Ilość wody zakupionej do MWIK w latach 2014-2021

	Ilość zakupionej wody od MWIK Kętrzyn (m ³)	Koszt zakupionej wody od MWIK Kętrzyn
2014 rok	247 776 m ³	733 023,43 zł
2015 rok	275 825 m ³	866 099,31 zł
2016 rok	237 435 m ³	736 530,06 zł
2017 rok	159 276 m ³	520 931,80 zł
2018 rok	162 363 m ³	502 284,36 zł
2019 rok	160 650 m ³	495 990,46 zł
2020 rok	140 994 m ³	427 211,82 zł
2021 rok	141 101 m ³	447 781,74 zł

W chwili obecnej od roku 2015 trwa ciągły proces odłączania się od Miasta Kętrzyn i zabezpieczania mieszkańców Gminy Kętrzyn w wodę z własnych źródeł.

Tabela : Struktura kosztów związanych z dostarczaniem wody w 2021 roku

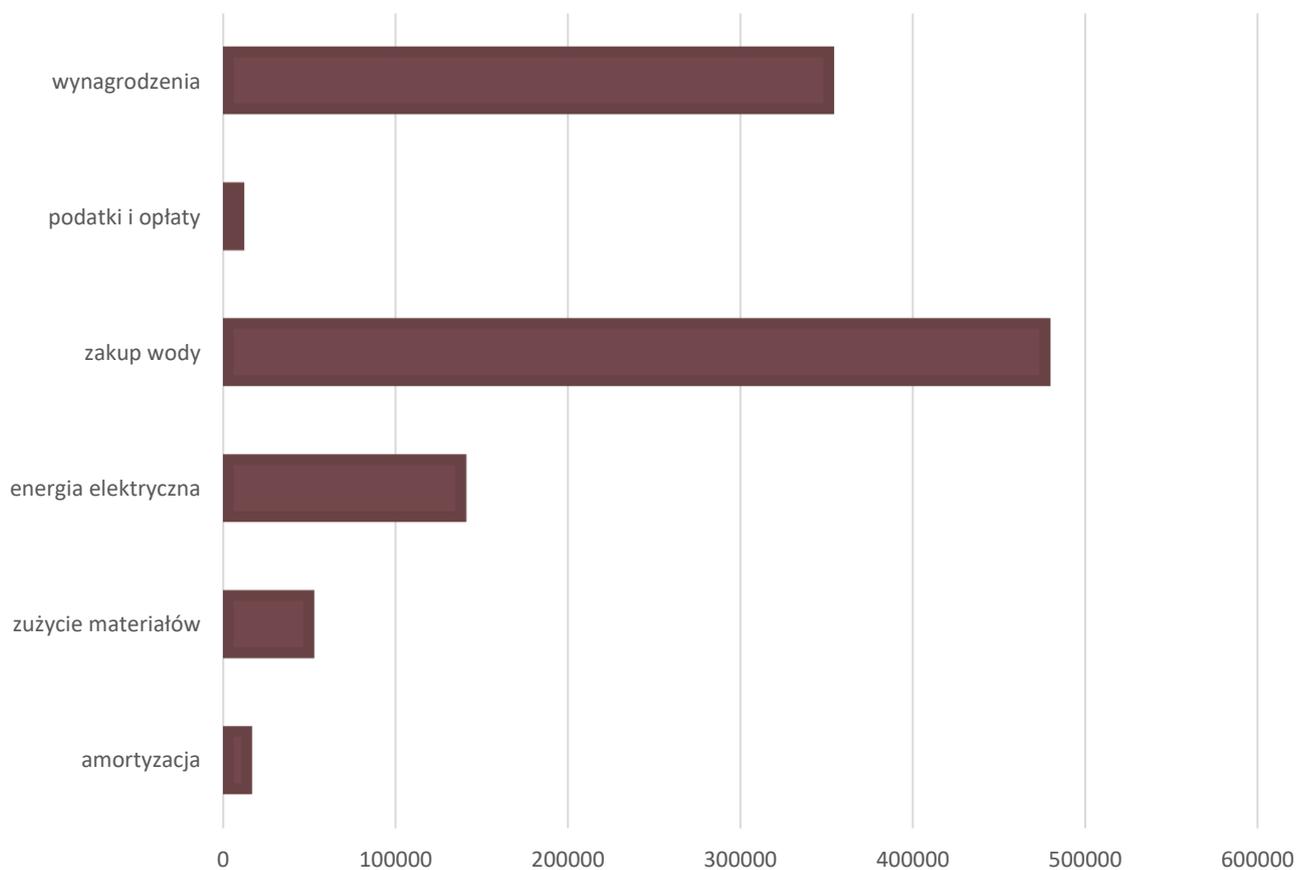
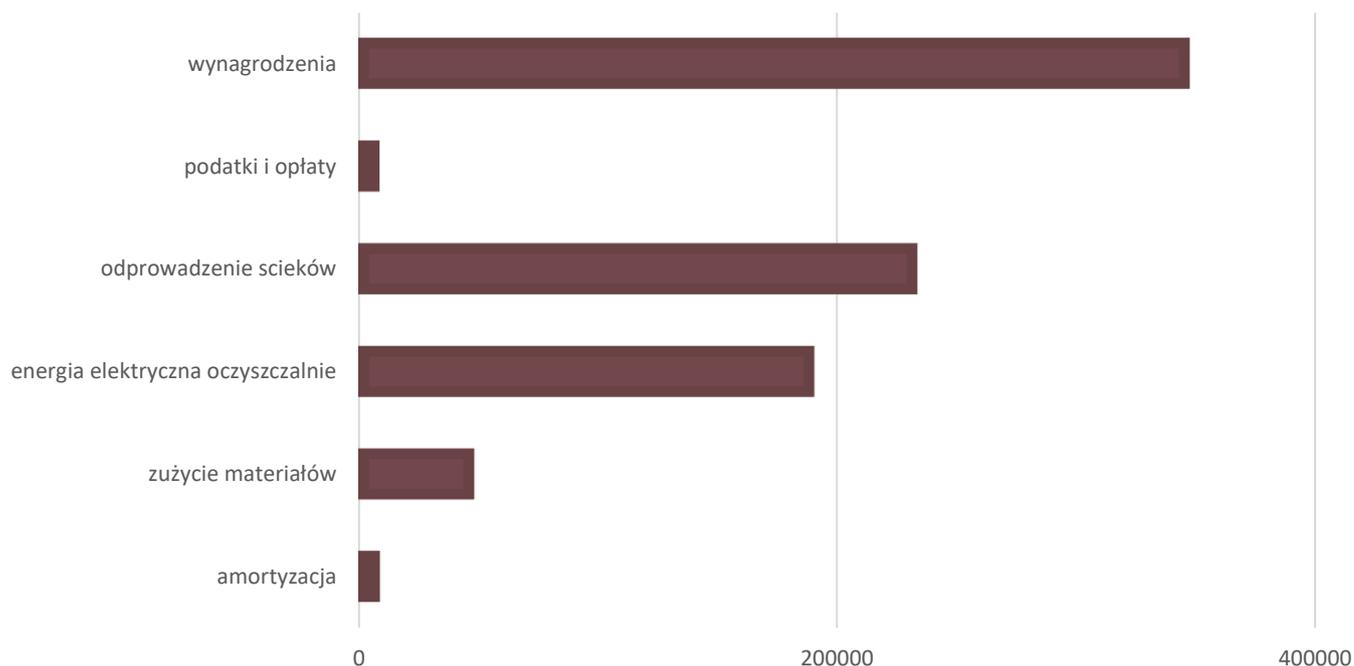

Tabela : Struktura kosztów związanych z odbiorem ścieków w 2021 roku

CZY WIESZ ŻE ?

Wieża ciśnień znajdująca się w Karolewie zbudowana została dla miejscowego zakładu opiekuńczego, działającego od 1882 do 1940 roku. Obiekt wzniesiono prawdopodobnie wraz z pierwszymi zabudowaniami ośrodka, a więc może nawet już w 1882 roku. W budynku wieży, na trzeciej kondygnacji znajdował się młyn napędzany tym samym systemem co pompy wodociągu.

Całkiem niedawno zabytkowa wieża przeszła remont, który uwypuklił jej walory architektoniczne. Wraz z przylegającym do niej budynkiem warsztatowo-mieszkalnym tworzy jeden z ciekawszych punktów dawnego zakładu opiekuńczego.

Tabela : Ilość sprzedanej wody i odprowadzania ścieków w 2021 roku

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Sprzedaż wody	270 619,70 m ³	259 069,40 m ³	267 916,60 m ³
Odprowadzenie ścieków	130 544,27 m ³	126 852,00 m ³	131 535,20 m ³

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ KASKAJMY (SOŁECTWO GAŁWUNY)

W CZASACH PRZEDKRZYŻACKICH ISTNIAŁA TU PRUSKA OSADA WIEJSKA, PO KTÓREJ POZOSTAŁA TYLKO NAZWA KAISEKAIMIS .NAZWA TA PRZYLGNĘŁA DO OWYCH DÓBR SŁUŻEBNYCH I TAK JĄ PISANO W 1399 ROKU (KASEKAYM, NIEM. GROSS KÖSKEIM). W PÓŹNIEJSZYCH CZASACH ZAKON KRZYŻACKI ZAŁOŻYŁ TU DWA PRUSKIE DOBRA SŁUŻEBNE, Z OBOWIĄZKIEM SŁUŻBY ZBROJNEJ NA RZECZ ZAMKU KĘTRZYŃSKIEGO.

PO WOJNIE TRZYNASTOLETNIJ W MIEJSCE DÓBR SŁUŻEBNYCH UTWORZONO JEDEN WIEKSZY MAJĄTEK, KTÓRY W DRODZE NADANIA LENNEGO ZNALAZŁ SIĘ W RĘKACH KTÓREGOŚ Z RODÓW SZLACHECKICH. POWSTAŁ TU FOLWARK Z OBSŁUGUJĄCĄ GO WSIĄ – W 1785 ROKU ISTNIAŁO W NIEJ 5 CHAŁUP, W 1820 R. – 6 CHAŁUP I 58 MIESZKAŃCÓW.

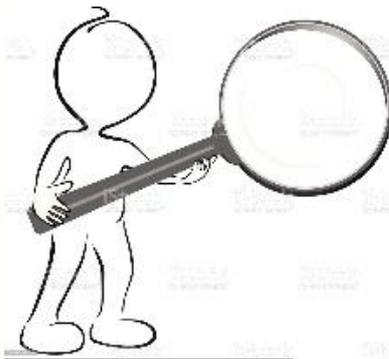
JAKO KOLEJNY WŁAŚCICIEL MAJĄTEK NABYŁA RODZINA BARK, KTÓRA W 1858 ROKU WYSTAWIŁA TU PAŁACYK Z PÓŁKOLISTYM TARASEM PRZYSTAWIONYM DO FRONTOWEGO RYZALITU I WSPARTY NA CZTERECH KOLUMNACH. JESZCZE W 1889 R. REZYDOWAŁA TU WDOWA, PO CZYM POSIADŁOŚĆ SPRZEDANO. NABYŁ JĄ OTTO KÜHL, KTÓRY POBUDOWAŁ DREWNIANE STODOŁY.

MAJĄTEK SPECJALIZOWAŁ SIĘ CO PRAWDA W UPRAWIE BURAKA CUKROWEGO, ALE ROZWINIĘTO TEŻ HODOWLĘ CIĘŻKICH KONI ROBOCZYCH, KTÓRA LICZYŁA 80 SZTUK, A TAKŻE HODOWLĘ BYDŁA.

OD 1889 ROKU PRZY FOLWARKU ISTNIAŁA TEŻ KUŹNIA, A TAKŻE WARSZTAT KOŁODZIEJA. ZE WSI FOLWARCZNEJ, KTÓRA W 1928 R. LICZYŁA 104 MIESZKAŃCÓW, DZIECI POSYŁANO DO SZKOŁY DWUKLASOWEJ W POBLISKIM MAJĄTKU BORKI.

OSTATNIM Z TEJ RODZINY WŁAŚCICIELEM MAJĄTKU BYŁ HERMAN KÜHL, KTÓRY Z JAKICHŚ POWODÓW SPRZEDAŁ GO CUKROWNI W KĘTRZYNI. OD TEJ PORY, DO 1945 ROKU REZYDOWAŁ TU ZARZADCA, KTÓRY MIAŁ TEŻ NADZÓR NAD SĄSIEDNIM OLCHOWEM, RÓWNIEŻ ZAKUPIONYM PRZEZ CUKROWNIĘ.

PO WOJNIE ZAŁOŻONO TU PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO ROLNE.

*W KASKAJMACH SZCZEGÓLNIIE ZNACZĄCĄ BYŁA HODOWLA KONI – 86 SZTUK.

* PRZY MAJĄTKU ZACHOWAŁ SIĘ STARY CMENTARZYK EWANGELICKI Z DRUGIEJ POŁOWY XIX W.

Tabela : Informacje dotyczące sieci kanalizacyjnej

Sieć kanalizacyjna	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Długość w km	67,5	67,7	67,7	67,7
Ilość awarii	93	41	82	109
Ilość wykonanych remontów	-	-	5	4
Liczba budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	348	351	374	379
Koszty utrzymania sieci	753 000,00 zł	886 000,00 zł	895 000,00 zł	1 033 262,00 zł

Na terenie Gminy Kętrzyn działają też przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz 5 oczyszczalni odbierających ścieki ze zbiorczych kanalizacji sanitarnych. Obsługują one następujące miejscowości:

Tabela : Oczyszczalnie ścieków na terenie Gminy Kętrzyn

Oczyszczalnia ścieków	Obsługiwane miejscowości
Oczyszczalnia Karolewo	Karolewo, Cegielnia, Czerniki, Wopławki, Kruszewiec, Jurki, Wajsznory
Oczyszczalnia Łazdoje	Pręgowo, Wilkowo, Łazdoje
Oczyszczalnia Muławki	Muławki
Oczyszczalnia Stachowizna	Stachowizna
Oczyszczalnia Nakomiady	Nakomiady

W 2021 roku przeprowadzono 16 kontroli dotyczących jakości wody na stacjach uzdatniania wody w miejscowościach Jeżewo, Parcz, Martiany i Godzikowo. W wyniku kontroli nie odnotowano odstępstw od norm dla wód pitnych.

IV. 3. GOSPODARKA ODPADOWA

Katalog zadań własnych gminy określa ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, która w art. 7 przewiduje, m.in. zajmowanie się sprawami unieszkodliwiania odpadów komunalnych. To ogólnikowe ujęcie zadań własnych gminy wskazuje, że ich uszczegółowienia szukać należy w innych ustawach. W przypadku gospodarowania odpadami komunalnymi przez gminę będą to m.in. przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

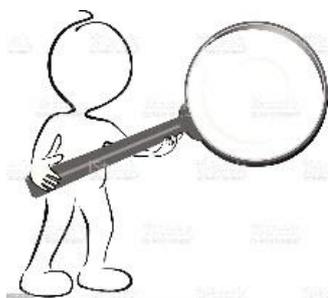
Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie są wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Z pobieranych opłat gmina pokrywała koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który obejmuje koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej tego systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi

W/ g złożonych deklaracji w 2021 roku w Gminie Kętrzyn było 5888 osób objętych systemem gospodarki odpadami. Koszty jego funkcjonowania przedstawiały się następująco:

Tabela : Struktura kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w latach 2019 -2021

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wydatki	1 065 547,92 zł	1 908 232,95 zł	1 964 846,32 zł
Odbiór i zagospodarowanie	972 162,00 zł	1 830 150,99 zł	1 874 004,96 zł
Koszty obsługi administracyjnej	58 163,76 zł	63 496,00 zł	69 615,42 zł
Koszty funkcjonowania PSZOK	29 520,00 zł	14 585,96 zł	15 464,94 zł
Kętrzyński Związek Gospodarki Odpadami	5 702,16 zł	0,00 zł	5 761,00 zł
Wpływy			
Opłaty dokonane przez mieszkańców	890 435,85 zł	1 766 162,09 zł	1 809 428,82 zł

CZY WIESZ ŻE ?

Segregacja odpadów jest bardzo ważna i odpowiadają za nią wszyscy. Tworzywa sztuczne stanowią największy procent odpadów generowanych przez człowieka, gdyż większość produktów posiada plastikowe opakowania, dla naszej wygody użytkowania.

W ZALEŻNOŚCI OD RODZAJU ODPADU UZNAJE SIĘ, ŻE PLASTIK ROZKŁADA SIĘ OD 100 DO 1000 LAT !!!

Tabela : Ilość odpadów odbieranych od mieszkańców gminy Kętrzyn w latach 2016 – 2021 (tony)

Rodzaj frakcji	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Papier i tektura	18,880	9,490	26,280	34,210	52,970	27,323
Tworzywa sztuczne i metale	49,830	57,810	184,393	199,040	244,060	165,380
Szkło białe i kolorowe	27,980	32,760	75,856	87,680	156,860	143,090
Odpady biodegradowalne	0,00	17,280	4,0230	0,880	203,170	257,94
Odpady wielkogabarytowe	0,440	13,410	19,607	25,140	54,920	123,311
Zmieszane odpady komunalne	277,903	417,37	1 503,400	1 489,470	1 117,256	867,915
PSZOK	-	-	11,313	20,908	12,736	16,290

Tabela : Struktura frakcji odbieranych od mieszkańców gminy Kętrzyn w 2021 roku

ILOŚĆ ODBIERANYCH FRAKCJI W 2021 ROKU (TONY)

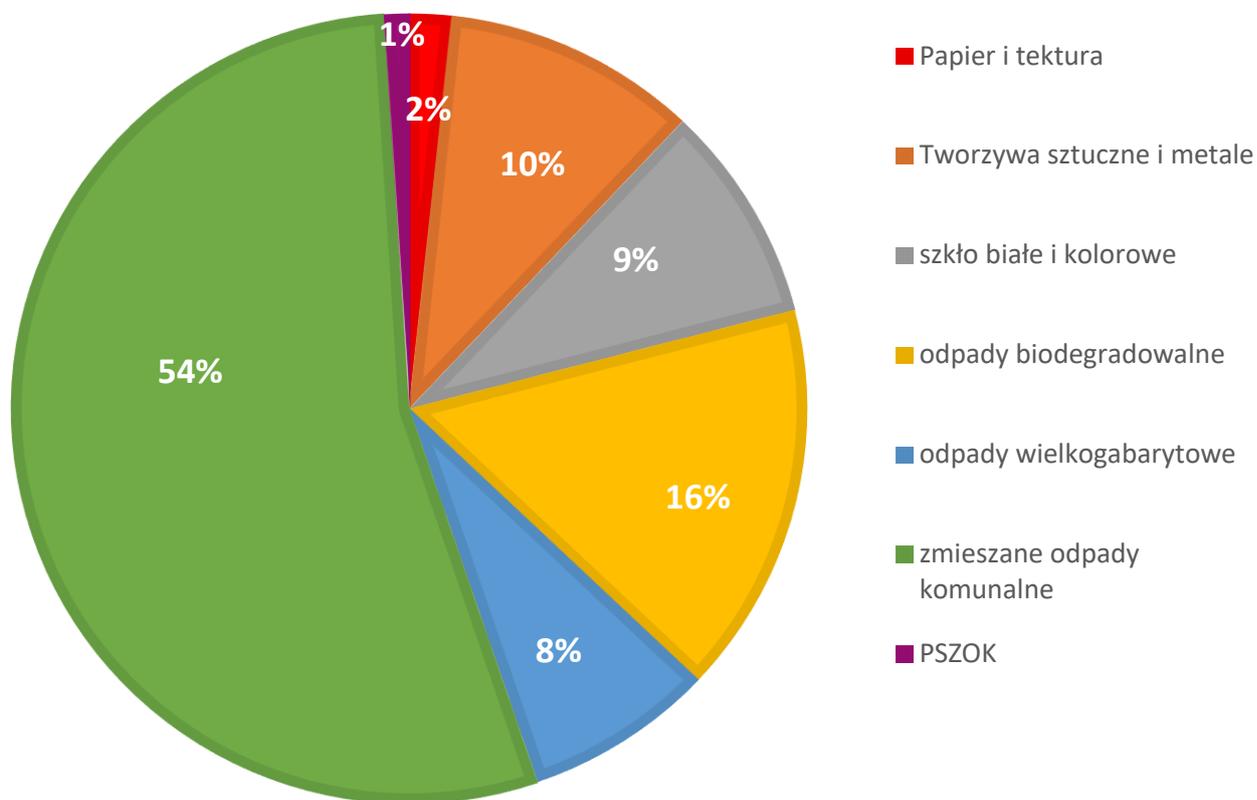
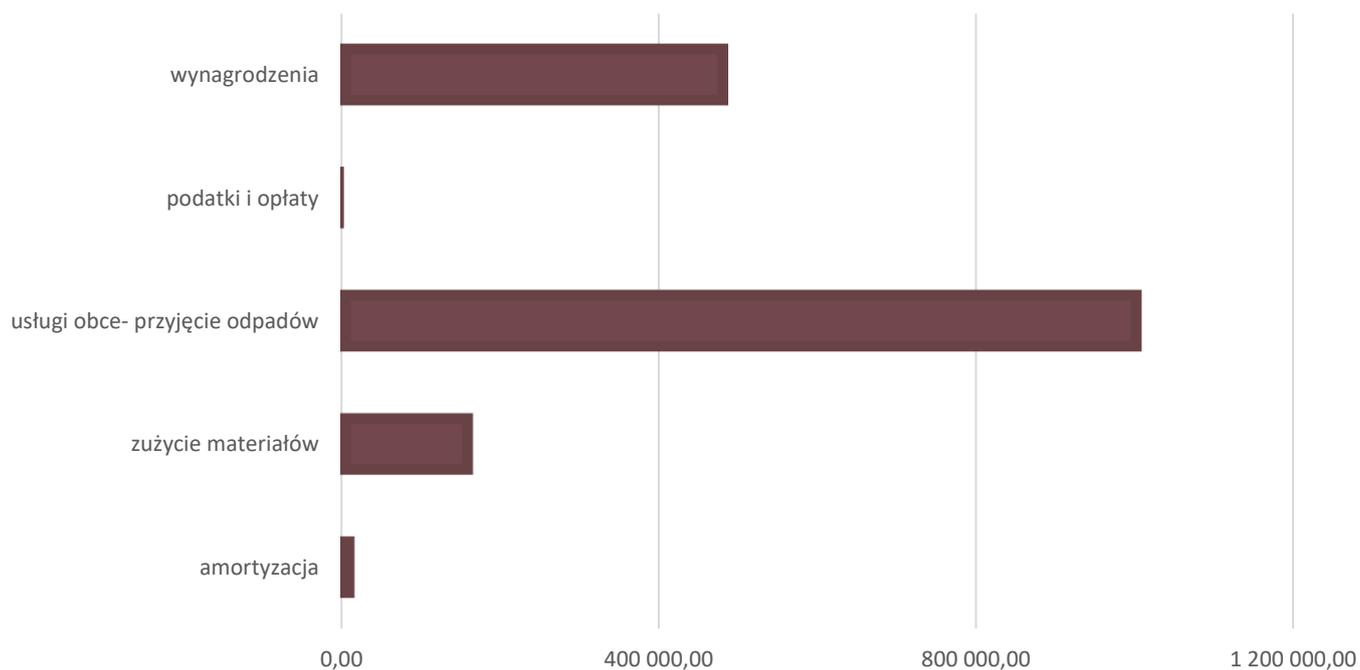

Tabela : Struktura kosztów związanych z odbiorem ścieków w 2021 roku

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ KOCZARKI (SOŁECTWO KOCZARKI)

W 1554 ROKU STAROSTA RYŃSKI ZAŁOŻYŁ WIEŚ CZYNSZOWA KOTZARGEN (NAZWA FUNKCJONOWAŁA DO 1928R.). ZARZĄDCA ZOSTAŁ SOŁTYS Z WOŹNIC, KTÓRY OTRZYMAŁ 5 WŁÓK ZIEMI NA PRAWIE MAGDEBURSKIM. ZADANIEM ZARZĄDCY BYŁO ZASIEDLENIE 50 WŁÓK. JESZCZE W TYM SAMYM ROKU WSZYSTKIE WŁÓKI BYŁY OBSADZONE. CHŁOPI DOSTAWALI DZIEDZICZNE GOSPODARSTWA O WIELKOŚCI OD 1 DO 3 WŁÓKI. WIEŚ OTRZYMAŁA 11 LAT WOLNIZNY.

PO PRZYŁĄCZENIU POD KONIEC XVII. KOCZAREK DO STAROSTWA RASTENBURSKIEGO/ KĘTRZYŃSKIEGO UTWORZONO TAM FOLWARK, POŁOŻONY W POŁUDNIOWEJ CZĘŚCI WSI.

W 1664 ROKU FOLWARK WYDZIERŻAWIŁ PRUSKI SZLACHCIC JOHANN CHRISTOPH ULSPERGK, WŁAŚCICIEL DÓBR W MARTIANACH.

PO 1701 ROKU WIEŚ I FOLWARK STAŁY SIĘ WŁASNOŚCIĄ KRÓLA. W 1785 ROKU KRÓLEWSKA WIEŚ MIAŁA 26 DOMÓW, A FOLWARK - 3 DOMY.

W II POŁOWIE XIX WIEKU, ZAPEWNE PO ZAKOŃCZENIU REFORM AGRARNYCH, FOLWARK ZOSTAŁ SPRZEDANY I PRZEKSZTAŁCONY W MAJĄTEK ZIEMSKI. KUPIŁ GO PRZEDSTAWICIEL RODZINY JANZ, KTÓRY PO 1871 ROKU WYBUDOWAŁ PARTEROWY DWÓR Z UŻYTKOWYM PODDASZEM.

W 1909 ROKU WŁAŚCIELEM MAJĄTKU BYŁ HUGO KLUTH, KTÓRY ROZBUDOWAŁ DWÓR DOSTAWIAJĄC DO ELEWACJI BOCZNEJ OFICYNĘ. NASTĘPNI WŁAŚCICIELE ZMODERNIZOWALI ZABUDOWĘ GOSPODARCZĄ MAJĄTKU POPRZEZ BUDOWĘ W 1924 ROKU SPICHLERZA Z WOZOWNIĄ ORAZ STAJNI Z CHLEWNIĄ .

W 1932 ROKU POWIERZCHNIA MAJĄTKU WYNOŚIŁA 307 HA. PO 1945R. MAJĄTEK PRZEKSZTAŁCONO W PGR, A W DWORZE UŁOKOWANO BIURA I MIESZKANIA. PGR KOCZARKI MIAŁ POWIERZCHNIĘ 800 HA UŻYTKÓW ROLNYCH I UTRZYMYWANO TAM 120 KRÓW DOJNYCH.

PO 1945 W KOCZARKACH ZMNIJSZYŁA SIĘ LICZBA GOSPODARSTW CHŁOPSKICH. ZNACZNA CZĘŚĆ MAZURÓW, W WYNIKU RÓŻNEGO RODZAJU NACISKÓW WYJECHAŁA DO NIEMIEC.

***WE WSI ZNAJDUJE SIĘ BUDYNEK DAWNEJ SZKOŁY WYBUDOWANEJ PRZED 1945, A UŻYTKOWANEJ TAKŻE PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ.**

***W KOCZARKACH ZNAJDOWAŁ SIĘ PODOBÓZ STALAGU I-A W STABŁAWKACH. W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ PRZETRZYMYWANI BYLI TU JEŃCY I ROBOTNICY PRZYMUSOWI ZATRUDNIANI GŁÓWNIEM PRZY KOPANIU ROWÓW PRZECIWPANCERNYCH**

IV. 5. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

W 2021 roku zasób mieszkaniowy Gminy Kętrzyn obejmował 66, w tym 27 mieszkań otrzymanych z Agencji Nieruchomości Rolnych.

W zasobach Gminy Kętrzyn znajdują się również lokale, w których :

- brak centralnego ogrzewania ze źródła nie będącego własnością najemcy – 29 lokali
- brak instalacji kanalizacyjnej w lokalu – 3 lokale
- brak kuchni – 1 lokal
- brak WC - 7 lokali

Gminnym zasobem mieszkaniowym, na podstawie zawartej umowy, administruje Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w Karolewie. W 2021 roku zlecono przeglądy kominiarskie oraz przeprowadzono przeglądy budowlane administrowanych lokali.

Należności czynszowe na dzień 31.12.2021 roku wyniosły 125 515,06 zł. Zaległości w opłatach czynszowych wg stanu na dzień 31.12.2021 roku wyniosły 123 104,62 zł i dotyczą zaległości bieżących oraz zaległości z lat ubiegłych.

Tabela : Struktura kosztów utrzymania lokali komunalnych w 2019-2021 roku

	2019	2020	2021
Wydatki			
przeglądy, wyceny, koszty eksploatacji	16 315,40 zł	21 550,00 zł	13 280,00 zł
remonty, przebudowy i inne koszty utrzymania	50 316,28 zł	65 834,67 zł	49 525,00 zł
Wpływy			
opłaty dokonane przez mieszkańców (opłaty bieżące oraz zaległości)	109 967,25 zł	96 837,23 zł	119 538,30 zł
planowane opłaty, które powinny zostać dokonane wg wystawionych faktur	118 543,60 zł	114 894,44 zł	109 765,36 zł

W 2021 roku dokonano sprzedaży 1 lokalu mieszkalnego oraz 6 działek niezabudowanych o pow.0,6273 ha. Z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania uzyskano dochody w łącznej wysokości 452 776,04 zł.

Tabela : Mienie komunalne nabyte w 2021 roku

Nieodpłatne nabycie niezabudowanej działki o pow.0,4879 ha stanowiącą drogę osiedlową	od Spółdzielni mieszkaniowej „Nowa” w Nakomiadach
Nieodpłatne nabycie działki o pow.0,0446 ha stanowiącą osiedlowy plac zabaw	od Spółdzielni mieszkaniowej „Nowa” w Nakomiadach
Nieodpłatne nabycie w drodze komunalizacji działki o pow. 0,3663 ha stanowiącej drogę wewnętrzną	decyzja Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Zamiana nieruchomości gminnej o pow. 0,1201 ha na działki o pow. 0,1236 ha oraz 0,1071 ha	zamiana z osobą fizyczną

A large, moss-covered tree with a thick trunk and dense green foliage dominates the right side of the image. To its left is a brick archway made of reddish-brown bricks, set within a larger brick wall. The background shows a lush green landscape with more trees and a stone wall. The overall scene is a well-maintained garden or park.

DZIAŁ V
OŚWIATA I
WYCHOWANIE

V. 1. OFERTA EDUKACYJNA GMINY KĘTRZYN

Gmina Kętrzyn jest organem prowadzącym dla czterech szkół podstawowych, w których realizowany jest również proces wychowania przedszkolnego. Organem sprawującym nadzór pedagogiczny dla placówek publicznych i niepublicznych jest Kuratorium Oświaty w Olsztynie.

Wśród placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Kętrzyn można wskazać :

- Szkołę Podstawową im. Janusza Korczaka w Biedaszkach
- Szkołę Podstawową w Kruszewcu wraz z oddziałem w Karolewie
- Szkołę Podstawową w Nakomiadach
- Szkołę Podstawową w Wilkowie,

Szkoły podstawowe położone na terenie naszej Gminy dysponują następującą infrastrukturą :

Szkoła	Powierzchnia w m ²		
	Nieruchomości gruntowe ogółem	Tereny zielone	Powierzchnia użytkowa
Szkoła Podstawowa Biedaszki	15 600 m ²	10 960 m ²	1 873 m ²
Szkoła Podstawowa Kruszewiec siedziba w Karolewie	14 750 m ² 8 225 m ²	5 400 m ² 0	1 397 m ² 2 747 m ²
Szkoła Podstawowa Nakomiady	12 209 m ²	6 900 m ²	1 695 m ²
Szkoła Podstawowa Wilkowo	16 000 m ²	11 000 m ²	2 725,24 m ²

GMINNE PLACÓWKI BARDZO DOBRZE PORADZIŁY SOBIE Z WYZWANIEM DOTYCZĄCYM ORGANIZACJI NAUKI ZDALNEJ I PRACĄ W SYSTEMIE HYBRYDOWYM.

TAKŻE POWRÓT DO SZKÓŁ PO KILKUMIESIĘCZNEJ NIEOBECNOŚCI BYŁ DLA WIĘKSZOŚCI DZIECI RADOSNYM WYDARZENIEM.

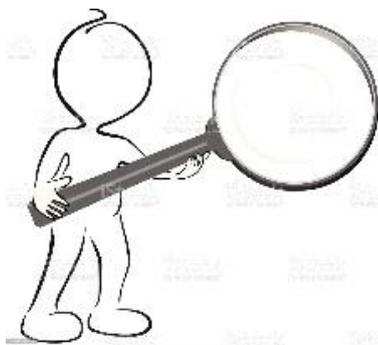
Gminne placówki oświatowe w roku szkolnym 2019/2020 oferowały kształcenie w następującej liczbie oddziałów :

Ilość oddziałów prowadzonych w szkołach w latach 2019 -2021

Szkoła	Oddziały szkolne			Oddziały przedszkolne		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Szkoła Podstawowa Biedaszki	7	8	8	2	2	2
Szkoła Podstawowa Kruszewiec	12	12	14	4	4	4
Szkoła Podstawowa Nakomiady	8	8	8	1	1	1
Szkoła Podstawowa Wilkowo	9	8	8	1	1	1

V. 2. FINANSOWANIE OŚWIATY W 2021 ROKU

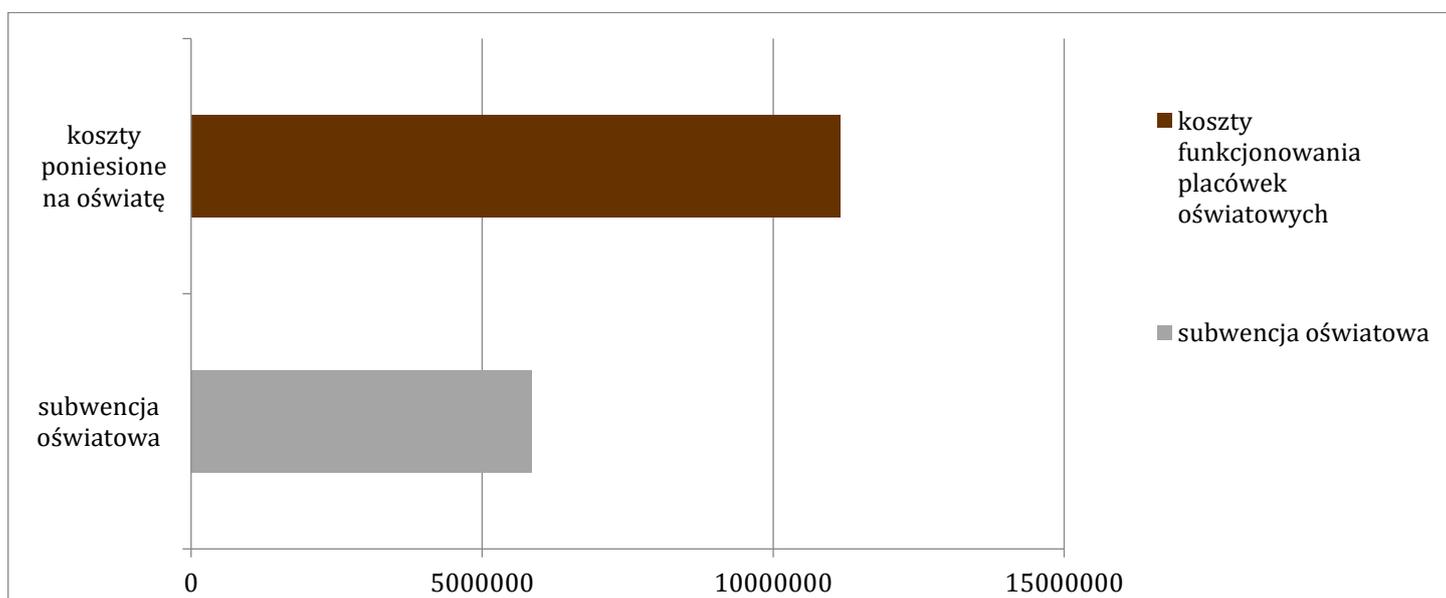
Wydatki na oświatę już od wielu lat stanowią znaczącą pozycję w ogólnych wydatkach budżetu Gminy Kętrzyn. Gmina otrzymuje subwencję oświatową na prowadzenie szkół podstawowych i gimnazjów. Subwencja oświatowa, określana corocznie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej nie pokrywa jednak wszystkich wydatków ponoszonych przez gminę na finansowanie tego właśnie zadania. W związku z powyższym niezbędne jest zabezpieczenie w budżecie gminy własnych środków na realizację tej dziedziny właśnie zadania własnego.

Subwencja oświatowa na finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2021 roku wyniosła 5 843 281,00 zł.

Na oświatę i wychowanie w 2021 roku Gmina Kętrzyn wydała 11 143 681,89 z czego na wynagrodzenia - 8 301 465,91 zł.

Tabela : Struktura kosztów funkcjonowania oświaty w Gminie Kętrzyn w 2021 roku

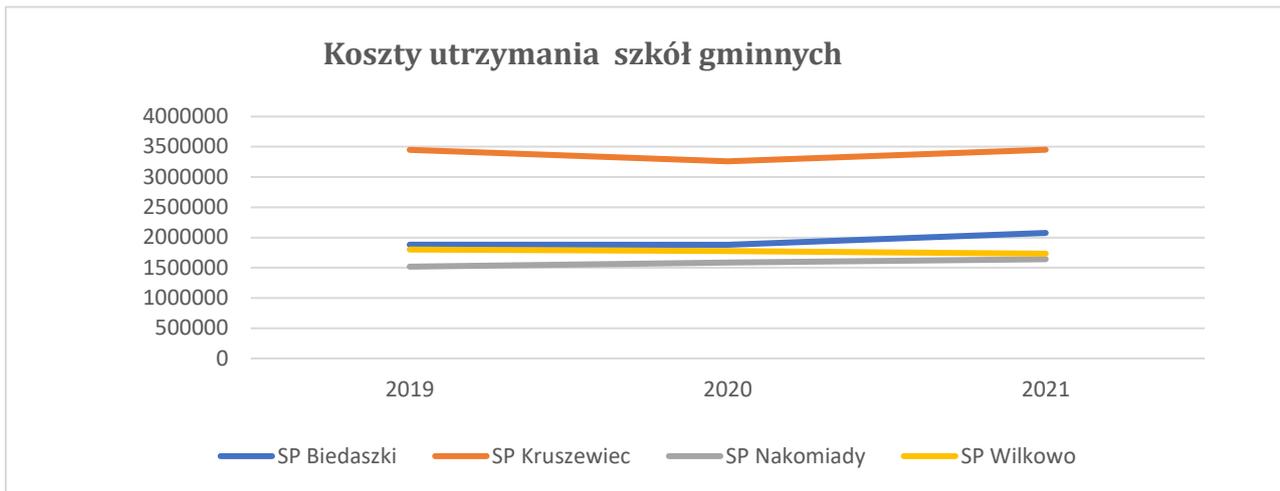

Tabela: Struktura poniesionych kosztów dotyczących funkcjonowania szkół gminnych

Szkoła	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Szkoła Podstawowa Biedaszki	1 883 184,97 zł	1 879 340,19 zł	2 075 135,87 zł
Szkoła Podstawowa Kruszewiec	3 448 972,02 zł	3 259 831,31 zł	3 451 389,45 zł
Szkoła Podstawowa Nakomiady	1 517 707,88 zł	1 584 491,59 zł	1 640 853,18 zł
Szkoła Podstawowa Wilkowo	1 801 333,67 zł	1 777 012,96 zł	1 732 122,42 zł
ogółem	8 651 198,54 zł	8 500 676,05 zł	8 899 500,92 zł

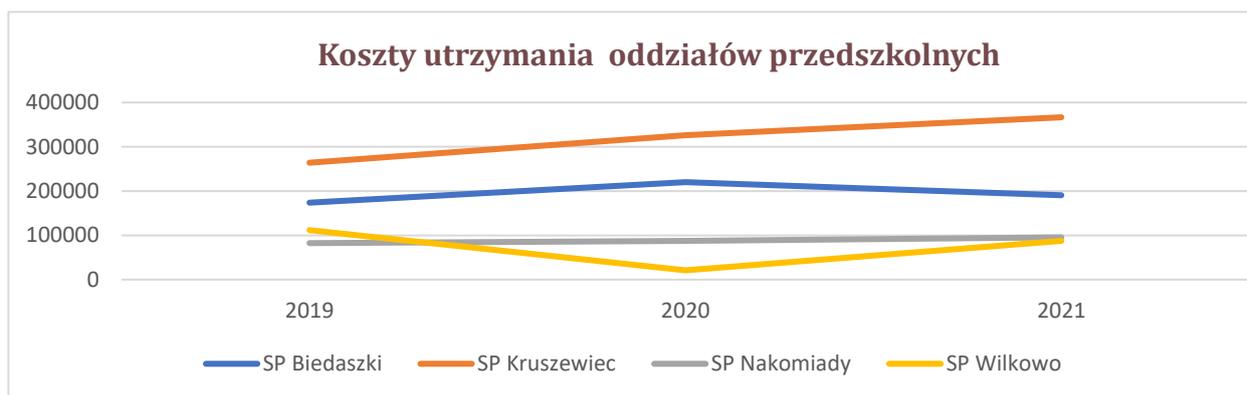

Tabela: Struktura poniesionych kosztów dotyczących funkcjonowania oddziałów w placówkach gminnych

Oddział przedszkolny	2019 rok	2020 rok	2021
przy Szkole Podstawowej w Biedaszkiach	173 791,46 zł	220 154,82 zł	190 735,32 zł
przy Szkole Podstawowej w Kruszewcu	264 027,70 zł	326 342,47 zł	366 638,49 zł
przy Szkole Podstawowej w Nakomiadach	82 386,93 zł	87 347,14 zł	95 435,36 zł
przy Szkole Podstawowej w Wilkowie	111 742,84 zł	81 039,48 zł	87 803,08 zł
suma	631 948,93 zł	714 883,91 zł	740 612,25 zł

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ GODZIKOWO (SOŁECTWO NAKOMIADY)

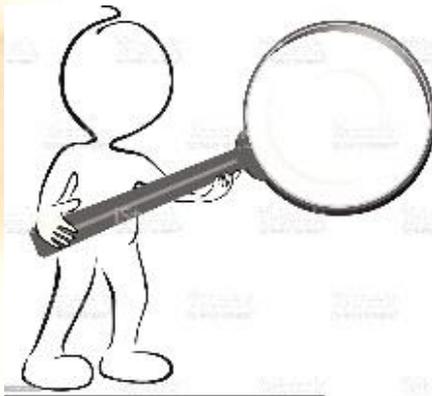
NAZWĘ WSI GODZIKOWO (NIEM. GISBERTSHOF) PISANO RÓŻNOCIE, PONIEWAŻ NIGDY, ODKĄD W 1838 ROKU ZAŁOŻONO TUTEJSZY FOLWARK, NIE ZOSTAŁA ONA URZĘDOWO ZATWIERDZONA.

FOLWARK LEŻAŁ W BEZPOŚREDNIEJ BLISKOŚCI MAJĄTKU NAKOMIADY I TRAKTOWANO GO ŁĄCZNIE Z OWYM MAJĄTKIEM.

W 1789 ROKU NAKOMIADY KUPIŁ FRIEDRICH REDECKER, KTÓRY DWA LATA PÓŹNIEJ UZYSKAŁ OD KRÓLA TYTUŁ SZLACHECKI I OD TEJ PORY PISAŁ SIĘ VON REDECKER. POCHOWANO GO W MIEJSCU ŁADNYM I USTRONNYM, GDZIE SYN JEGO ZAŁOŻYŁ CMENTARZYK RODOWY, A DALEJ FOLWARK O ZAGADKOWEJ NAZWIE "DWÓR GISBERTA", KTÓRY DZISIAJ ZWIE SIĘ WŁAŚNIE GODZIKOWO.

W 1876 ROKU ZBUDOWANO TUTAJ DOM DLA ZARZĄDCY (ROZEBRANY W 2001 ROKU), KTÓRY BEZPOŚREDNIO ZAWIADYWAŁ FOLWARKAMI – ZARÓWNO TUTEJSZYM, JAK I TYM OBOK – W NAKOMIADACH.

PO WOJNIE ZAŁOŻONO TU PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO ROLNE.

*W GODZIKOWIE, OKOŁO KILOMETRA OD NAKOMIAD ZNAJDUJE SIĘ CMENTARZ. W 1905R. ZASADZONO ALEJĘ DĘBÓW PROWADZĄCĄ OD DWORU DO CMENTARZA RODOWEGO ZAŁOŻONEGO W 1809 ROKU, GDZIE SPOCZYWA PIERWSZY WŁAŚCICIEL NAKOMIAD Z RODZINY REDECKER .

W MAJU 1934R. UROCZYSTĄ PROCESJĄ PRZENIESIONO TRUMNY ZMARŁYCH CZŁONKÓW RODZINY Z KAPLICY GROBOWEJ, POŁOŻONEJ W PARKU KRAJOBRAZOWYM PRZY PAŁACU W NAKOMIADACH, NA TEREN CMENTARZA RODOWEGO W GODZIKOWIE.

V. 3. ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ NA POZIOMIE PRZEDSZKOLI

Sprawy związane z realizacją wychowania przedszkolnego regulują przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może także zostać objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku.

Gmina Kętrzyn realizuje proces wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych znajdujących się w Szkołach Podstawowych.

Tabela : Ilość oddziałów przedszkolnych i ilość dzieci do nich uczęszczających w 2021 roku

Szkoła	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba nauczycieli	Liczba obsługi
Szkoła Podstawowa Biedaszki	2 oddziały	35	2	2
Szkoła Podstawowa Kruszewiec	4 oddziały	98	4	4
Szkoła Podstawowa Nakomiady	1 oddział	23	1	1
Szkoła Podstawowa Wilkowo	1 oddział	21	1	1

V. 4 . ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ NA POZIOMIE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Gmina Kętrzyn jest organem prowadzącym dla 4 placówek oświatowych, wśród których wymienia się :

- Szkołę Podstawową w Biedaszkach,
- Szkołę Podstawową w Kruszewcu
- Szkołę Podstawową w Nakomiadach
- Szkołę Podstawową w Wilkowie.

Tabela : Wyposażenie lokalowe placówek oświatowych

Szkoły	Pomieszczenia (ilość)						
	Sale lekcyjne	Sale komputerowe	Sale językowe	Sale gimnastyczne	Gabinet lekarski/pielęgniarski	świetlice	stołówki
SP Biedaszki	10	1	0	1	1	0	1
SP Kruszewiec	10	0	0	1	0	1	1
siedziba Karolewo	8	1	1	1	1	2	1
SP Nakomiady	7	1	1	0	1	1	1
SP Wilkowo	9	1	1	1	1	1	1

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ GÓRY (SOŁECTWO WOPŁAWKI)

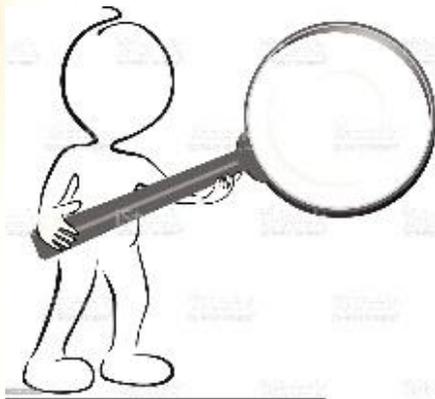
GÓRY (NIEM. URI) TO JEDEN Z TRZECH FOLWARKÓW NALEŻĄCYCH NIEGDYŚ DO POBLISKIEGO MAJĄTKU WOPŁAWKI, ZAŁOŻONY W DRUGIEJ POŁOWIE XIX WIEKU, GDY WŁAŚCIELEM WOPŁAWEK BYŁ BARON RUDOLF SCHMIDT VON SCHMIEDESECK.

W TUTEJSZYM FOLWARKU, PO OKIEM OSOBNEGO ZARZĄDCY, HODOWANO PRZEDE WSZYSTKIM BYDŁO I MAGAZYNOWANO PASZĘ.

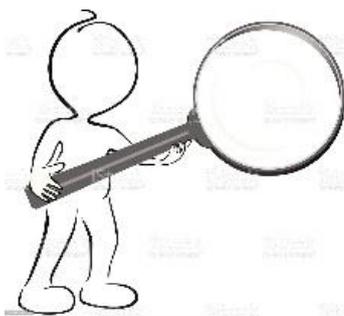
PRZY WSI JEST CMENTARZYK Z POŁOWY XIX WIEKU, PRZY NIM ZAŚ GŁĄZ UPAMIĘTNIAJĄCY BITWĘ, JAKĄ ROZEGRAŁA SIĘ TUTAJ 7 KWIETNIA 1311 ROKU, GDY ODDZIAŁ KRZYŻACKI ZASTĄPIŁ DROGĘ LITWINOM WRACAJĄCYM Z WYGRANEJ WYPRAWY ODWETOWEJ W LUDNE OKOLICE BRANIEWA.

REJONY TU BYŁY JESZCZE BEZLUDNE, POROŚNIĘTE PUSZCZĄ, LECZ BITWA W OTWARTYM POLU ZAKOŃCZYŁA SIĘ ICH KLESKĄ.

NA WPROST OSADY (NA LEWO OD DROGI WOPŁAWKI – GÓRY) ZNAJDUJE SIĘ KĘPA DRZEW, DAWNY CMENTARZ. ZNAJDUJE SIĘ TAM POMNIK PRZYRODY - GŁĄZ GRANITOWY O OBWODZIE 3 METRÓW I WYSOKOŚCI 1 METRA UZNANY ZA POMNIK PRZYRODY W 1952 ROKU, NA WNIOSEK ZOFII LICHAREWEJ.

NA GŁĄZIE WYKUTA JEST DATA BITWY 1311 .

TABLICA INTERAKTYWNA POZWALA PRZEJRZYŚCIE ZAPREZENTOWAĆ TREŚCI, A TAKŻE ZACHĘCA UCZNIÓW DO WZIĘCIA AKTYWNEGO UDZIAŁU W ZAJĘCIACH.

TABLICA INTERAKTYWNA W SZKOLE TO OBECNIE PODSTAWA – MOŻNA NA NIEJ PISAĆ JAK PO ZWYKŁEJ TABLICY SUCHOŚCIERALNEJ, A DODATKOWO UROZMAIĆCIE LEKCJĘ O CIEKAWY GRY LUB PREZENTACJE.

Tabela : Stan wyposażenia w urządzenia specjalistyczne w placówkach oświatowych

Szkoły	komputery			projektory			kserokopiarki			Odtwarzacze VHS,VD			Tablice multimedialne		
	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021	2019/2020/2021		
SP Biedaszki	40	35	47	8	6	5	6	5	3	8	2	1	7	6	7
SP Kruszewiec	19	19	19	2	2	9	2	2	2	2	2	1	9	9	10
siedziba Karolewo	27	37	48	2	2	7	1	2	2	4	4	1	6	7	7
SP Nakomiady	25	40	40	5	5	5	5	5	5	1	1	1	5	5	5
SP Wilkowo	15	23	36	4	2	3	2	2	2	1	1	1	8	8	8

W miarę możliwości finansowych dyrektorzy uzupełniają placówki w nowe sprzęty. Z roku na rok wzrasta liczba komputerów. Względem poprzedniego roku wzrosła też ilość woluminów w szkolnych bibliotekach, co świadczy o bieżącym uzupełnianiu księgozbioru o nowe pozycje.

Szkoły	Woluminy		
	2019 rok	2020 rok	2021 rok
SP Biedaszki	10 629	10 654	4942
SP Kruszewiec	19 003	16 700	16 700
siedziba Karolewo	5 277	3 341	3 341
SP Nakomiady	11 860	11 984	11 984
SP Wilkowo	4 097	4 097	4 097

Tabela : Poziom wykształcenia nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Kętrzyn

Szkoła	Poziom wykształcenia (w osobach) 2019/2020/2021			
	WMPP*	licencjat	SN*	Inne
Szkoła Podstawowa Biedaszki	20/18/22	3 /4/2	0/0/0	0/0/0
Szkoła Podstawowa Kruszewiec	29/29/29	1/1/2	0/0/0	0/0/0
Szkoła Podstawowa Nakomiady	14/16/19	2/1/0	0/0/0	0/0/0
Szkoła Podstawowa Wilkowo	16/16/16	1/1/1	0/0/0	0/0/0

*WMPP- Wyższe Magisterskie Przygotowanie Pedagogiczne

*SN- Studium Nauczycielskie

Tabela : Ilość oddziałów oraz dzieci do nich uczęszczających w 2021 roku

Szkoła	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba nauczycieli	Liczba pracowników obsługi	Sekretarz szkoły
Szkoła Podstawowa Biedaszki	8	106	16	3	1
Szkoła Podstawowa Kruszewiec	14	224	31	9	1
Szkoła Podstawowa Nakomiady	8	56	12	4	1
Szkoła Podstawowa Wilkowo	8	78	16	2	1

V. 5 . DOWOŻENIE DO PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

Sieć szkół publicznych powinna być zorganizowana w taki sposób, by umożliwić dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Odległość pomiędzy domem a szkołą nie powinna przekraczać 3 km w przypadku uczniów kl. I – IV szkoły podstawowej, a w przypadku uczniów kl . V-VIII - 4 km.

W przypadku Gminy Kętrzyn szkoły usytuowane są w znacznych odległościach od miejsc zamieszkania uczniów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, jeżeli droga dziecka do szkoły przekracza podane odległości obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego dowozu uczniów do szkół oraz zapewnienie im opieki w trakcie trwania transportu.

Tabela : Ilość uczniów dowożonych do szkół gminnych

	UCZNIOWIE DOWOŻENI DO SZKÓŁ	
	Zamieszkujący powyżej 3 i 4 km	Niepełnosprawni
SP Biedaszki	69	6
SP Kruszewiec	175	1
SP Nakomiady	35	-
SP Wilkowo	78	1

DZIAŁ VI

KULTURA, SPORT I REKREACJA

VI.1 . WYDARZENIA KULTURALNE NA TERENIE GMINY

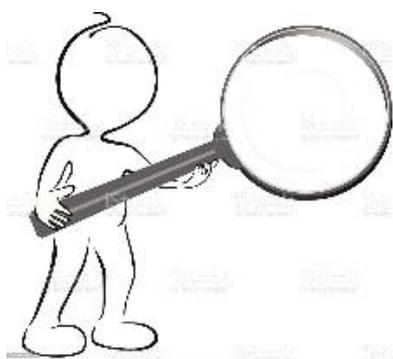
W 2020 roku z uwagi na pandemię wirusa SARS-CoV-2 zrezygnowano z szeregu zaplanowanych imprez i wydarzeń kulturalnych na terenie całej gminy. Rok 2021 również nie był zbyt łaskawy, a pandemia nie dawała za wygraną. Mimo niesprzyjających warunków, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności postanowiliśmy jednak „tchnąć nowe życie” zarówno w dzieci i młodzież oraz „zbudzić do życia” aktywność naszych mieszkańców jak i środowisk lokalnych.

Tabela : Wydarzenia organizowane na terenie Gminy Kętrzyn w 2021 roku

Wydarzenie	Organizator
„Randka w ciemno z książką”	GOK/Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn
„Narodowe czytanie 2021”	GOK /Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn
Akcja „ Żonkile”	GOK/Biblioteka Publiczna gminy Kętrzyn
Ogólnopolski tydzień czytania dzieciom	Gmina / GOK / Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn
Sołectkie Dni Dziecka	Sołectwa Gminy / GOK
Otwarcie ścieżki edukacyjnej nad jeziorem Mój	Gmina Kętrzyn
Niedzielne obiady z widokiem na jezioro Mój	Sołectwa Gminy/ Koła Gospodyń Wiejskich
Weekendowe animacje nad jeziorem Mój	GOK
Rajdy nordic walking na terenie Gminy Kętrzyn	Barcja / Gmina Kętrzyn
Wakacyjny punkt biblioteczny	Gmina / GOK / Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn
Turniej piłki nożnej o puchar Wójta	Gmina Kętrzyn
Letni turniej piłki nożnej mieszkańców gminy o puchar Wójta	Gmina Kętrzyn
Jubileusz Pożycia Małżeńskiego	Gmina Kętrzyn
„Noc Bibliotek”	GOK /Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn
Korowód Św. Marcina - Narodowe Święto Niepodległości	Gmina Kętrzyn

Tabela : Konkursy organizowane na terenie Gminy Kętrzyn w 2021 roku

Konkursy	Organizator
„Rodzinna Palma Wielkanocna	Gmina Kętrzyn /GOK
„Gmina w obiektywie”	Gmina Kętrzyn /GOK
„ Co w trawie piszczy”	Gmina Kętrzyn /GOK
„Szczepimy się”	Gmina Kętrzyn
„ Okładka ulubionej książki”	GOK/Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn
„Najpiękniejszy wieniec dożynkowy”	Gmina Kętrzyn / GOK
„ Najpiękniejszy stroik bożonarodzeniowy”	Gmina Kętrzyn / GOK

KONKURSY W NASZEJ GMINIE CIESZĄ SIĘ NAPRAWDĘ WIELKĄ POPULARNOŚCIĄ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW. PRACE PLASTYCZNE I ARTYSTYCZNE ROZWIJAJĄ NIE TYLKO WYOBRAŹNIĘ, ALE I WSPOMAGAJĄ ROZWÓJ KREATYWNOSCI.

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ JEŻEWO (SOŁECTWO JEŻEWO)

JEŻEWO (NIEM.: JEESAU.)PIERWOTNIE BYŁO PRUSKIM DOBREM SŁUŻEBNYM (Z OBOWIĄZKIEM SŁUŻBY ZBROJNEJ), JEDNYM Z WIELU, JAKIE ZAKŁADANO WOKÓŁ ZAMKÓW.

PO WOJNIE TRZYNASTOLETNIJ, POWIĘKSZONY MAJĄTEK ZNALAZŁ SIĘ W RĘKACH RODZINY SZLACHECKIEJ OSIADŁEJ W PRUSACH PO BITWIE GRUNWALDZKIEJ I WYNAGRODZONEJ NADANIAMI MAJĄTKOWYMI W ZAMIAN ZA POMOC UDZIELANĄ W TYM OKRESIE ZAKONOWI KRZYŻACKIEMU.

W 1820 ROKU W TUTEJSZEJ WSI FOLWARCZNEJ BYŁO 10 CHAŁUP I 122 MIESZKAŃCÓW. JESZCZE W 1871 ROKU JEŻEWO ZNAJDOWAŁO SIĘ W RĘKACH GROEBENÓW(RÓD POSIADAŁ REZYDENCJE M.IN. W POBLISKIM LINKOWIE ALE I GRUNTY KOŁO ŚW.LIPKI, KTÓRE ODDALI Z PRZEZNACZENIEM NA BUDOWĘ KOŚCIOŁA).

U SCHYŁKU XIX WIEKU ZBUDOWANO TU NOWY, OBSZERNY DWÓR, W STYLU MODNEGO NEOGOTYKU, A TAKŻE NOWE BUDYNKI FOLWARCZNE ORAZ DOMEK MIESZKALNE DLA ROBOTNIKÓW. SAMO JEŻEWO LICZYŁO WÓWCZAS 415 HA.

W 1922 ROKU. W MAJĄTKU BYŁO 120 SZTUK BYDŁA RODOWODOWEGO RASY HOLENDERSKIEJ, 300 SZTUK OWIEC, 50 ŚWIŃ I 60 KONI. NIESTETY ÓWCZESNY WŁAŚCICIEL POPADŁ W DŁUGI, W WYNIKU CZEGO W 1977 ROKU MAJĄTEK ZOSTAŁ PODDANY PARCELACJI I POWSTAŁ TU SZEREG GOSPODARSTW I ZAGRÓD CHŁOPSKICH.

PO 1945R. W JEŻEWIE ZAMIESZKAŁY RODZINY POLSKIE, PRZESIEDŁONE Z RÓŻNYCH STRON KRAJU, A NA TERENIE DAWNEGO MAJĄTKU UTWORZONO SPÓŁDZIELNIĘ ROLNICZĄ, DZIAŁAJĄCA DO 1956R. W PÓŹNIEJSZYCH CZASACH POSZCZEGÓLNE BUDYNKI ZESPOŁU PRZEJELI MIESZKAŃCY WSI, TWORZĄC INDYWIDUALNE GOSPODARSTWA ROLNE. BUDYNEK DWORU ZOSTAŁ TAK PRZEBUDOWANY, ŻE ZATRACIŁ CAŁKOWICIE HISTORYCZNY STYL.

* WIEŚ POWOJENNA LICZYŁA W 1970 ROKU 138 MIESZKANCÓW,

* W JEŻEWIE ISTNIAŁA CZTEROKLASOWA SZKOŁA ORAZ PUNKT BIBLIOTECZNY.

*PRZY WSI ZNAJDOWAŁ SIĘ CMENTARZ EWANGELICKI Z DRUGIEJ POŁOWY XIX W., KTÓRY PO WOJNIE ZOSTAŁ CAŁKOWICIE ZNISZCZONY.

VI.2 . GMINNY OŚRODEK KULTURY

Gminny Ośrodek Kultury w Kętrzynie jest samorządową instytucją kultury utworzoną uchwałą Rady Gminy Kętrzyn Nr XVII/99/2004 z dnia 28 stycznia 2004 r. Jego statutowym celem jest organizowanie oraz prowadzenie nie nastawionej na zys działalności kulturalnej w imieniu Gminy Kętrzyn. Wśród podstawowych zadań wykonywanych przez GOK można wskazać

- edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie , ochrona i udostępnianie dóbr kultury
- tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką
- tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, regionalizmu, a także rękodzieła ludowego i artystycznego
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych społeczeństwa oraz w zakresie rekreacji, turystyki, sportu i promocji zdrowia

Podstawowym źródłem finansowania działalności Gminnego Ośrodka Kultury jest dotacja ustalana corocznie w budżecie gminy, wpływy uzyskane z prowadzonej działalności, darowizny i zapisy osób fizycznych i prawnych.

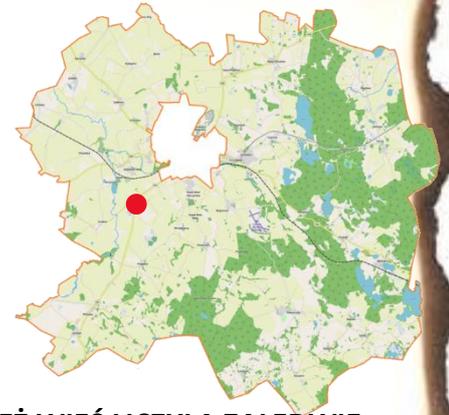
Na dzień 01.01.2021 roku saldo początkowe na rachunku bankowym GOK wynosiło 21 455,00 zł. W 2021 roku wydatkowano 323 175,84 zł, a saldo końcowe na dzień 31.12.2021 roku wynosiło 1835,88 zł.

Tabela : Dochody Gminnego Ośrodka Kultury w latach 2019 -2021

Źródło dochodu	Otrzymana kwota w 2019 roku	Otrzymana kwota w 2020 roku	Otrzymana kwota w 2021 roku
dotacja z Urzędu Gminy	356 388,85 zł	183 034,00 zł	270 000,00 zł
darowizny	16 048,67 zł	7 792,52 zł	8 056,72 zł
dotacja Fundacji dla dzieci i młodzieży "Kółko Graniaste "	4 800,00 zł	6 800,00 zł	5 500,00 zł
dofinansowanie z LGD Barcja projektu „ Gmina Kętrzyn w obiektywie”	-	24 821,00 zł	-
Dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	-	-	20 000,00 zł
suma	377 237, 52 zł	222 447,52 zł	303 556,72 zł

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ GRABNO (SOŁECTWO MUŁAWKI)

GRABNO (NIEM. WEITZDORF) JAKO WIEŚ NIEMIECKICH OSADNIKÓW, ZAŁOŻONA ZOSTAŁA PRZEZ ZAKON KRZYŻACKI W BEZPIECZNEJ STREFIE, POD OSŁONĄ ZAMKU KĘTRZYŃSKIEGO, A Z DRUGIEJ STRONY ZAMKU STRAŻNICZEGO W BEŻŁAWKACH.

CHĘTNYCH OSADNIKÓW JEDNAK ZWERBOWANO NIEWIELU, TOTEŻ WIEŚ LICZYŁA ZALEDWIE 30 ŁANÓW (504 HA), Z CZEGO 4 ŁANY, WOLNE OD CZYNYSZU, OTRZYMAŁ SOŁTYS (67,2 HA).

W OKRESIE WOJNY TRZYNASTOLETniej (1454-1466) WIEŚ OPUSTOSZAŁA.

W 1471 ROKU PRZEKSZTAŁCONO JĄ W MAJĄTEK, KTÓRY OTRZYMAŁ OD ZAKONU W LENNO BYŁY ZACIĘŻNY ROTMISTRZ, HANS SCHULTIS, JAKO REKOMPENSATĘ ZA NALEŻNY ŻOŁD. ZAŁOŻONO FOLWARK, OBSŁUGIWANY PRZEZ WIEŚ, KTÓRA W 1820 ROKU LICZYŁA 17 CHAŁUP I 145 MIESZKAŃCÓW.

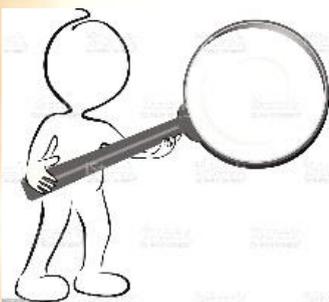
W 1871 ROKU MAJĄTEK, WRAZ Z SĄSIEDNIM FOLWARKIEM, LICZYŁ 515 HA. JEHO ÓWCZESNY WŁAŚCICIEL NA POCZĄTKU XX WIEKU WYBUDOWAŁ, Z DAŁA OD DWORU, DOM ZARZĄDCY.

FOLWARK SPECJALIZOWAŁ SIĘ W HODOWLI BYDŁA MLECZNEGO (OGÓŁEM STADO LICZYŁO 214 SZTUK) ORAZ KONI ROBOCZYCH (90 SZTUK).

WE WSI FOLWARCZNEJ, W 1910 ROKU ZBUDOWANO JEDNOKLASOWĄ SZKOŁĘ, A W POBLIŻU ZAŁOŻONO CMENTARZ.

W 1928 ROKU W MAJĄTKU ZAMIESZKIWAŁY 183 OSOBY. ISTNIAŁY DWA NIEZALEŻNE GOSPODARSTWA CHŁOPSKIE ORAZ KILKA CHAŁUP ZAGRODNIKÓW (M. IN. KOWAŁA I KOŁODZIEJA)

PO WOJNIE ZAŁOŻONO TU PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO ROLNE.

***W 1854 R. KUPIEC Z BREMY ROZPOCZĄŁ TU BUDOWĘ DWORU I BUDYNKÓW GOSPODARCZYCH. CAŁE ZAŁOŻENIE BYŁO NIETYPOWE, BO NA PLANIE OKRĘGU. PO WOJNIE DWÓR ADAPTOWANO NA BIURO I MIESZKANIA. OBECNIE ZRUJNOWANY DWÓR JEST WŁASNOŚCIĄ PRYWATNĄ.**

Gminny Ośrodek Kultury nadzoruje i administruje 17 świetlicami wiejskimi położonymi na terenie Gminy Kętrzyn:

- Świetlica wiejska w Czernikach,
- Świetlica wiejska w Jeżewie,
- Świetlica wiejska w Linkowie,
- Świetlica wiejska w Mażanach,
- Świetlica wiejska w Muławkach,
- Świetlica wiejska w Nakomiadach,
- Świetlica wiejska w Nowej Wsi Kętrzyńskiej,
- Świetlica wiejska w Pożarkach,
- Świetlica wiejska w Łazdojach,
- Świetlica wiejska w Smokowie,
- Świetlica wiejska w Wopławkach
- Świetlica wiejska w Pręgowie,
- Świetlica wiejska w Koczarkach
- Świetlica wiejska w Salpiku
- Świetlica wiejska w Gałwunach
- Świetlica wiejska w Nowej Różance
- Świetlica wiejska w Martianach,

Dodatkowo dwie świetlice, które są we władaniu Gminy Kętrzyn to świetlica wiejska w Biedaszkach Małych oraz "Harcówka" w Karolewie.

Wykres : Struktura wydatków Gminnego Ośrodka Kultury w 2021 roku

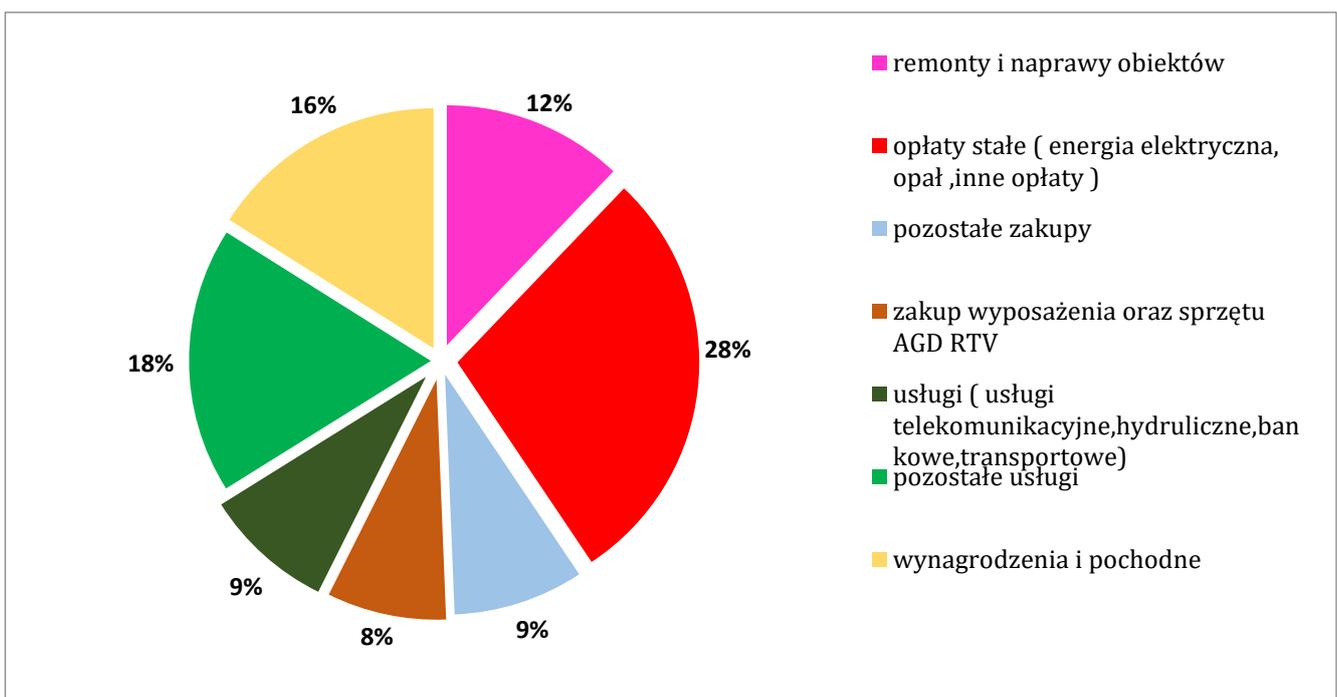

Tabela : Szczegółowe zestawienie wydatków Gminnego Ośrodka Kultury w latach 2019 -2021

Rodzaj wydatków	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Zużycie materiałów i energii			
artykuły spożywcze	11 043,82 zł	2 800,32 zł	2 235,77 zł
opał	15 770,00 zł	16 567,42 zł	9 414,40 zł
materiały biurowe i reklamowe	4 349,31 zł	1 786,42 zł	5 709,81 zł
materiały budowlane i remontowe	4 856,99 zł	608,15 zł	633,04 zł
energia elektryczna	66 703,86 zł	69 545,63 zł	58 189,54 zł
zakup sprzętu AGD, RTV	27 158,13 zł	0,00 zł	0,00 zł
centralne ogrzewanie	7 694,30 zł	9 036,32 zł	14 674,01 zł
woda	2 567,22 zł	4 879,40 zł	1 756,41 zł
zakup wyposażenia	17 073,00 zł	6 542,79 zł	25 773,00 zł
pozostałe zakupy	56 645,61 zł	22 955,32 zł	20 266,91 zł
nowości wydawnicze	0,00 zł	409,67 zł	0,00 zł
Usługi			
usługi telekomunikacyjne	4 641,24 zł	3 993,25 zł	6 719,00 zł
usługi hydrauliczne	3 548,51 zł	10 561,95 zł	20 295,00 zł
usługi bankowe	1 109,21 zł	624,00 zł	681,65 zł
usługi remontowe	86 804,44 zł	12 333,80 zł	38 461,50 zł
wywóz nieczystości	7 955,95 zł	11 621,50 zł	8 204,80 zł
usługi transportowe	8 024,35 zł	1 430,01 zł	532,40 zł
organizacja imprez	17 752,92 zł	0,00 zł	0,00 zł
pozostałe usługi	15 769,03 zł	25 849,51 zł	57 883,60 zł
Wynagrodzenia i pochodne			
	23 130,06 zł	-	51 745,00 zł
suma	382 579,95 zł	201 545,14 zł	323 175,84 zł

VI.3 . DZIAŁALNOŚĆ ŚWIETLIC WIEJSKICH

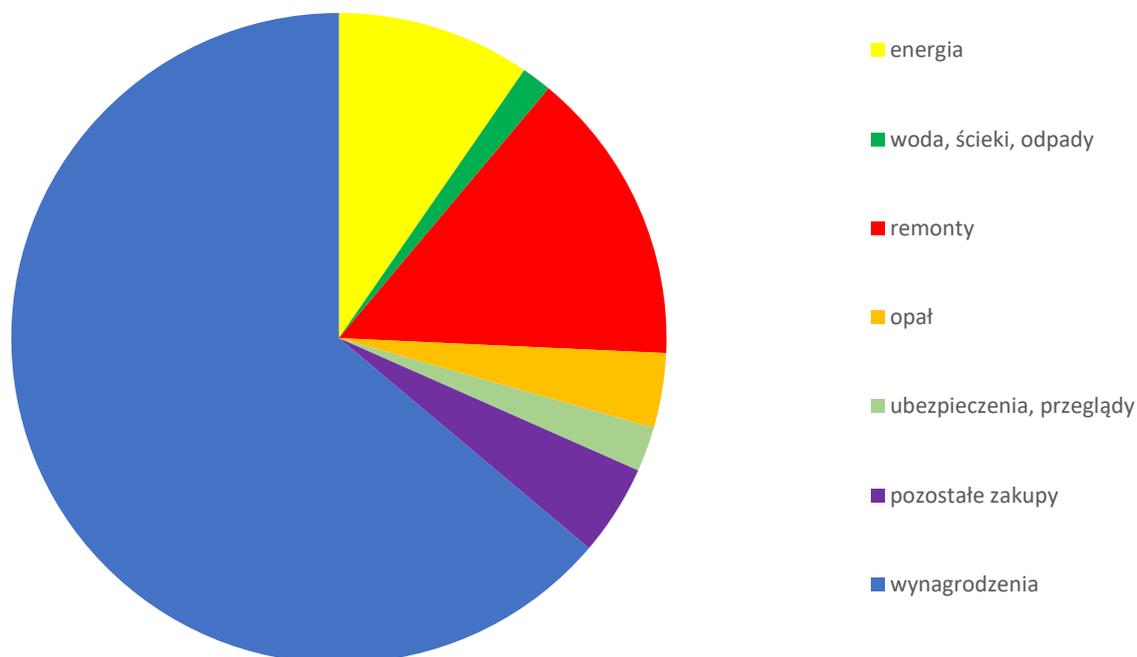
Świetlice wiejskie pełnią funkcję centrów kultury lokalnej, organizują czas wolny i integrują społeczność. Służą nie tylko dzieciom, ale także dorosłym. Na terenie Gminy Kętrzyn zlokalizowanych jest 19 świetlic, z czego 11 z nich objętych jest dodatkową opieką świetliczanek.

W 2021 roku na funkcjonowanie i utrzymanie świetlic wiejskich przeznaczono 673 572,59 zł. Szczegółowe koszty poniesione w każdej ze świetlic przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela : Koszty utrzymania świetlic wiejskich na terenie Gminy Kętrzyn w latach 2019 - 2021

Świetlica	Koszt utrzymania		
	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Świetlica Czerniki	14 335,78 zł	7 612,30 zł	4 210,95 zł
Świetlica Biedaszki Małe	31 020,33 zł	42 300,04 zł	41 852,74 zł
Świetlica Gałwuny	7 493,44 zł	7 858,52 zł	5 448,52 zł
Świetlica Jeżewo	10 727,54 zł	11 704,84 zł	4 501,02 zł
Świetlica Koczarki	34 267,57 zł	45 821,63 zł	79 514,02 zł
Świetlica Linkowo	32 149,86 zł	52 010,74 zł	42 026,36 zł
Świetlica Łazdoje	31 620,57 zł	44 965,74 zł	54 618,48 zł
Świetlica Martiany	1 536,88 zł	12 233,88 zł	5 694,67 zł
Świetlica Mażany	37 591,81 zł	51 014,25 zł	69 158,17 zł
Świetlica Muławki	8 322,44 zł	5 146,86 zł	5 670,49 zł
Świetlica Nakomiady	51 645,34 zł	41 017,36 zł	47 991,46 zł
Świetlica Nowa Różanka	36 824,64 zł	42 270,55 zł	59 367,20 zł
Świetlica Nowa Wieś Kętrzyńska	33 234,57 zł	45 191,53 zł	11 457,41 zł
Świetlica Pożarki	31 201,20 zł	45 789,87 zł	55 195,54 zł
Świetlica Pręgowo	33 154,78 zł	52 793,23 zł	57 608,02 zł
Świetlica Salpik	28 898,80 zł	8 380,73 zł	42 716,10 zł
Świetlica Sławkowo	1 501,51 zł	3 684,09 zł	1 655,60 zł
Świetlica Smokowo	36 975,32 zł	48 426,46 zł	56 994,62 zł
Świetlica Wopławki	66 834,97 zł	15 797,07 zł	27 891,22 zł
			-
suma	529 337,35 zł	584 030,40 zł	673 352,59 zł

Tabela : Struktura kosztów utrzymania świetlic w 2021 roku

W 2021 roku z uwagi na ogłoszony stan epidemii wirusa SARS- CoV-2 wszystkie świetlice działały nadal w ograniczonym zakresie. Nie był to jednak czas stracony - w tym czasie Gminny Ośrodek Kultury czynnie zaangażował się we wszelkie możliwe działania na rzecz lokalnej społeczności.

Tabela : Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w 2021 roku

Rodzaj podejmowanych działań	okres
„Randka w ciemno z książką”	luty
Akcja „Żonkile”	kwiecień
Weekendowe animacje nad jeziorem Mój	lipiec- sierpień
Wakacyjny punkt biblioteczny	lipiec - sierpień
„Narodowe czytanie 2021”	wrzesień
Ogólnopolski tydzień czytania dzieciom	październik
„Noc Bibliotek”	październik/listopad

Tabela : Działalność świetlic wiejskich w 2019 roku

Świetlica	Organizowane wydarzenia
Świetlica wiejska w Mażanach	<ul style="list-style-type: none"> ▪ punkt biblioteczny. ▪ randka w ciemno z książką ▪ udział w projekcie wielkanocnym „okno na świat-jestem z tobą,, ▪ udział w akcji „żonkile,,2021 upamiętniając powstanie w getcie warszawskim. ▪ dzień mamy - wierszyki online dla mam. ▪ dzień dziecka ▪ gry i zabawy ▪ dzień oceanów ,dzień wiatru, dzień smerfa. ▪ zajęcia kulinarne. ▪ animacje nad jeziorem mój ▪ wakacje w świetlicy : ognisko-podchody- nocowanie, wycieczki rowerowe, zajęcia kulinarne, zajęcia plastyczne, nauka szycia ubranek dla lalek, pokaz mody. ▪ gry i zabawy w świetlicy i na świeżym powietrzu. ▪ prace plastyczne ▪ wyjazd na kręgle do Kętrzyna ▪ wyjazd do parku linowego ▪ wyjazd do parku trampolin Olsztyn ▪ prace z techniką decoupage ▪ prace szycia etui na telefon, bransoletki z koralików, pojemniczki na kredki z puszek i sznurka. ▪ nocowanie -ognisko -podchody na koniec wakacji. ▪ prace plastyczne o tematyce jesiennej ▪ udział „w Nocy bibliotek” ▪ wyjazd do kina ▪ lampiony ze słoików na Halloween, ozdobne znicze z okazji święta zmarłych, zabawa dla dzieci halloween ▪ dzień postaci z bajek ▪ udział w teatryku „ Zozulka” ▪ wyjazd do teatru lalek w Olsztynie

- udział w warsztatach „Boom” pt. „dziewczyny mają moc - odkryj swoje pasje”
- dzień niepodległości
- przystąpienie do projektu bibliotecznego „mała książka wielki człowiek”
- zabawa andrzejkowa dla dzieci
- pomoc przy projekcie bożonarodzeniowym „jestem z tobą”
- zajęcia kulinarne
- zajęcia plastyczne
- udział w konkursie na najpiękniejszy stroik bożonarodzeniowy
- wigilia i jasełka w świetlicy.

Świetlica wiejska w Nowej Wsi Kętrzyńskiej

- wycieczka: Teatr Lalek w Olsztynie, Park trampolin, park linowy,
- żagle nad jeziorem Mój w Czernikach,
- zajęcia kulinarne (pizza, gofry, zupa dyniowa, leczo, gofry, kapsalony, galaretki z owocami)
- zajęcia kreatywne (lampiony dyniowe, hotele dla owadów, kredowe świeczniki, wazon decoupage, slimy, ozdoby bożonarodzeniowe oraz choinkowe),
- zabawy podwórkowe (bitwa balonami wodnymi, mini holi, indiańskie podchody, „50”, piłka nożna, siatkowa oraz kosz),
- całoroczne gry stolikowe, komputerowe, karciane, z użyciem kartki papieru, x-box, quizy, karaoke
- organizacja Halloween dla dzieci,
- młodzieżowe zawody wędkarskie,
- wyjście do kina „Rodzinka rządzi”,
- zajęcia tematyczne z okazji Świąt Bożonarodzeniowych, Dnia Niepodległości,
- świetlicowe turnieje: sportowy, tenisa stołowego, piłkarzyków, warcab,
- świetlicowe i sołeckie konkursy : budowla ze śniegu, symbole Polski,
- udział w gminnym wydarzeniu - otwarcie ścieżki edukacyjnej,
- udział w konkursach gminnych (stroik bożonarodzeniowy, wieniec dożynkowy, „co w trawie piszczy”, „szczepimy się”),
- udział w akcjach Gminnego Ośrodka Kultury (dzień postaci z bajek- teatryk kukielkowy, animacje nad j. Mój w Czernikach, projekt „ sieć na kulturę”, warsztaty filmowe: Animacja filmowa w drodze, upominki dla seniorów),
- udział w wielkanocnym projekcie Fundacji dla dzieci i młodzieży „Kółko Graniaste” „Jestem z Tobą”,
- udział w inicjatywach sołeckich (konkurs Czysta i piękna zagroda, dekoracja świąteczna wsi, nasadzenia kwiatów),
- działalność punktu bibliotecznego w świetlicy : udział w akcji Mała Książka Wielki Człowiek, Żonkile, Noc Bibliotek, Boom Komiksy dla bibliotek, randka w ciemno z książką, dzień kota, dzień ziemi, głośne czytanie : Cała Polska czyta dzieciom, bajki J. Brzechwy

Świetlica wiejska w Pożarkach

- otwarcie punktu bibliotecznego
- udział w i edycji randki w ciemno z książką
- udział w akcji jestem z tobą
- udział w akcji żonkil
- dzień ziemi - sadzenie drzewek
- udział w konkursach z okazji tygodnia bibliotek
- udział w akcji cała polska czyta

- dzień dziecka
- dzień przyjaciela
- udział w konkursie plastycznym co w trawie piszczy?
- w 80 dni dookoła świata - poznawanie krajów i flag z podróży Filipa Fogga
- współorganizacja i udział w festynie rodzinnym w Martianach
- animacje nad jeziorem mój
- wyjazd do parku linowego wiewióra
- nauka żeglowania na jeziorze mój
- udział w akcji noc bibliotek
- z Afryką na ty - nauka o zwyczajach i kulturze krajów afrykańskich
- udział w akcji boom na komiksy i gry planszowe w bibliotece
- wyjazd do teatru lalek w Olsztynie
- zorganizowanie święta niepodległości
- udział w akcji mała książka wielki człowiek
- zorganizowanie wieczoru wróżb i zabaw
- udział w konkursie na stroik bożonarodzeniowy.
- zorganizowanie mikołajek
- udział w akcji dla osób samotnych
- zajęcia świąteczne - wykonanie podłaźniczki i innych ozdób
- zajęcia plastyczne, techniczne, teatralne, muzyczne, taneczne, zabawy na świeżym powietrzu, wycieczki do lasu, gry sportowe, komputerowe i planszowe. odbywały się warsztaty rękodzieła, florystyczne, na których wykonywaliśmy różne bukiety, stroiki, kwiaty oraz kukielki.

Świetlica wiejska w Łazdojach

- „Randka w ciemno z książką”.
- projekt Fundacji „Kółko Graniaste” - „Jesteśmy z Tobą”.
- „Akcja Żonkil” - symbolizującą pamięć Powstania Warszawskiego w Getcie Warszawskim.
- „Dzień Ziemi”- sadzenie drzewek.
- ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom.
- świetlicowy Dzień Dziecka.
- animacje dla dzieci nad jeziorem Mój.
- wyjazd na jezioro Mój, na żagle.
- wyjazd do „Mini ZOO”.
- „Noc Bibliotek”.
- „BOOM ! Na komiksy i gry planszowe”.
- tematyczne soboty : „Ziemniak w roli głównej”, „Mikołajki”.
- wyjazd do teatru Lalek.
- uczczenie Święta Niepodległości.
- udział w projekcie „Mała Książka Wielki Człowiek”.
- nietypowe święta: „Dzień Pluszowego Misia”, „Dzień Frytek”.
- zabawa andrzejkowa.
- udział w spektaklu „Kozucha Kłamczucha” przedstawionym dzieciom w szkołach podstawowych.
- zajęcia kulinarne: gofry, frytki, koktajle i pierniczki.
- przygotowanie prezentów dla osób starszych w domu pomocy społecznej i Gminy Kętrzyn.

Świetlica wiejska w Smokowie

- punkt biblioteczny
- Akcja " Jestem z Tobą " - wykonanie kartek i stroików wielkanocnych dla seniorów
- „Łączy nas pamięć " - akcja Żonkil upamiętniająca powstanie w warszawskim getcie
- Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania - „Cała Polska czyta dzieciom "
- warsztaty filmowe
- pomoc uczniom w odrabianiu lekcji
- zabawy ruchowe i gry stolikowe
- zabawy ruchowe i zawody - gry planszowe
- słodka sobota- Gofry
- animacje nad jeziorem Mój
- warsztaty mydlarskie
- wakacyjny salon piękności
- gry i zabawy ruchowe
- wycieczka do parku trampolin
- wyjazd do parku Linowego
- kredowe szaleństwo
- gigantyczny salon kosmetyczny- twórcza zabawa kolorami
- turniej tenisa stołowego
- dzień postaci z bajek
- słodkie wypieki w piąteczek
- Dzień pluszowego Misia
- udział w akcji pt „ Mała książka ,Wielki człowiek"
- udział w teatrzyku kukiełkowym prezentowanymi przed najmłodszymi klasami.
- tematyczna sobota-pieczenie pierniczków i wykonanie kartek świątecznych
- ulepszanie swoich umiejętności poprzez budowanie z klocków lego i układanie puzzli
- udział w akcji kartek świątecznych dla domu opieki osób starszych .

Świetlica wiejska w Pręgowie

- "Randka w ciemno z książką"
- Akcja " Jestem z Tobą " - wykonanie kartek i stroików wielkanocnych dla seniorów
- " Łączy nas pamięć " - akcja Żonkil upamiętniająca powstanie w warszawskim getcie
- Włączenie się w ekologiczne działania na rzecz środowiska (sadzenie drzew z okazji Dnia Ziemi)
- Dzień Pszczół - prace plastyczne
- Dzień Mamy- wykonanie prezentów
- " Animacja w drodze " - warsztaty
- Akcja " Cała Polska czyta dzieciom "
- Dzień Rodziny
- Dzień Taty - wykonanie prezentów
- Dzień Psa- prace plastyczne
- Dzień Hot Doga
- Dzień Czekolady
- Dzień Żabki
- Dzień Frytek
- Wakacyjny wyjazd do MiniZoo Okrągłe i Papugarni Wilkasy
- Dzień Arbuza
- Dzień Delfina
- Świetlicowe Laboratorium
- Żeglowanie po jez. Mój
- " Tęcza nad miasteczkiem " - praca plastyczna zbiorowa

- Akcja "Noc bibliotek"
- Jesienne inspiracje" prace z wykorzystaniem darów jesieni
- " Ziemiak w roli głównej "- zajęcia
- „Strachy na lachy"
- Dzień Postaci z Bajek
- Wyjazd do Olsztyńskiego Teatru Lalek na spektakl " Miłość "
- "Polska- Moja Ojczyzna"- prace plastyczne
- Akcja "Boom na komiksy i gry planszowe w bibliotece" - " Smerfy i świat emocji "
- Wieczór Patriotyczny
- Akcja " Mała książka, wielki człowiek "
- Dzień Pluszowego Misia
- Andrzejki
- Przygotowanie kartek i stroików bożonarodzeniowych dla seniorów
- " Miasteczko w zimowej scenerii "- praca zbiorowa
- Spotkanie opłatkowe
- zajęcia kulinarne, zabawy i gry ruchowe. gry planszowe, bilard, tenis stołowy i cymbergaj.
- Punkt Biblioteczny

Świetlica wiejska w Koczarkach

- punkty biblioteczne.
- " Randka w ciemno z książką".
- edukacyjny Dzień z Kotem.
- pocztówki świąteczne, stroiki dla seniorów.
- Akcja Żonkil.
- Dzień Ziemi czyli sadzenie drzewek w Pożarkach.
- udział w akcji „ Cała Polska czyta”
- Dzień Dziecka.
- nasza pierwsza piniata.
- wyjazd do Safari Zoo w Okrągłym i Papugarni w Wilkasach.
- Dzień Włóczykija
- tworzenie własnej biżuterii.
- animacje nad jeziorem Mój
- wyjazd na żaglówki nad jez. Mój.
- sierpniowe prace plastyczne- m.in. maski z papierowych talerzyków, obrazki na streczu
- Noc Bibliotek.
- dekorowanie dyń, obrazki z kolorowych liści, ludziki i zwierzątka z żółdzi.
- ziemiak w roli głównej - pieczątki, quiz, zabawy.
- Halloween Light- zabawy, gry, przebieranki.
- wyjazd do Teatru Lalek w Olsztynie.
- wieczór Patriotyczny- dekoracje, pieśni, wiersze, przygotowanie sali.
- pocztówki dla polskich żołnierzy broniących granic polskich.
- Akcja BOOM- Dziewczyńska Mapa Marzeń.
- Andrzejki- dekoracje, wróżby, zabawy.
- udział w projekcie biblioteki: Mała książka- Wielki człowiek.
- okres przedświąteczny: łańcuchy, ozdoby choinkowe, aniołki, pajacyki z szyszek.
- pieczenie pierników, stroiki na konkurs
- spotkanie opłatkowe.
- udział w projekcie: pocztówki dla seniorów, stroiki oraz pierniczki.
- zajęcia kulinarne np. gofry czy babeczki, gry planszowe, ruchowe , zespołowe - berek, podchody, gra w piłkę.

Świetlica Wiejska w Nowej Różance

- Punkt Biblioteczny
- Dzień Kota
- Randka ciemno z książką
- projekt Wielkanocny (kartki , stroiki Świąteczne)
- upominki dla seniorów
- łączy Nas Pamięć „Akcja Żonkil ”
- ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania - „Cała Polska czyta dzieciom ”
- warsztaty filmowe
- animacje nad jeziorem Mój w Czernikach
- wakacje (gry i zabawy , zajęcia plastyczne ,zajęcia kulinarne ,ogłądanie bajek , gry na XBOXE
- wycieczka plenerowa dla dzieci po miejscowości
- festyn „Dzień Dziecka ”
- nocowanie dzieci na świetlicy , ognisko.
- wycieczka nad „Jezioro Mój”- pływanie żagłówką ,ognisko
- dożynki Wiejskie w Świetlicy
- Dzień Ziemniaka (ziemniak w roli głównej)
- akcja Noc Bibliotek „Przygoda z książką ”
- wycieczka do Olsztyńskiego Teatru Lalek
- zabawa Andrzejkowa dla dzieci
- teatrzyk w szkołach „Dzień Postaci z Bajek ”
- projekt „Bożonarodzeniowy ” -(kartki Świąteczne , pieczenie pierniczków) , upominki dla seniorów

Świetlica wiejska w Linkowie

- działalność punktu bibliotecznego
- randka w ciemno z książką
- akcja " Jestem z Tobą "- wykonanie kartek i stroików
- wielkanocnych dla seniorów
- "Łączy nas pamięć " - akcja Żonkil upamiętniająca powstanie w warszawskim getcie
- ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania - „Cała Polska czyta dzieciom ”
- warsztaty filmowe
- zabawy ruchowe i gry stolikowe
- organizacja Dnia Dziecka
- festyn integracyjny dla mieszkańców sołectwa Linkowo, Kotkowo i Filipówka
- animacje nad jeziorem Mój
- dzień Psa
- zajęcia kulinarne
- zajęcia ruchowe
- wyjazd integracyjny - wycieczka do parku trampolin
- wyjazd do parku Linowego
- animacje nad jeziorem Mój
- wyjście na kręgle oraz kino
- Dzień kota
- ognisko i zabawy na świeżym powietrzu
- zajęcia kulinarne

Świetlica wiejska w Biedaszkach Małych

- punkt biblioteczny
- randka w ciemno z książką
- akcja " Jestem z Tobą "- wykonanie kartek i stroików wielkanocnych dla seniorów
- "Łączy nas pamięć " - akcja Żonkil upamiętniająca powstanie w warszawskim getcie
- ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania - „Cała Polska czyta dzieciom ”
- warsztaty filmowe

- zabawy ruchowe i gry stolikowe
- zajęcia kulinarne – Kulinaryny popis chłopców
- ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom
- animacje nad jeziorem Mój
- warsztaty mydlarskie
- zajęcia kulinarne-gofry
- dzień Czekolady
- zajęcia ruchowe
- wyjazd integracyjny - wycieczka do parku trampolin
- wyjazd do parku Linowego
- animacje nad jeziorem Mój
- zajęcia kulinarne

Świetlica wiejska w Nakomiadach

- otwarty punkt biblioteczny
 - Randka w ciemno z książką
 - pocztówki świąteczne, stroiki dla seniorów.
 - Akcja Żonkil
 - Dzień Ziemi czyli sadzenie drzewek w Pożarkach.
 - punkt biblioteczny- Cała Polska czyta
 - Dzień Dziecka w Nakomiadach
zajęcia plastyczne, gry planszowe oraz zajęcia sportowe
 - wyjazd do Safari Zoo w Okrągłym i Papugarni w Wilkasach
zajęcia plastyczne
 - animacje nad jeziorem Mój
 - praca w Food trucku
 - wyjazd na żaglówki nad jez. Mój.
 - animacje nad jeziorem Mój
 - praca w Food trucku
 - zajęcia kulinarne, plastyczne, zabawy ruchowe
-

VI.4 . BIBLIOTEKA PUBLICZNA GMINY KĘTRZYN

Biblioteka Publiczna Gminy Kętrzyn jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Kętrzyn. Działa ona na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach, ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Podstawowym zadaniem Biblioteki jest gromadzenie, opracowywanie zbiorów bibliotecznych oraz stymulowanie, rozwijanie i zaspakajanie zróżnicowanych potrzeb czytelniczych, oświatowych, kulturalnych i informacyjnych mieszkańców Gminy Kętrzyn.

Środki na działalność i funkcjonowanie pochodzą z dotacji Urzędu Gminy , wpływów uzyskiwanych z prowadzonej działalności, darowizn i zapisów od osób fizycznych i prawnych oraz innych źródeł przewidzianych przepisami prawa.

Na dzień 01.01.2021 roku saldo początkowe na rachunku bankowym Biblioteki wynosiło 1 403,77 zł. W sumie w 2021 roku wydatkowano kwotę 103 274,89 zł.

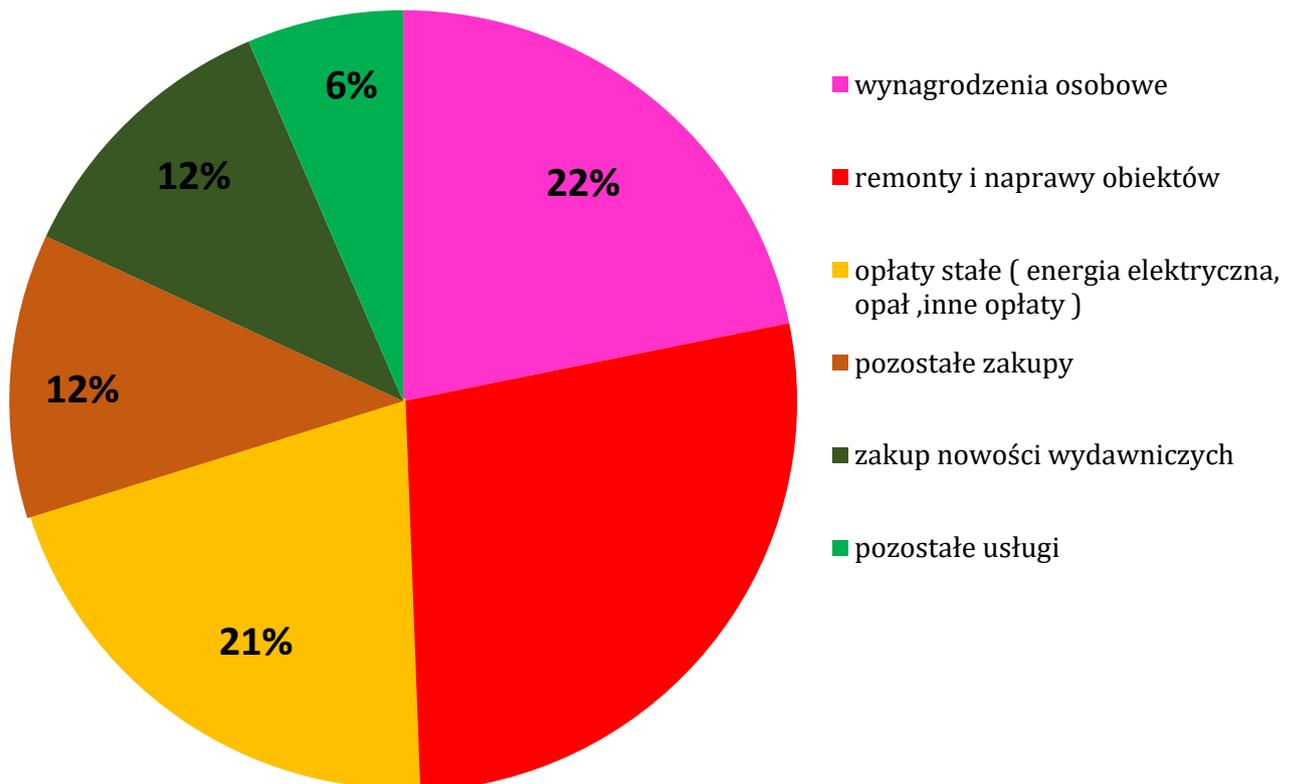
Tabela : Porównanie dochodów Biblioteki Publicznej Gminy Kętrzyn w latach 2019 - 2021 roku

Źródło dochodu	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Dotacja z Urzędu Gminy	100 000,00	84 600,00	100 000,00
Dotacja z Biblioteki Narodowej	3 900,00	3 120,00	3 950,00
suma	103 900,00	87 720,00	103 950,00

Tabela : Porównanie dochodów Biblioteki Publicznej Gminy Kętrzyn w latach 2019 - 2021 roku

Źródło dochodu	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Dotacja z Urzędu Gminy	100 000,00	84 600,00	100 000,00
Dotacja z Biblioteki Narodowej	3 900,00	3 120,00	3 950,00
suma	103 900,00	87 720,00	103 950,00

Wykres : Struktura wydatków Biblioteki Publicznej Gminy Kętrzyn

HISTORYCZNIE O ...

MIEJSCOWOŚĆ KAROLEWO(SOŁECTWO KRUSZEWIEC)

KAROLEWO (NIEM: KARLSHOF) POWSTAŁO W 1882 ROKU JAKO WIELKI ZESPÓŁ SZPITALNY DLA EPILEPTYKÓW, OTWARTY W PAŹDZIERNIKU 1882 ROKU

W 1910 ROKU LECZONO TU 807 OSÓB CHORYCH NIE TYLKO NA EPILEPSJE, LECZ TAKŻE NA GRUŻLICĘ, CHORYCH UMYSŁOWO I ALKOHOLIKÓW. ZAKŁAD LECZNICZY POSIADAŁ SWOJE GOSPODARSTWO, KTÓRE LICZYŁO 141 HA (W TYM 20 HA LASU).

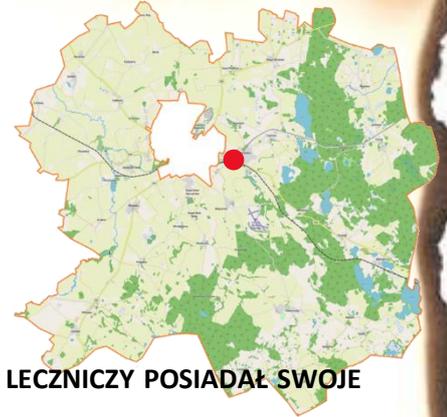
DLA POTRZEB PACJENTÓW ORAZ PRACOWNIKÓW ZAKŁADU LECZNICZEGO ZBUDOWANO TU OSIEDLE. W 1901 ROKU WZNIESIONO KOSCIÓŁ EWANGELICKI, PRZY KTÓRYM W 1981 ROKU ERYGOWANO PARAFIĘ RZYMSKOKATOLICKĄ POD WEZWANIEM ŚW. STANISŁAWA KOSTKI.

W OKRESIE WOJNY PACJENTÓW WYMORDOWANO W DRODZE EUTANAZJI, A CIAŁA POCHOWANO NA MIEJSCOWYM CMENTARZU, ZAŁOŻONYM W 1792 ROKU.

W PAŁACYKU DYREKCJI OFICJALNIE MIESCIŁA SIĘ SZKOŁA OFICERSKA SS, W RZECZYWISTOŚCI -SZTAB JEDNOSTKI SPECJALNEJ SS, CHRONIĄCEJ KWATERĘ WOJENNĄ W GIERŁOŻY.

W 1947 ROKU NA TERENIE DAWNEGO ZAKŁADU LECZNICZEGO OTWARTO LICEUM AGROTECHNICZNE. PÓŹNIEJ FUNKCJONOWAŁY TU W RÓŻNYCH OKRESACH: TECHNIKUM ROLNICZE, TECHNIKUM RACHUNKOWOŚCI ROLNEJ, MECHANIZACJI ROLNICTWA, HODOWLANE – DZIENNE I ZAOCZNE.

W TYM WIELKIM ŚRODOWISKU SZKOLNYM, ULOKOWANYM NA PROWINCJI, KWITŁO TEŻ ŻYCIE KULTURALNO – OŚWIATOWE, W KTÓREGO ORGANIZOWANIU NIEMAŁĄ ROLĘ ODGRYWALI OD SAMEGO POCZĄTKU NAUCZYCIELE POCHODZĄCY Z WILEŃSZCZYZNY.

*ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ ROLNICZYCH W KAROLEWIE POSIADAŁ TEŻ WŁASNE GOSPODARSTWO ROLNE, WIELKOŚCI OKOŁO 400 HA. BYŁY TAM HALE WARSZTATOWE I STADION.

* FONTANNA ZNAJDUJĄCA SIĘ W KAROLEWIE (OBECNIE POŁOŻONA PRZY KOMPLEKSIE BYŁYCH BUDYNKÓW SZKOLNYCH) ZOSTAŁA PRZENIESIONA ZE ZRÓJNOWANEGO WÓWCZAS DWORKA MYŚLIWSKIEGO W KWIEDZINIE

Tabela : Szczegółowe wydatki poniesione przez Bibliotekę Publiczną Gminy Kętrzyn w latach 2019 -2021

Wydatki Biblioteki Publicznej	2019	2020	2021
zakup nowości wydawniczych	12 717,99 zł	9 656,03 zł	12 863,18 zł
zakup materiałów biurowych i reklamowych do zajęć w bibliotekach	827,01 zł	904,46 zł	859,64 zł
zakup energii elektrycznej	12 510,79 zł	11 208,52 zł	16 178,58 zł
ogrzewanie	-	1 178,16 zł	3 075,16 zł
pozostałe zakupy	18 760,65 zł	3 265,69 zł	12 124,86 zł
usługi telekomunikacyjne	2 826,89 zł	2 838,89 zł	2 576,68 zł
usługi bankowe	1 054,00 zł	1 013,50 zł	1 080,50 zł
Usługi remontowe	4 210,00 zł	0,00 zł	836,40 zł
Pozostałe usługi	4 143,22 zł	7 082,38 zł	29 622,37 zł
Wynagrodzenia i pochodne	42 691,29 zł	49 290,77 zł	24 057,52 zł
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	10 297,77 zł	-	-
Ogółem	110 039,61 zł	86 438,40 zł	103 274,89 zł

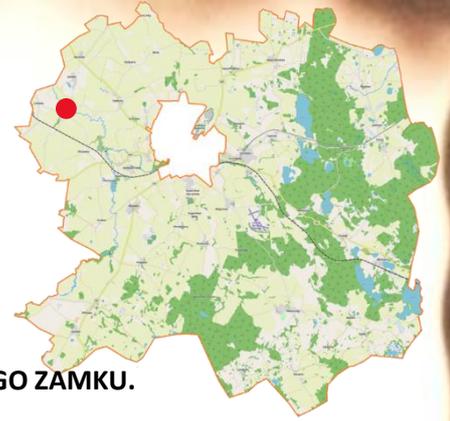
Główną siedzibą Biblioteki Publicznej jest miejscowość Czerniki, lecz posiada ona również swoją filię w Wopławce. Koszty utrzymania obu placówek wyglądają następująco :

Tabela : Koszty funkcjonowania Biblioteki w Czernikach oraz filii Biblioteki w Wopławce

Wydatki	Biblioteka w Czernikach			Filia Biblioteki w Wopławce		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Zakup nowości wydawniczych	6 215,98 zł	3 451,22 zł	8 669,48	6 215,98 zł	5 463,07 zł	4 151,76
Internet	1 300,74 zł	1 419,45 zł	1 288,34	1300,74 zł	1 419,45 zł	1 288,34
Zakup materiałów biurowych i budowlanych	2 500,00 zł	883,46 zł	3 042,65	4 868,94 zł	137,41 zł	3 075,16
Zakup energii elektrycznej	9 978,71 zł	11 208,52 zł	16 178,58	Brak możliwości wyodrębnienia kosztów (wspólny licznik ze świetlicą)		
Usługi (licencje, hydraulika, przeglądy)	4 671,00 zł	5055,59 zł	5 579,36	5 000,00 zł	4313,85 zł	4 483,86
Usługi remontowe	2 950,00 zł	65,01 zł	221,40	1 260,00 zł	-	
Wynagrodzenia i pochodne	20 937,46 zł	18 054,32 zł	21 247,45	30 744,32 zł	24 837,52 zł	
Ubezpieczenia	810,00 zł	810,00 zł	810,02	548,53 zł	548,53 zł	576,83
Zakup wyposażenia	3 918,28 zł	1202,58 zł	9 325,84	6 715,45 zł	-	2 747,39
Woda	Brak możliwości wyodrębnienia kosztów (wspólny licznik ze świetlicą)		41,91	68,41 zł	53,78 zł	20,34
Ogółem	53 282,17 zł	42 150,15 zł	66 405,03	56 722,37 zł	36 773,61 zł	16 343,68

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ KOTKOWO(SOŁECTWO LINKOWO)

NAZWA MIEJSCOWOŚCI KOTKOWO (NIEM: KOTITTLACK) MA HISTORYCZNY, STAROPRUSKI RODOWÓD. TUTAJ BOWIEM, NA PRUSKIM POLU OSADNICZYM, KTÓRE W TYM JĘZYKU ZWAŁO SIĘ "KOCIE POLE" W 1339 ROKU ZAKON KRZYŻACKI NADAŁ PRUSKIEMU RYCERZOWI 10 ŁANÓW (168 HA) ZIEMI, ZOBOWIĄZUJĄC GO W ZAMIAN DO SŁUŻBY ZBROJNEJ NA KAŻDE WEZWANIE Z KĘTRZYNSKIEGO ZAMKU.

O BOK TEGO MAJĄTKU, W 1379 ROKU ZAŁOŻONO WIOSKĘ, LICZĄCĄ 8 ŁANÓW (134,4 HA), TOTEŻ MOGŁO BYĆ W NIEJ ZALEDWIE KILKA ZAGRÓD. WYSTARCZYŁO TO JEDNAK, BY STAROPRUSKA NAZWA TEJ OSADY UTWIERDZIŁA SIĘ NA ZAWSZE – POMIMO, ŻE DOBRO PRUSKIE, JAK I SAMA WIOSKA, ZNIKNĘŁY Z POWIERZCHNI ZIEMI W OKRESIE WOJNY TRZYNASTOLETNIJ .

W 1820 ROKU KOTKOWO STAŁO SIĘ SPORYM FOLWARKIEM. BYŁO TU 8 CHAŁUP I 63 MIESZKAŃCÓW. Z UPŁYWEM LAT DO KOTKOWA NALEŻAŁ RÓWNIEŻ POBLISKI FOLWARK OWCZARKI, CO STANOWIŁO ŁĄCZNIE 484 HA.

W 1898 ROKU NOWY WŁAŚCICIEL MAJĄTKU ZBUDOWAŁ TU DWÓR I OTOCZYŁ GO PARKIEM. BYŁ POSTACIĄ ZNANĄ W POWIECIE – W 1903 ROKU ZAŁOŻYŁ W KĘTRZYNIE TOWARZYSTWO JEŹDZIECKIE (REITERVEREIN), PROWADZIŁ DUŻĄ HODOWLĘ KONI (100 SZTUK) I BYDŁA (200 SZTUK) ORAZ TUCZ ŚWIŃ (120 SZTUK), A TAKŻE ROZWINIĘTĄ GOSPODARKĘ STAWOWĄ – GŁÓWNIIE HODOWLĘ PSTRĄGA.

W 1928 ROKU WE WSI FOLWARCZNEJ W KOTKOWIE ZAMIESZKIWAŁO 199 OSÓB.

W LATACH 1952-1974 GOSPODARZEM BYŁEGO MAJĄTKU W KOTKOWIE BYŁ PAŃSTWOWY OŚRODEK HODOWLI ZARODOWEJ Z DYREKCJĄ W SOPOCIE, A W NASTĘPNYCH LATACH – PAŃSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI ROLNEJ W SMOKOWIE.

*POMIĘDZY 1907 A 1913 ROKIEM W MAJĄTKU W KOTKOWIE BYŁ WIATRAK, TRAK DO OBRÓBKI DREWNA ORAZ KUŹNIA.

*JEDNYM Z WŁAŚCICIELI KOTKOWA BYŁ MAX WIEHLER - TO WŁAŚNIE ON WYBUDOWAŁ ZABYTKOWY DWÓR. BYŁA TO POSTAĆ ZNANA W POWIECIE. W 1903 ROKU ZAŁOŻYŁ TOWARZYSTWO JEŹDZIECKIE I SPECJALIZOWAŁ SIĘ W HODOWLI KONI TRAKENSKICH (NAJLEPSZA HODOWLA W PRUSACH WSCHODNICH), BYDŁA I PSTRAGÓW, KTÓRE BYŁY HODOWANE W STAWACH UTWORZONYCH ZE SPIĘTRZENIA PRZEPEŁYWAJĄCEJ STRUGI.

Księgozbiór w Bibliotece w Czernikach wg stanu w 2021 r. wynosił 2702 woluminów, zaś w filii w Wopławkach 3317 woluminów.

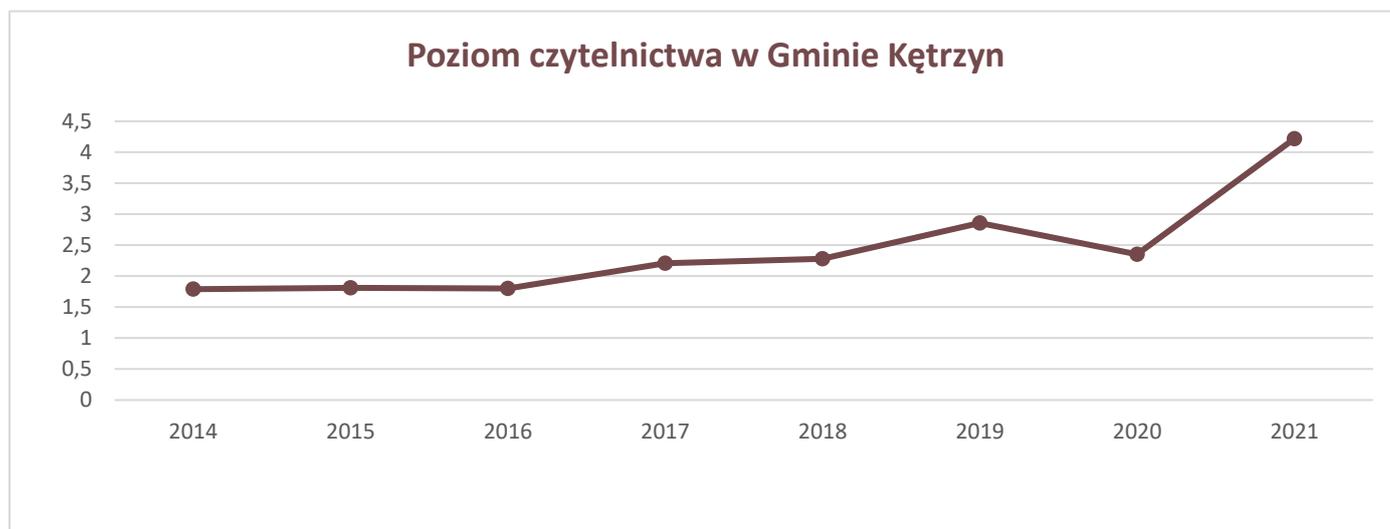
W 2021 roku zakupiono nowości wydawnicze w ilości 491 sztuk na łączną kwotę 8 914,29 zł. Środki na zakup nowości pochodziły z dotacji Wójta Gminy Kętrzyn oraz Ministerstwa Kultury Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

W 2021 roku łącznie zarejestrowanych było 341 użytkowników (Czerniki – 167, Wopławki – 174). Bibliotekę odwiedziło łącznie 3941 osób.

Tabela : Poziom czytelnictwa (na 100 mieszkańców) w Gminie Kętrzyn na przełomie lat 2014-2019

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	1,79	1,81	1,80	2,21	2,28	2,86	2,35	4,22

W 2021 roku utworzono kolejne punkty biblioteczne w Nowej Różance, Łazdojach, Pręgowie, Koczarkach, Pożarkach, Mażanach, Linkowie, Biedaszkach Małych oraz w Karolewie. łącznie na dzień 31.12.2021 roku w Gminie Kętrzyn funkcjonowało 12 punktów bibliotecznych.

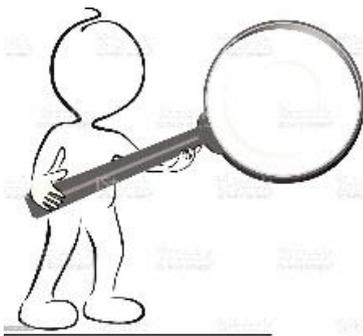
VI.5 . KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH

Koła Gospodyń Wiejskich integrują lokalne społeczności, kultywują dawne zwyczaje i tradycje przekazując je młodemu pokoleniu. Swoją obecnością uświetniają gminne uroczystości. Dzięki nim kwitnie życie kulturalne wsi.

Na terenie naszej gminy wiele jest aktywnych kobiet i mężczyzn skupionych w kołach gospodyń wiejskich. W przeciągu 2 lat powstało łącznie 9 kół gospodyń wiejskich :

- w Nakomiadach „Ale Babki”,
- w Pręgowie,
- w Karolewie „Karolinki”,
- w Linkowie,
- w Łazdojach,
- w Wopławkach „Wopławianki”,
- w Wilkowie „Wilkusie”,
- w Martianach,
- w Smokowie „Słowiki”.
- w Nowej Wsi Kętrzyńskiej
- w Windykajmach

Każde z nich jest na swój sposób wyjątkowe i specjalizuje się w tym, co potrafi najlepiej. Panie i Panowie aktywnie współpracują z Urzędem Gminy Kętrzyn, radami sołeckimi i jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych. To prawdziwi liderzy lokalnych środowisk, którzy uczą jak łączyć przeszłość i teraźniejszość.

CZY WIESZ ŻE ?

„Niedzielne obiady z widokiem na jezioro” cieszyły się ogromną popularnością . Gminne koła gospodyń wiejskich przygotowały i wydały aż 3 200 porcji wszystkim zainteresowanym mieszkańcom gminy oraz turystom odpoczywającym nad jeziorem Mój.

W 2021 r., aby zachęcić i uatrakcyjnić ofertę na Terenie Rekreacyjno–Wypoczynkowym nad jeziorem Mój w Czernikach kontynuowano projekt pn. „Niedzielne obiady z widokiem na jezioro”. W każdą niedzielę począwszy lipca do września na mieszkańców gminy i turystów czekały nowe, zaskakujące kompozycje kulinarne, przygotowane przez Koło Gospodyń Wiejskich z Linkowa, Pręgowa, Karolewa i Nakomiad i Smokowa. Przygotowane obiady pozwalały nie przerywać relaksującego pobytu na łonie natury.

VI. 6 SPORT I REKREACJA NA TERENIE GMINY KĘTRZYN

Sport w Gminie Kętrzyn odgrywa bardzo dużą rolę. W 2021 roku odbyło się szereg turniejów i rozgrywek na naszym terenie.

Tabela : Wydarzenia sportowe rozgrywane na terenie Gminy Kętrzyn

Turniej halowej piłki nożnej juniorów młodszych w Wilkowie	styczeń
Turniej piłki siatkowej dziewcząt w Wilkowie	czerwiec
Turniej piłki nożnej mieszkańców Gminy Kętrzyn o Puchar Wójta w Łazdojach	czerwiec
Turniej plażowej piłki siatkowej w Wilkowie	lipiec
Turniej piłki nożnej kobiet w Łazdojach	wrzesień
Turniej piłki nożnej szkół podstawowych w Karolewie	październik
Turniej piłki ręcznej chłopców młodszych i chłopców starszych w Karolewie	październik
Turniej halowej piłki nożnej kobiet w Karolewie	listopad
Turniej halowej piłki nożnej juniorów w Wilkowie	grudzień

Latem 2021 roku zakończył się również sezon ligowy 2020/2021. W ogólnym rozrachunku seniorzy zajęli 8 miejsce w wojewódzkiej lidze okręgowej. Nasi juniorzy (młodzi) zajęli 1 miejsce w II lidze wojewódzkiej.

Jesienią 2021 roku , w połowie sezonu ligowego 2021/2022 seniorzy uplasowali się na 9 miejscu w wojewódzkiej lidze okręgowej, juniorzy natomiast zakończyli I ligę wojewódzką na 8 miejscu.

„ WILCZEK” TO NIE TYLKO MĘSKIE DRUŻYNY SENIORSKIE I MŁODZIEŻOWE. W NOWYM PIŁKARSKIM SEZONIE 2021/2022 W LIDZE WOJEWÓDZKIEJ WYSTARTOWAŁA RÓWNIEŻ DRUŻYNA KOBIECA!

PANIE I DZIEWCZĘTA ZAJĘŁY DWA RAZY DRUGIE MIEJSCA ZARÓWNO W PIERWSZYM TURNIEJU W OLSZTYNIE JAK I DRUGIM TURNIEJU ROZEGRANYM NA STADIONIE WILCZKA!!!!

Na terenie Gminy Kętrzyn zlokalizowane są obiekty sportowe, takie jak kompleks boisk sportowych „Orlik” oraz stadion sportowy w miejscowości Łazdoje.

Dodatkowo czynnie działają 2 kluby sportowe, takie jak :

- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Wilczek Wilkowo (piłka nożna, piłka siatkowa)
- Gminny Ludowy Klub Sportowy Orzeł Karolewo (zapasy)

W 2021 roku powoli powracano do wydarzeń sportowych. Aktywność fizyczną mieszkańców można było zaobserwować podczas turniejów, organizowanych na terenie gminy.

HISTORYCZNIE O ...

MIEJSCOWOŚĆ LINKOWO(SOŁECTWO LINKOWO)

OSADA LINKOWO (NIEM.: SCHRENGEN) POWSTAŁA W PODOBNY SPOSÓB, JAK POBLISKIE KOTKOWO – JAKO MAJĄTEK LENNY WIELKOŚCI 10 ŁANÓW (168 HA), NADANY PRZEZ ZAKON KRZYŻACKI PRUSOWI O NIEZNANYM NAZWISKU.

NA PRZEŁOMIE XV I XVI WIEKU MAJĄTEK ZNALAZŁ SIĘ W RĘKACH TUTEJSZYCH RODÓW RYCERSKICH, KTÓRZY Z BIEGIEM LAT ZDECYDOWALI SIĘ OBOK FUNKCJONUJĄCEGO FOLWARKU ZBUDOWAĆ W LINKOWIE DWÓR .

W 1820 ROKU W LINKOWIE BYŁO 13 CHAŁUP I 108 MIESZKAŃCÓW. MAJĄTEK PRZECHODZIŁ Z RĄK DO RĄK. JEDNYM Z NABYWCÓW BYŁ KUPIEC KRÓLEWIECKI , KTÓRY RÓWNOCZEŚNIE NABYŁ NIEDALEKO POŁOŻONY FOLWARK SIEMKI. OD TEJ PORY OBYDWA TE MAJĄTKI STANOWIŁY CAŁOŚĆ – ICH ŁĄCZNA WIELKOŚĆ WYNOŚIŁA W 1889 ROKU. 568 HA, W TYM 91 HA LASU.

W 1907 ROKU ZMODERNIZOWANO STARY DWÓR ORAZ ZBUDOWANO TEŻ NOWOCZESNĄ MLECZARNIĘ PAROWĄ - MAJĄTEK SPECJALIZOWAŁ SIĘ W HODOWLI BYDŁA MLECZNEGO. W LINKOWIE ISTNIAŁA TAKŻE TUCZARNIA ŚWIŃ RASY BIAŁEJ SZLACHETNEJ ORAZ DOŚĆ DUŻA HODOWLA KONI ROBOCZYCH.

W 1922 ROKU W MAJĄTKU ZNAJDOWAŁO SIĘ STADO BYDŁA LICZĄCE 280 SZTUK, KONI --120 SZTUK, OWIEC –266 SZTUK ORAZ TUCZARNIA Z ZAWARTOŚCIĄ 264 ŚWIŃ RASY ANGIELSKIEJ. ZARÓWNO HODOWLA KONI, JAK I ŚWIŃ, BYŁY DOŚĆ ZNACZĄCYMI W SKALI PRUS WSCHODNICH.

W 1927 ROKU MAJĄTEK LICZĄCY ŁĄCZNIE 642 HA PODUPADŁ EKONOMICZNIE, ZOSTAŁ WYKUPIONY I PODDANY PARCELACJI. W TEN SPOSÓB MAJĄTEK, KTÓRY LICZYŁ SOBIE PONAD 400 LAT, PRZESTAŁ ISTNIEĆ I LINKOWO STAŁO SIĘ WSIĄ.

W 1946 ROKU URUCHOMIONO NAUCZANIE W MIEJSCOWEJ SZKOLE, A W 1957 ROKU ZAŁOŻONO TU SZKOŁĘ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

*W LINKOWIE ISTNIAŁA SZKOŁA

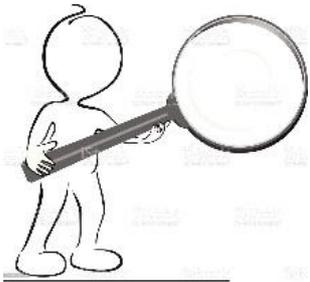
*W XIX WIEKU ZAŁOŻONO TU CMENTARZ, FUNKCJONUJACY DO 1945 ROKU.

*W 1945 ROKU PIERWSZYM SOŁTYSEM LINKOWA ZOSTAŁ JAN SMIGIELSKI, OBROŃCA WESTERPLATTE Z 1939 ROKU, PÓŹNIEJ JENIEC I ROBOTNIK PRZYMUSOWY.

VI.6 .1 ŚCIEŻKA EDUKACYJNA NAD JEZIEM MÓJ

W 2021 roku nad jeziorem Mój miało miejsce uroczyste otwarcie długo wyczekiwanej przez mieszkańców naszej gminy inwestycji pod nazwą „Ścieżka edukacyjna w Czernikach, gmina Kętrzyn w ramach ochrony miejsca różnorodności biologicznej na obszarze pozamiejskim”.

Było to dopełnienie istniejącego już kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego, który od momentu otwarcia cieszy się coraz większą i rosnącą popularnością nie tylko wśród mieszkańców. Ścieżka edukacyjna podzielona została na 3 strefy tj. na ścieżkę położoną na terenach zalesionych i nadjeziornych, ścieżkę na terenach podmokłych oraz strefę dziko pozostawioną do naturalnej sukcesji.

CZY WIESZ ŻE ?

Uroczyste otwarcie ścieżki edukacyjnej miało miejsce w lipcu 2021 roku. Niestety już w połowie sierpnia w wyniku aktu wandalizmu część infrastruktury została zniszczona. Sprawcę odnaleziono, a całość szkody wyceniono na około 14 000,00 zł.

Spacerując ścieżką edukacyjną można podziwiać :

- wilgotną łąkę wokół rowu melioracyjnego z zadrzewieniami wierzbowymi,
- nadjeziorny las
- głazowisko „POD DĘBEM”
- polanę wypoczynkową z hamakami
- hamaki w paprociach
- masażery w zagajniku sosnowym
- pergolę "Malinowy Chruśniak"
- sad
- brzozowy zagajnik z huśtawkami i ławkami
- rondo wokół olsz
- zielone klasy
- łąkę kwietną

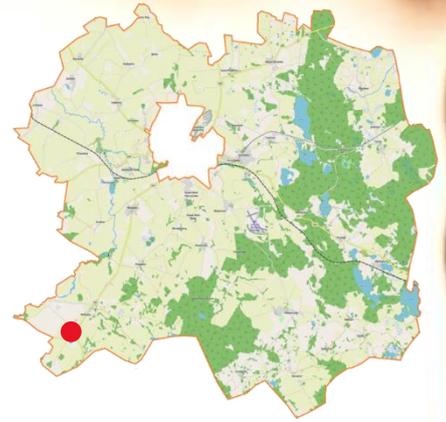

CAŁKOWITY KOSZT INWESTYCJI ZWIĄZANEJ Z WYBUDOWANIEM ŚCIEŻKI EDUKACYJNEJ WYNIÓSŁ 2 077 348,86 ZŁ.

NA TEN CEL GMINA KĘTRZYN UZYSKAŁA DOFINANSOWANIE W KWOCIE 2 019 140,04 ZŁ, CO STANOWI AŻ 97 % CAŁEJ INWESTYCJI!!!

**WKŁAD SAMORZĄDU GMINY KĘTRZYN
TO JEDYNE 58 208,39 ZŁ !!!!**

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ ŁAZDOJE(SOŁECTWO WILKOWO)

WIEŚ ŁAZDOJE (NIEM: LAXDOYEN)ZAŁOŻONA ZOSTAŁA PRZEZ ZAKON KRZYŻACKI W 1374 ROKU NA BARDZO KORZYSTNYCH WARUNKACH: NA PRAWIE CHEŁMIŃSKIM (Z DZIEDZICZENIEM TAKŻE W LINII ŻENSKIEJ) I Z 14 LETNIM OKRESEM WOLNIZNY OD PODATKÓW.

OSADNICTWO W STRONACH NARAŻONYCH NA CZĘSTE NAJAZDY LITWINÓW, BORYKAŁO SIĘ Z WIELKIMI KŁOPOTAMI- TRZEBA BYŁO SPECJALNYCH ZABIEGÓW, ABY ZNALEŹĆ CHĘTNYCH. BYŁ TO REJON PUSZCZAŃSKI, KTÓRY WYMAGAŁ KARCZUNKU.

WIEŚ LICZYŁA 30 ŁANÓW (504 HA), A JEJ DODATKOWYM WALOREM BYŁA BLISKOŚĆ ZAMKU STRAŻNICZEGO W BEŻŁAWKACH. PO WOJNIE TRZYNASTOLETNIJ WIEŚ ZOSTAŁA ODDANA W RĘCE PRYWATNE,

W PIERWSZYCH LATACH XX WIEKU ZBUDOWANO TU NOWY NIEZBYT WIELKI DWÓR. PO STARYM - POZOSTAŁ TYLKO PARK.

W 1913 ROKU MAJĄTEK OBEJMOWAŁ 200 SZTUK BYDŁA, 500 OWIEC, 170 ŚWIŃ, A W STADNINIE 75 KONI

W 1939 ROKU BYŁO TU 174 MIESZKAŃCÓW. PO WOJNIE MAJĄTEK ZNALAZŁ SIĘ W POSIADANIU PAŃSTWOWEGO GOSPODARSTWA ROLNEGO.

W 1970 ROKU ZAMIESZKIWAŁO TU 249 OSÓB.

W 2021 roku nad jeziorem Mój miało miejsce :

- otwarcie ścieżki edukacyjnej
- rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „co w trawie piszczą”
- niedzielne obiady z widokiem na jezioro
- animacje dla dzieci w okresie wakacyjnym
- rozstrzygnięcie konkursu na najpiękniejszy wieniec dożynkowy
- zakończenie sezonu z niedzielnymi obiadami
- udostępnienie obiektu na organizację obozu żeglarskiego

Dodatkowo dużym zainteresowaniem wśród odwiedzających cieszyła się również wypożyczania sprzętu wodnego , takiego jak rowery wodne oraz działalność gastronomiczna food tracku.

VI.6 .2 KOMPLEKS REKREACYJNO- WYPOCZYNKOWY NAD JEZIOREM MÓJ

Na terenie naszej gminy prężnie działa kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy nad jeziorem Mój. To charakterystyczne miejsce, z którym mieszkańcy czują się związani i spędzają aktywnie czas.

Teren plaży został zagospodarowany, w taki sposób, aby spełniał oczekiwania mieszkańców i turystów stając się dumą całej gminy. Do dyspozycji jest pomost, wiaty, plac zabaw dla dzieci jak również atrakcje do aktywnego spędzania czasu dla młodzieży i dorosłych (siłownia, boiska).

Tabela : Koszty budowy terenu rekreacyjno-wypoczynkowego oraz ścieżki edukacyjnej nad jeziorem Mój

rodzaj kosztów	kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy	ścieżka edukacyjna
Całkowity koszt inwestycji	1 868 130,88 zł	2 077 348,86 zł
Dofinansowanie ze środków zewnętrznych	1 181 588,27 zł	2 019 140,04 zł
Wkład własny gminy Kętrzyn	686 542,61 zł	58 208,39 zł

Teren kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego jest dostępny dla mieszkańców przez cały rok. Nierzadko odbywają się tam wydarzenia kulturalne, okolicznościowe imprezy czy też spotkania rodzinne.

DZIAŁ VII POMOC SPOŁECZNA

VII.1 . GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej tworzony jest na podstawie uchwały rady gminy, która nadaje mu statut i przekazuje w zarząd określone mienie. Podmiot ten nie ma osobowości prawnej, działa jako gminna jednostka organizacyjna, tworzona na podstawie art 9 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i posiada status jednostki budżetowej.

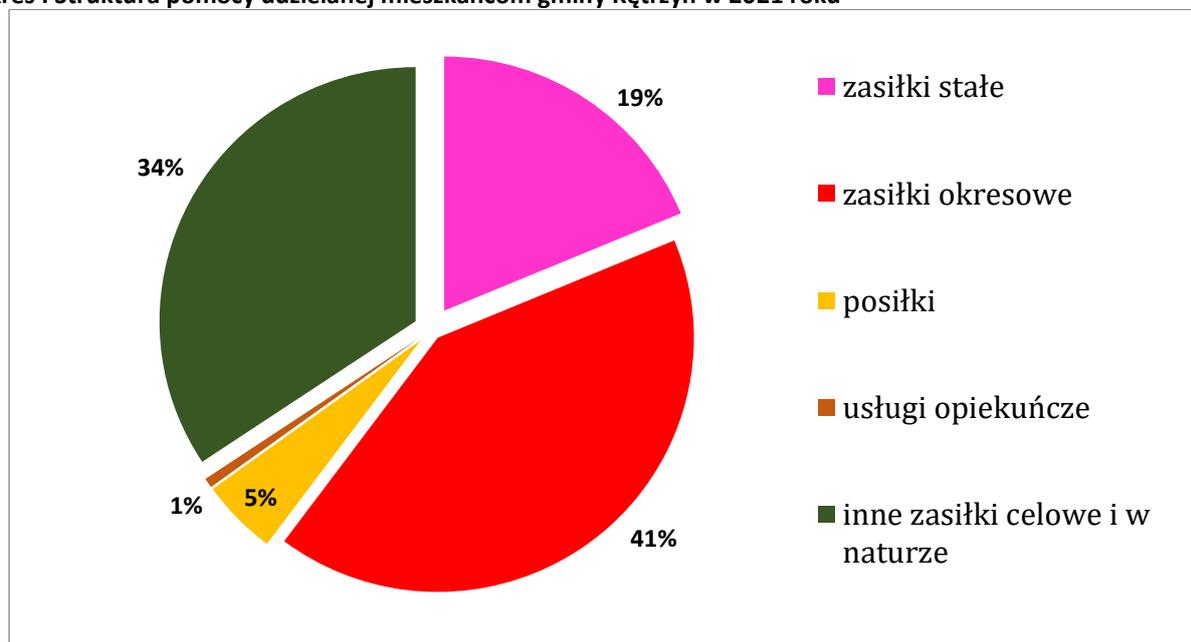
W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie otrzymał środki na realizację zadań pomocy społecznej w wysokości 18 849 114,00 zł. Było to o 21 041,00 zł więcej w porównaniu do środków, jakie otrzymano w roku 2020.

Tabela: budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2018-2021

Rok	Budżet Wojewody		Budżet Gminy	
	Plan ogółem	Wykonanie ogółem	Plan ogółem	Wykonanie ogółem
2018	13 693 500,00	13 546 902,00	3 448 028,00	3 304 225,00
2019	14 658 920,00	14 516 533,00	3 569 033,00	3 431 091,00
2020	16 026 007,00	15 850 592,00	3 308 997,00	2 977 481,00
2021	15 500 384,00	15 314 242,00	3 615 403,00	3 534 872,00

W 2021 roku pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w formie świadczeń w tym pracy socjalnej, objętych zostało 762 osoby pozostające w 477 rodzinach/gospodarstwach domowych o łącznej liczbie osób 1645 tj. 20,34 % mieszkańców Gminy Kętrzyn .

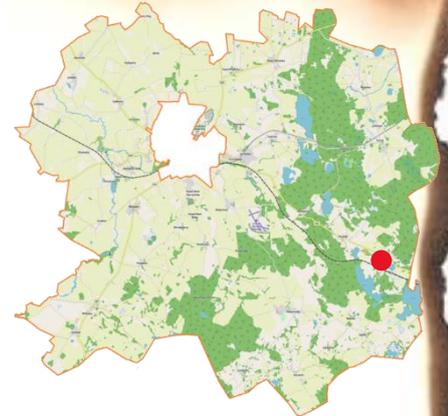
Wykres : Struktura pomocy udzielanej mieszkańcom gminy Kętrzyn w 2021 roku

HISTORYCZNIE O ...

MIEJSCOWOŚĆ MARTIANY(SOŁECTWO POŻARKI)

MARTIANY (NIEM. MARTENHEIM) ZAŁOŻONO OKOŁO 1393 ROKU KIEDY TO ZAKON KRZYŻACKI NADAŁ JEDNEMU Z RYCERZY MAJĄTEK WIELKOŚCI 30 ŁANÓW (504 HA), Z OBOWIĄZKIEM SŁUŻBY ZBROJNEJ.

W MARTIANACH PIERWOTNIE OSADZONO „WOLNYCH”, KTÓRYMI PRAWDOPODOBNIENIE BYLI POLACY. W WOJNIE POLSKO – KRZYŻACKIEJ Z LAT 1520-1521, GDY WSZYSTKO W TEJ OKOLICY ZOSTAŁO ZRABOWANE I ZNISZCZONE NASTĄPIŁ NAPŁYW OSADNIKÓW Z MAZOWSZA.

W 1539 ROKU PRZEBYWAŁ TU SZLACHCIC POLSKI MACIEJ SKRODZKI.

W 1785 ROKU MARTIANY W DOKUMENTACH NAZYWANE BYŁY WSIĄ KRÓLEWSKĄ I LICZYŁY 20 CHAŁUP. MAJĄTEK WRAZ Z FOLWARKIEM WYODRĘBNIŁ SIĘ NA GRUNTACH TEJ WSI DOPIERO OKOŁO 1866 ROKU – WTEDY WŁAŚNIE ZBUDOWANO TU SKROMNY, ALE WCALE NIE MAŁY DWÓR.

W 1898 ROKU HODOWANO TU MŁODE BYDŁO NA SPRZEDAŻ .

W 1922 ROKU MAJĄTEK LICZYŁ 216 HA, A W FOLWARKU BYŁO 60 SZTUK BYDŁA, 26 KONI, 50 OWIEC I 20 ŚWIŃ.

W 1881 ROKU WE WSI ZBUDOWANO ZAJAZD I KARCZMĘ, JAKO ŻE TEDY BIEGŁ UCZĘSZCZANY TRAKT OD STRONY GIŻYCKA NA KĘTRZYN, BARTOSZYCE I KRÓLEWIEC. DLA KONTROLI TEGO TRAKTU NIEMCY ZBUDOWALI TUTAJ PO PIERWSZEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ 17 SCHRONÓW BOJOWYCH, Z KTÓRYCH JEDEN BYŁ W SAMYCH MARTIANACH.

W 1945 ROKU ARMIA CZERWONA OKRĄŻYŁA TEN UMOCNIONY REJON I NIEMCY PODDALI SIĘ BEZ WALKI.

W 1928 ROKU WIEŚ LICZYŁA 370 MIESZKAŃCÓW.

*PRZY WZNIESIENIU PO LEWEJ STRONIE DROGI WIDAĆ SCHRON BOJOWY. JEST TO JEDYNY W CAŁOŚCI ZACHOWANY SCHRON, KTÓRY DO LAT SZEŚĆDZIESIĄTYCH BYŁ OBUDOWANY STODOŁĄ DREWNIANĄ, KTÓRA GO MASKOWAŁA. WEWNATRZ ZACHOWAŁY SIĘ WSZYSTKIE ORYGINALNE NIEMIECKIE NAPISY DOTYCZĄCE OBSŁUGI I BEZPIECZEŃSTWA POBYTU W SCHRONIE.

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych w 2021 roku było ubóstwo (48 %) . Wśród innych powodów należy wymienić kolejno : bezrobocie (37 %), niepełnosprawność (9 %) oraz wielodzietność (3 %).

Tabela : Szczegółowe informacje dotyczące pomocy przyznanej w 2021 roku

Udzielone świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenia			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach			Kwota świadczeń		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Zasiłki stałe	113	99	85	111	98	85	239	221	192	592 589	500 247	419 024
Zasiłki okresowe	322	304	285	322	291	275	1133	1049	988	930 515	923 790	927 360
Posiłek	442	313	263	242	172	147	1191	862	754	252 187	82 402	107 960
Usługi opiekuńcze	31	25	19	31	25	19	32	25	27	312 491	324 346	13 808
Inne zasiłki celowe i w naturze	574	507	451	446	418	392	1596	1485	1439	668 484	799 396	767 237

Wielu mieszkańców dodatkowo również korzysta z świadczeń wychowawczych takich jak 500+.

Tabela: Kwota świadczeń wychowawczych przyznanych na przełomie lat 2017-2021 (500 +)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Kwoty świadczeń	6 548 319,00 zł	6 011 934,00 zł	7 129 196,00 zł	8 441 249,00 zł	8 208 903,00 zł

Tabela : Najczęstsze powody przyznania pomocy z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

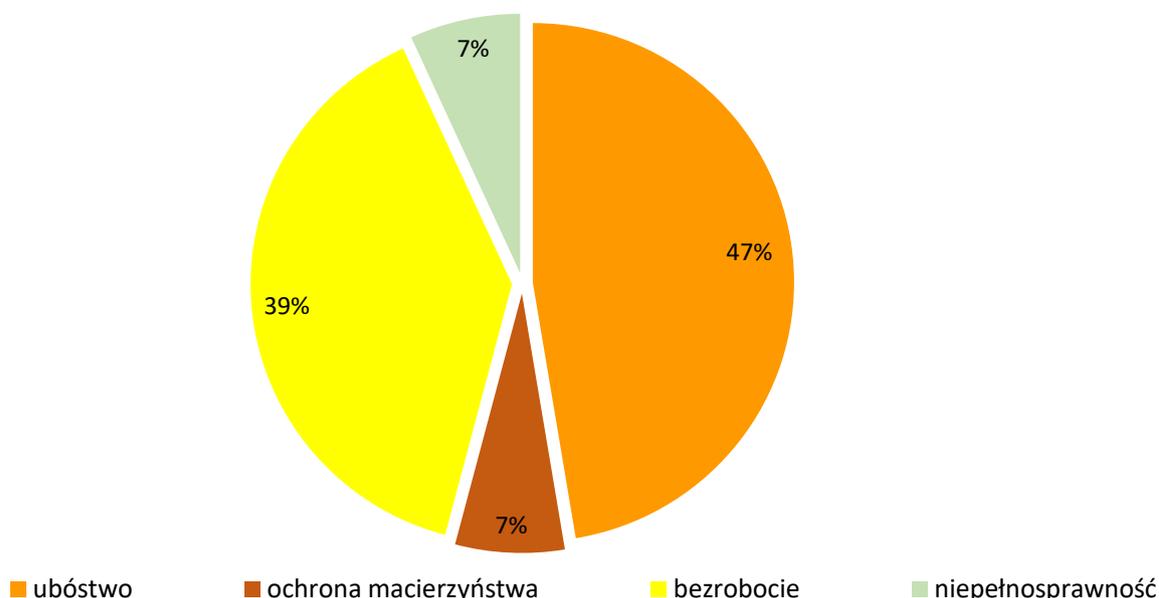

Tabela: Powody przyznania pomocy społecznej w 2021 roku

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	453	1 565
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	31	223
w tym potrzeba ochrony macierzyństwa	31	223
Bezrobocie	346	1 290
Niepełnosprawność	88	226
Długotrwała lub ciężka choroba	7	19
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2	7
w tym rodziny niepełne	2	7
w tym rodziny wielodzietne	0	0
Przemoc w rodzinie	0	0
Alkoholizm	0	0
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	5
Zdarzenie losowe	5	19

Tabela: Typy rodzin objętych pomocą

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny o liczbie osób :	477	1 645
1	129	129
2	56	112
3	80	240
4	80	320
5	54	270
6 i więcej	78	574
Rodziny z dziećmi, o liczbie dzieci :	128	536
1	46	144
2	51	217
3	22	105
4	7	56
5	2	14
6 i więcej	0	0
Rodziny niepełne, o liczbie dzieci :	54	203
1	26	75
2	16	69
3	10	43
4 i więcej	2	16
Rodziny emerytów i rencistów, o liczbie osób :	2	2
1	2	2

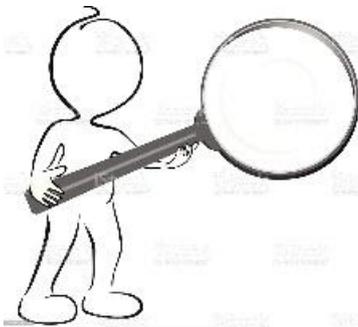

DZIAŁ VIII ZDROWIE

VIII. 1 DZIAŁALNOŚĆ GMINY KĘTRZYN W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIU PANDEMI ROZPOWSZECHNIANIA SIĘ WIRUSA COVID -19

Gmina Kętrzyn aktywnie zaangażowała się w działania mające na celu zwalczeni pandemii COVID- 19.

W 2021 roku na terenie Gminy zorganizowano 3 mobilne punkty szczepień, które były bardzo popularne wśród mieszkańców naszej gminy jak i innych zainteresowanych szczepieniami. Dodatkowo udzielano pomocy organizując transport do punktów szczepień, dla każdego zainteresowanego mieszkańca gminy.

**Z UWAGI NA ILOŚĆ ZASZCZEPIONYCH OSÓB GMINA KĘTRZYN
WZIĘŁA UDZIAŁ W KONKURSIE DLA GMIN
„ ROSNĄCA ODPORNOŚĆ”.**

**NA TLE CAŁEGO POWIATU GMINA KĘTRZYN ZAJĘŁA III MIEJSCE I
OTRZYMAŁĄ NAGRODĘ W WYSOKOŚCI 250 000 ZŁ!!!!**

VIII. 2 DZIAŁALNOŚĆ GMINY KĘTRZYN W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Każdy samorząd na mocy obowiązujących przepisów zobowiązany jest do powołania w swoich strukturach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniem jest realizacja zadań ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a szczególności zwiększanie dostępności i pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób.

W latach 2019-2021 budżet przeznaczony na przeciwdziałanie alkoholizmowi przedstawiał się następująco :

Tabela : Wydatki i ich realizacja w latach 2019- 2020 przeznaczone na przeciwdziałanie alkoholizmowi

	2019	2020	2021
Plan wydatków	66 500,00 zł	66 500,00 zł	74 033,00 zł
Wydatki wykonane	59 563,43 zł	46 867,08 zł	60 593,66 zł

HISTORYCZNIE O ...

MIEJSCOWOŚĆ KRUSZEWIEC (SOŁECTWO KRUSZEWIEC)

KRUSZEWIEC (NIEM.KRAUSENDORF) JAKO WIEŚ ZAŁOŻONA BYŁA , NA MOCY PRZYWILEJU Z 1444 ROKU, PRZEZ NICLISA CROUSE, CZYLI KRAUSE, STĄD TEŻ POJAWIAŁA SIĘ NAZWA "WIEŚ KRAUSEGO". BYŁA TO DATA BARDZO PÓŻNA W STOSUNKU DO INNYCH TUTEJSZYCH WSI, ZAKŁADANYCH W POPRZEDNIM STULECIU. JAK SIĘ TEŻ MIAŁO OKAZAĆ, MIEJSCE LOKACJI BYŁO NIEFORTUNNE, ALBOWIEM POBLISKI ZAMEK W KĘTRZYNI, W OKRESIE ZBLIŻAJĄCEJ SIĘ WOJNY TRZYNASTOLETNIJ, PRZYCIĄGAŁ UWAGĘ WALCZĄCYCH, A POBLISKIE WSIE NARAŻONE BYŁY PRZEZ TO NA BEZPOŚREDNIE NIEBEZPIECZEŃSTWO.

TAKŻE I W OKRESIE NASTĘPNEJ WOJNY, W 1520 R., KRUSZEWIEC I INNE WSIE W OKOLICY, ZOSTAŁY PUSZCZONE Z DYMEM PRZEZ POLAKÓW. Z CZASEM OSIADALI TU LICZNIE MAZOWSZANIE, KTÓRZY NA POCZĄTKU XIX WIEKU UDAWALI SIĘ STAD NA POLSKIE NABOŻENSTWA DO KĘTRZYNA.

W 1785 ROKU BYŁO TU 20 CHAŁUP, A W 1820 ROKU – 26 CHAŁUP I 189 MIESZKAŃCÓW. W RZECZYWISTOŚCI JEDNAK GOSPODARSTW CHŁOPSKICH BYŁO NIEWIELE, PRZEWAŻALI BOWIEM ZAGRODNICY, DO KTÓRYCH DOSZLI TEŻ PÓŹNIEJ ROBOTNICY FOLWARCZNI.

NA POCZĄTKU XX WIEKU, WŁAŚCICIEL MAJĄTKU KWIEDZINA, ZAŁOŻYŁ PRZY KRUSZEWCU FOLWARK, KTÓRY PÓŹNIEJ LICZYŁ AŻ 503 HA GRUNTÓW (W TYM 111 HA LASU). PODOBNI TEŻ WŁAŚCICIEL STAREJ RÓŻANKI, ROZPRZESTRZENAŁ SWÓJ MAJĄTEK KOSZTEM GRUNTÓW WYKUPYWANYCH W KRUSZEWCU. Z TYCH POWODÓW, PRZED DRUGĄ WOJNĄ ŚWIATOWĄ W KRUSZEWCU BYŁO TYLKO 6 GOSPODARSTW CHŁOPSKICH, POMIMO ŻE ZAMIESZKIWAŁO TU 381 OSÓB.

WE WSI JESZCZE NA POCZĄTKU XX WIEKU ZBUDOWANO SZKOŁĘ, KTÓRĄ POWIEKSZONO W 1934 ROKU. BYŁA TU TEŻ KARCZMA, SKLEP SPOŻYWCZY, PIEKARNIA, A TAKŻE KOWAL, KOŁODZIEJ I SZEWC.

W 1941 ROKU ZACZĘTO WZNOSIĆ BUDOWLE GOSPODARCZE, KTÓRE STANOWIĆ MIAŁY ZAPLECZE DLA JEDNOSTKI BOJOWEJ SS, CHRONIĄCEJ "WILCZY SZANIEC".

W 1970 ROKU WIEŚ LICZYŁA 452 MIESZKAŃCÓW, DO SZKOŁY OŚMIOKLASOWEJ UCZĘSZCZAŁO 211 UCZNIÓW. ISTNIAŁA TAKŻE BIBLIOTEKA I KLUB WIEJSKI.

*W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ W KRUSZEWCU UTWORZONO MAGAZYNY NA POTRZEBY JEDNOSTKI SS W KAROLEWIE I KWATERY HITLERA W WILCZYM SZANCU. PO WOJNIE MAGAZYNY TE PRZEZNACZONO NA SKŁADOWANIE REZERW PAŃSTWOWYCH.

Tabela : Wydatki i ich realizacja w latach 2019- 2021 przeznaczone na przeciwdziałanie narkomanii

	2019	2020	2021
Plan wydatków	8 500,00 zł	8 500,00 zł	8 000,00 zł
Wydatki wykonane	6 660,00 zł	8 100,00 zł	6 684,00 zł

Tabela: Szczegółowe wydatki poniesione przez GKRPA w latach 2019 - 2021

Wydatki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Zakup materiałów i wyposażenia	362,73 zł	889,67 zł	571,71 zł
Badania biegłych	3 740,00 zł	2 080,00 zł	6 742,96 zł
Opłaty sądowe	880,00 zł	600,00 zł	2 200,00 zł
Wynagrodzenia członków komisji	2800,00 zł	1920,00 zł	3 600,00 zł
Szkolenia	365,00	1 059,00 zł	-
RAZEM	8 147,73 zł	6 548,67 zł	13 114,67 zł

W roku 2021 do Komisji skierowano 27 wniosków o wszczęcie postępowania w kierunku objęcia leczeniem odwykowym osób nadużywających alkoholu. Dla porównania w roku 2020 było ich tylko 11. W związku z pandemią zarówno osoby nadużywające alkoholu jak i świadkowie mieli możliwość wyboru sposobu złożenia wyjaśnień – telefonicznie lub osobiście. Z pośród 43 osób zgłoszonych do kontaktu zgłosiły się 5 osób nadużywających alkoholu oraz 13 świadków. W 20 przypadkach skierowano wnioski do Sądu Rodzinnego o orzeczenie zobowiązania do leczenia odwykowego. W 2 przypadkach postępowanie umorzono po badaniu biegłych z powodu braku rozpoznania zespołu uzależnienia os alkoholu. W 2 przypadkach postępowanie zawieszono(na okres próby w związku z podjęciem leczenia lub zobowiązania o ograniczeniu spożywania alkoholu). W 3 kolejnych przypadkach postępowanie jest w toku.

W roku 2021 Komisja wydała 10 postanowień w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kętrzyn.

Na terenie Gminy Kętrzyn w 2021 roku działało 18 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 10 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Tabela : Wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Kętrzyn w 2021 roku

Do 4,5 % alkoholu oraz piwa	Od 4,5 % do 18 % alkoholu, z wyjątkiem piwa	Pow. 18 % alkoholu	Razem
1 992 238,67	223 868,30	990 188,67	3 206 295,64

VIII. 3 WYDATKI NA PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI I NARKOMANII

Na zadania związane z edukacją i wychowaniem w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w 2021 roku ogółem przeznaczono 25 276,31 zł.

Tabela: Wydatki na ochronę zdrowia w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w latach 2020-2021

Cel przeznaczenia	Kwota	
	2020 rok	2021 rok
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
Materiały i wyposażenie	889,67 zł	571,71 zł
Badanie biegłych	2 080,00 zł	6 742,96 zł
Opłaty sądowe	600,00 zł	2 200,00 zł
Wynagrodzenia członków Komisji	1 920,00 zł	3 600,00 zł
Szkolenia	1 059,00 zł	0,00 zł
Opłaty komornicze	-	241,68 zł
Edukacja i wychowanie		
Edukacja i profilaktyka szkolna	2 450,00 zł	12 920,80 zł
Szkolenia i narady	3 399,00 zł	7 210,20 zł
Materiały edukacyjne	4 814,00 zł	5 145,31 zł
Badania		
Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych	2 950,00 zł	0,00 zł
Organizacja czasu wolnego dzieci i dorosłych mieszkańców gminy		
Zimowiska, obozy, biwaki, wycieczki	1 500,00 zł	0,00 zł
Świetlice środowiskowe, festyny, imprezy plenerowe	619,96 zł	4 702,00 zł
Współpraca i wspomaganie działań instytucji i organizacji pozarządowych		
Instytucje	973,55 zł	1 549,00 zł
Klub Integracji Społecznej- Ośrodek Konsultacyjno-Psychoedukacyjny		
Umowy cywilnoprawne	16 950,00 zł	14 340,00 zł
Materiały i wyposażenie	4 353,99 zł	280,00 zł
Koordinator ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
Materiały i wyposażenie	1 742,91 zł	630,00 zł
Wydawnictwa naukowe rekomendowane przez PARPA i KBPN	565,00 zł	460,00 zł

VIII. 4 OŚRODEK KONSULTACYJNO- PSYCHOEDUKACYJNY DS.PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

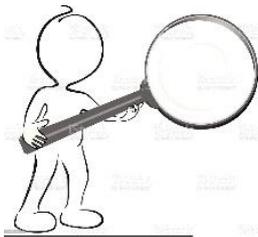
W 2021 roku w ramach Klubu Integracji Społecznej funkcjonował Ośrodek Konsultacyjno – Psychoedukacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a jego zadaniem była pomoc szczególnie ofiarom ale również sprawcom przemocy oraz osobom współuzależnionym i uzależnionym od alkoholu. Ośrodek zatrudniał psychologa, specjalistę psychoterapii i prawnika.

W roku 2021 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 115 osób, co dało łącznie 297 wizyt w tym:

- Porady i konsultacje – 219 wizyt , w tym porady prawne – 34 wizyt
- Terapia spierająca i psychoedukacja –18 wizyt
- Diagnoza problemu – 13 wizyt
- Interwencja kryzysowa - 7 wizyt
- Motywowanie do zmiany i wsparcie w działaniu – 10 wizyt
- Sporządzenia pisma sądowego – 30 wizyt

Z pośród korzystających z pomocy Ośrodka 55 to osoby borykające się z problemem alkoholowym i współuzależnieniem oraz przemocą w rodzinie. W 2021 roku aż 39 osób skorzystało z pomocy w związku z zaburzeniami emocjonalnymi. Częstym powodem korzystania z pomocy Ośrodka są również problemy wychowawcze i potrzeba pomocy prawnej w różnych postępowaniach.

Specjaliści pracujący w ośrodku opłacani są w miarę możliwości w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

**W ROKU 2021 O 27 % WZROSŁA ILOŚĆ WIZYT W OŚRODKU,
A Z POMOCY PRAWNEJ SKORZYSTAŁO 48 % WIĘCEJ
OSÓB NIŻ W ROKU 2020.**

VIII. 4 GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE _____

Do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym celem takiego programu jest ograniczenie rozmiaru i następstw zjawiska przemocy na terenie Gminy Kętrzyn.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021- 2025 jest realizowany w oparciu o w/w ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz został przyjęty przez Radę Gminy Uchwałą Nr XXV/130/2020 z dnia 23 października 2020 roku. Jego realizatorem jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2021 roku budżet przeznaczony na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie przedstawiał się następująco :

- Plan wydatków – 33 000,00 zł
- Wydatki zrealizowane – 29 892,84 zł

HISTORYCZNIE O ... MIEJSCOWOŚĆ PARCZ(SOŁECTWO MAŻANY)

DOKOŁA ZAMKU KĘTRZYŃSKIEGO I NA JEGO PRZEDPOLACH, ZAKON KRZYŻACKI ZAKŁADAŁ PRUSKIE DOBRA SŁUŻEBNE. DROBNI RYCERZE PRUSCY MIELI OBOWIĄZEK STAWIANIA SIĘ W PEŁNEJ ZBROI NA KAŻDE WEZWANIE. WINNI BYLI W PORĘ UPREDZĄC O POJAWIENIU SIĘ WROGA, CZYLI LITWINÓW. TEGO RODZAJU DOBRO SŁUŻEBNE PARCZ (NIEM. PARTSCH) ZAŁOŻONO TUTAJ OKOŁO 1437 ROKU, NA 16 ŁANACH (208,8 HA). RÓWNOCZEŚNIE ZBUDOWANO TEŻ MŁYN.

W WYNIKU WOJNY TRZYNASTOLETniej, A ZWŁASZCZA WOJNY POLSKO – KRZYŻACKIEJ Z LAT 1520-1521, GDY PARCZ ZOSTAŁ DOSZCZĘTNIE ZŁUPIONY I ZNISZCZONY PRZEZ MAZOWIECKIE POSPOLITE RUSZENIE, NALEŻAŁO PONOWNIE ODTWORZYĆ TUTEJSZE STOSUNKI WŁASNOŚCIOWE. NA KONIEC XVI W. ZADOMOWIŁA SIĘ TU POLSKA RODZINA SZLACHECKA , A W XVIII W. MAJĄTEK KUPIŁ BARON FRYDERYK SCHENK ZU TAUTENBURG.

W 1820 ROKU WE WSI FOLWARCZNEJ BYŁO 16 CHAŁUP I 167 MIESZKAŃCÓW.

W 1871 ROKU MAJĄTEK LICZYŁ 5914 MÓRG. W 1913 ROKU, MAJĄTEK PARCZ LICZONO ŁĄCZNIE Z JANKOWEM, CO STANOWIŁO 689 HA. OBYDWA TE MAJĄTKI ZOSTAŁY ODDANE W DZIERZAWĘ. NOWY WŁAŚCICIEL POSIADAŁ STADO BYDŁA LICZĄCE 180 SZTUK, OWIEC – 430 SZTUK, KONI – 56 SZTUK ORAZ W TUCZARNI 130 ŚWIŃ. SUMPTEM WŁAŚCICIELA, ZBUDOWANO WÓWCZAS WE WSI JEDNOKLASOWĄ SZKOŁĘ, JESZCZE ZAŚ W XIX W. – OBSZERNY PAŁAC OTOCZONY PARKIEM ORAZ DOM DLA ZARZĄDCY.

W 1914 R. NA WIEŚ NAJECHALI TU KOZACY. W WYNIKU BITWY POZOSTAŁ MAŁY CMENTARZYK WOJENNY, NA KTÓRYM SPOCZYWAJĄ PROCHY 8 ŻOŁNIERZY ARMII ROSYJSKIEJ. JEST TEŻ STARY CMENTARZ WIEJSKI Z 1870 ROKU.

W 1939 ROKU WIEŚ FOLWARCZNA W PARCZU LICZYŁA 312 MIESZKAŃCÓW. PO WOJNIE MAJĄTEK PRZEKSZTAŁCONO W PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO ROLNE, KTÓRE W 1970 ROKU LICZYŁO 295 MIESZKAŃCÓW.

*W PARCZU ZNAJDOWAŁA SIĘ SZKOŁA OŚMIOKLASOWA, PRZEDSZKOLE, PUNKT BIBLIOTECZNY I SALA KINOWA NA 60 MIEJSC.

*W REJONIE WSI W 1904 ODKRYTO KURHAN Z EPOKI BRĄZU

* W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ NA TERENIE PARCZA ZNAJDOWAŁ SIĘ OBÓZ JENIECKI DLA NORWEGÓW, KTÓRYCH WYKORZYSTYWANO DO NIEKTÓRYCH PRAC ZWIĄZANYCH Z BUDOWĄ WILCZEGO SZAŃCA.

Tabela : Wydatki poniesione w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w roku 2020

Rodzaj działania	Czas realizacji	Koszt
Usługi psychologiczne	V - XII 2021	10 540,00 zł
Pomoc prawna	I-XII 2021	14 940,00 zł
Szkolenia dla osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	VI-XII 2021	3 759,00 zł
Zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby działalności ZI (w tym maseczki ochronne)	Według potrzeb	653,84 zł
		29 892,84 zł

Na potrzeby realizacji działań wynikających z programu zostali zatrudnieni specjaliści pracujący na rzecz podopiecznych GOPS. Poradnictwo było prowadzone w sposób tradycyjny z możliwością korzystania online na wniosek zainteresowanych. Poradnictwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie udzielali również w ramach swoich obowiązków służbowych pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, radca prawny. Zakres poradnictwa przedstawia się następująco :

Specjalista świadczący poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Miejsce świadczenia pomocy	Ilość udzielonych porad- wsparcia lub interwencji w związku z przemocą domową lub rówieśniczą
psycholog	GOPS	29
terapeuta	GOPS	31
prawnik	GOPS	23
Pedagog SP Biedaszki	SZKOŁA	20
Pedagog SP Nakomiady	SZKOŁA	18
Pedagog SP Kruszewiec	SZKOŁA	35
Pedagog SP Wilkowo	SZKOŁA	120
Pracownicy socjalni	GOPS	96

